

GORENJSKI GLAS

CENA 39.000 din — LETO XLII — št. 97

Kranj, torek, 19. decembra 1989

str. 13

Razmer ni mogoče urejati s silo

str. 7 Vsi častilci Talije

Železarji na prisilnih dopustih

Jesenice, 18. decembra — Na današnji izredni seji delavskega sveta Železarne Jesenice so sklenili, da se 22. decembra ustavi vsa proizvodnja za domači trg. Delavci na prisilnih dopustih.

V Jeseniški Železarni so zaradi hudih likvidnostnih težav opravili temeljito analizo proizvodnih stroškov in prodaje posameznih proizvodov. Med drugim so ugotovili, da le še 12 odstotkov proizvodov, ki jih prodajo na domačem trgu, pokriva lastno ceno. Za rentabilno poslovanje bi morali cene zvišati v povprečju za 40 odstotkov, obenem pa bi morali domači kupci redno plačevati. Finančna disciplina pa se stalno slabša, saj jim domači kupci plačujejo blago šele po 40 dneh. Kljub temu da se jim izvoz povečuje in dosegaja decembra 6 milijonov dolarjev, je finančno-ekonomska situacija tako slaba, da so na seji delavskega sveta sprejeli sklep, da bodo od petka, 22. decembra, delali le za izvoz. Tako stanje naj bi trajalo do 3. januarja, ko naj bi vendarle našli izhod.

Do tedaj bodo v Železarni veljali posebni ukrepi. Delavci bodo koristili svoje redne letne dopuste, lahko tudi pet dni dopusta iz naslednjega leta, če pa gredo na prisilni dopust, jim bo izplačilo osebnega dohodka omejeno na 80 odstotkov.

D. Sedej

Premier Ante Marković spregovoril v Zvezni skupščini

Konvertibilni dinar

Kranj, 18. decembra - Tridnevno, maratonsko zasedanje je skupščina Jugoslavije (vmes se bodo sestale skupščine federalnih enot) danes ob 15.30 začela z Markovičevim govorom, ki sta ga prenašala radio in televizija.

Do zaključka redakcije nam je uspelo vsaj deloma prisluhniti govoru predsednika Anteja Markovića, vsi skupaj smo ga seveda nestrno pričakovali, saj se je vladi prvič posrečilo paket ukrepov za znižanje inflacije obdržati v polni tajnosti.

Premier Marković je uvodoma dejal, da po devetih mesecih dela nima nobenega razloga, da bi spremenil svoja stališča, ki jih je povedal ob izvolitvi. Takrat je dejal, da je za izhod iz krize potrebna izgradnja novega socializma in da zaradi težkega bremena, notranjega in zunanjega, ni mogoče čez noč, temveč bomo potrebovali 4 do 5 let, plačati pa bomo morali svojo ceno.

Prihodnje leto bo usodnega pomena za izhod iz krize, saj naj bi dinarju vrnili ugled. Marković je napovedal denominacijo dinarja od dosedanjih 10.000 na 1 konvertibilni dinar oz. 7 konvertibilnih dinarjev za 1 zahodnonemško marko in 12 konvertibilnih dinarjev za en ameriški dolar. Ogrodje modela za odpravo inflacije predstavljajo: konvertibilnost dinarja in na njegovi osnovi oblikovana strategija dezinfacije, temu ustrezne so davčna in denarna politika ter politika ekonomskih odnosov s tujino, cen in osebnih dohodkov ter obresti, ki se bodo oblikovale svobodno. Temu pa bo potrebno dodati tudi socialno in razvojno politiko, ki bo olajšala breme dezinfacije in odprli prestrukturiranje gospodarstva ter novi razvojni cikel.

M. V.

v petek se začne kongres slovenskih komunistov

Koračnice so odveč

Kranj, 19. decembra — V petek se bo začel v Ljubljani 11. kongres Zveze komunistov Slovenije, prvič brez običajnega in za večino ljudi utrujajočega pompa, kar je za sedanji slovenski politični trenutek in za novo programsko usmeritev Zveze komunistov Slovenije prav, za zunanji zmagoslavni blišč pa je čas povsem neprimeren zaradi razmer v Jugoslaviji in tudi v Sloveniji. Zveza komunistov Slovenije je pred odločilno preizkušnjo njene demokratične usmeritve, saj ji še mnogi, predvsem politični nasprotniki očitajo, da so njene poteze samo mamilo za nadaljevanje njene monopolne oblasti, napredna vsebina prihodnjega delovanja pa sicer ima člansko podporo, samo podpora pa za udeležanje in sprejemanje novega položaja v enakopravnem političnem boju ni dovolj. Kongres mora biti torej dokaz, da partija misli resno z enakopravno politično igro, čeprav bo težka zaradi težkih bremen preteklosti. Kongres pa bo tudi preizkušnja glede odnosov v Jugoslaviji in jugoslovanski partiji. Za kompromisarstvo ni pravi čas, saj bi z njim partija v Sloveniji še nadalje zgubljala na ugledu, doslednost v svojih stališčih pa jo utegne še naprej izpostavljati hudim pritiskom in diskvalifikacijam v drugih delih države. Kongres bo tudi konec nekega prelomnega obdobja, povezanega z Milanom Kučanom. Kdorkoli bo njegov naslednik, mu ne bo lahko.

J. Košnjek

Skupščina dala jamstvo za Tekstilindusove plače

Plače polovico večje

Kranj, 18. decembra - Kranjska skupščina je na četrtkovi izredni seji pooblastila izvršni svet, ki je tako dal jamstvo gorenjski banki za posojilo Tekstilindusu v višini 72 milijard dinarjev za izplačilo novembrskih osebnih dohodkov, ki so bili v primerjavi z oktobrskimi višji za 49,2 odstotka in 20,9 odstotka višji od zajamčenih.

Štrajk v Tekstilindusu so preprečili, saj so s pomočjo občinskega jamstva za bančno posojilo delavcem izplačali novembrske osebne dohodke. Preračun je pokazal, da so 20,9 odstotka višji od zajamčenih, glede oktobrskih pa so višji za 49,2 odstotka. Povečanje je to-

rej večje kot v drugih kranjskih tovarnah, vendar pa je primerjalna raven nizka, saj so oktobra Tekstilindusove plače za 40 odstotkov zaostajale za povprečjem kranjskega gospodarstva in bile s 13 milijoni povprečja na zadnjem mestu. Povprečni osebni dohodek je tako za mesec november v Tekstilindusu znašal približno 20 milijonov dinarjev.

Tekstilindusovi problemi s tem seveda nikakor niso rešeni, saj bi za resnično ozdravitev potreboval izdatnejšo finančno injekcijo, se bo tehnika prevzela v stečaj ali ozdravitev pa bo znano v naslednjih dneh, saj se leto izteka in dnevi blokiranega žiro računa seštevajo.

M. V.

Strokovnjaki odhajajo iz jeseniške občine

Jesenice, 18. decembra - Komite občinske konference ZKS je na razgovor povabil 24 strokovnjakov, ki so odšli iz jeseniške občine in se zaposlili drugje. Kakšna je jeseniška kadrovska politika, da se iz občine vozi drugam 1.400 ljudi s kvalifikacijami.

Že nekaj let strokovnjaki iz jeseniške občine odhajajo v druge gorenjske občine in v Ljubljano. Po nekaterih ocenah se kar 1.400 ljudi z višjo ali visoko izobrazbo vozi na delo drugam, kar je nedvomno zaskrbljujoče, saj v jeseniški občini tako še bolj primanjkuje strokovnega kadra.

Po analizah iz Železarne, starih nekaj let, a najbrž še vedno aktualnih, je v največjem delovnem kolektivu kar ena tretjina zaposlenih hudo nezadovoljnih. Četrtnina jih je izjavila, da so se želeli izobraževati, vendar so naleteli na težave. 88 odstotkov jih je menilo, da nimajo nikakršne možnosti napredovanja, 56 odstotkov pa, da so občutno premalo nagrajevani. Kar 40 odstotkov zaposlenih bi takoj zapustilo Železarno, če bi si našli ustrezno delovno mesto. Danes bi bili rezultati najbrž še bolj porazni in bi bil odliv še večji, če bi bilo tudi drugod po strokovnem kadru večje povpraševanje.

Ko so pod okriljem jeseniškega komiteja ZKS tisti strokovnjaki, ki so odšli iz Železarne in drugih kolektivov, pripovedovali, zakaj so se zaposlili drugje, se je med drugim izkazalo, da je v občini možno napredovati le do vodstvenega mesta, izobraževanje ob delu pa je povsem zanemarjeno. Delovna okolja drugod nudijo veliko več, pri tem pa ni tako pomemben izgubljeni čas z vožnjo. Ilustrativno tudi je, da se povsod po Gorenjskem ustanavljajo nova podjetja, na Jesenicah pa ni bilo ustanovljeno še nobeno.

Zanimivo je, da jeseniškega vodstvenega kadra že nekaj let sploh ne skrbi hud kadrovski odliv strokovnjakov, saj jim je po pripovedi tistih, ki so odšli, čisto vseeno, če ostanejo kar sami. Občina pa po vseh lestvicah drsi navzdol, vedno več je nezaposlenih, zaposleni pa nimajo nobene perspektive. Kaj bo z generacijami, ki prihajajo za nami, so se vprašali na sestanku, ki je bil koristen v tem smislu, da je pokazal, da je v občini vsaj nekdo, ki mu je vseeno še nekaj mar za kadrovsko politiko, ki se že nekaj let vozi »na vlaku v smeri Jesenice - Ljubljana«.

D. Sedej

Demokrati v Kranju

Kranj, 18. decembra - Iniciativni odbor za ustanovitev kranjske podružnice Slovenske demokratične zveze sklicuje danes, v torek, ob 18. uri v sobi 14 stavbe kranjske občinske skupščine ustanovno skupščino podružnice. Po kratkem kulturnem programu in razpravi bodo izvolili izvršni in nadzorni odbor.

C. Z.

Severjevi nagrajenci

Škofja Loka - Sklad Staneta Severja že devetnajst let ohranja izročilo velikega slovenskega igralca Staneta Severja. V dveh desetletjih je 92 igralcev, tako poklicnih kot amaterskih in tudi študentov igre, prejelo Severjevo nagrado. Tako je bilo tudi v nedeljo zvečer v dvorani Loškega odra, ko so Severjeve nagrade za igralske stvaritve prejeli Olga Kacjan, Janez Škof, Srečko Centrih ter Lučka Počkaj in Ksenija Mišič - nagrajenci, ki jih je žirija izbrala izmed sedemnajstih predlogov za nagrade. Nagrajencem in vsem drugim častilcem igralske umetnosti, ki so skoraj napolnili loško dvorano, so zaigrali Villonov Veliki testament Talijini ljubitelji Kieselsteinski iz Kranja.

- L. M. - Foto: Franc Perdan

Gorenjska opozicija se krepi

Strah pred pastmi

Kranj, 16. decembra - Ker spomladanske volitve niso več daleč, postaja na gorenjskem političnem zemljevidu vse bolj živahno in zanimivo: poleg klasičnih (političnih) organizacij, ki se s prenavljanjem (in tudi prevzemanjem opozicijskih idej) želijo obdržati ne le na zemljevidu, ampak na oblasti, se množijo in krepijo tudi razne alternativne zveze. Združena gorenjska opozicija, v kateri naj bi bile po vzoru republiškega Demosa regijske organizacije Slovenske demokratične zveze, Slovenskih krščanskih demokratov, Socialdemokratske zveze (morda pa tudi kmečke zveze, zelenih in še katere organizacije), je pred formalno ustanovitvijo. V škofjeloški občini se je takšna opozicija že oblikovala in se redno sestaja vsako nedeljo, v kranjski, kjer naj bi v Demosu enakopravno sodelovali tudi kmetje in nova zveza kranjskih obrtnikov, pa se tudi že oblikuje. Socialdemokrati, zbrani iz vseh gorenjskih občin, so v soboto ustanovili Socialdemokratsko zvezo Slovenije za Gorenjsko (in za predsednika izvolili Branka Grimsa iz Kranja), v Kranju naj bi danes ustanovili podružnico Slovenske demokratične zveze, politično "vrenje" pa po škofjeloški in kranjski občini zajema že tudi radovljiško in delno jeseniško...

Odkar je vsem postalo jasno, da se opozicija ne prizadeva le za nadzor nad oblastjo, ampak predvsem za udeležbo pri oblasti, je osrednje vprašanje, kako zagotoviti pravične volitve. Gorenjsko opozicijo najbolj skrbi, da bi jim sedanja oblast pri tem ne nastavila kakšnih pasti, pa tudi to, da sredstva javnega obveščanja ne bi omogočala vsem strankam enakih možnosti za predvolilni boj in za predstavitev kandidatov.

C. Zaplotnik

POPUSTI!

TRADICIONALNI PRODAJNI
30. NOVOLETNI SEJEM
KRANJ, 15. - 22. 12. 89
UGODNI
NAKUPI!

RAZPRODAJE!

- kmetijska mehanizacija

- konfekcija, blago, kozmetika

- pohištvo, bela tehnika, akustika,

gradbeni material

- nakupi za dedka Mraza - darila za otroke in odrasle

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Učimo se od Čehov?

V časih, ko smo bili še pod Avstrijo in se je naš narod šele prebujal, so nam bili Čehi za zgled. »Učimo se od Čehov« je bilo naše geslo. Taborsko gibanje se je opiralo pri čeških vzorih in sokolovstvo je prišlo od tam. V dunajskem parlamentu so naši poslanci nastopali skupaj s češkimi in prva velika slovenska politična delitev na staroslovence in mladostlove se je pramenovala po vzoru staročehov in mladočehov. Sodelovali smo tudi na gospodarskem polju. Po Čehih smo povzeli načelo samopomoči, ki se je tako dejavno izkazalo v ustanavljanju zadruge. Češka zavarovalna banka Slavija je širila svojo mrežo na Slovenskem, češki kapital je botroval rojstvu Ljubljanske kreditne banke (1900). Kolinska tovarna hranila, ki jo danes prizadeva srbski bojkot, so ustanovili Čehi leta 1909, tu sta kranjski Jugoslovenska in Jugobruna in še bi lahko naštevali. Posebno tesne in plodne so bile kulturne vezi in tisti, ki je kaj imel in dal na slovenstvo, je poslal sina študirat v Prago. Skratka: učili smo se od Čehov.

Potem je prišel čas, ko je Čehi uvarili še huje kot nas, izginili so v sivini realnega socializma in zdelo se je, ne bodo nikoli več ugledali modrega evropskega neba in zlatih zvezd na njem. Za češko politično usodo so posebno pomenljiva leta s konca desetletij, ki se končujejo s številkami osem in devet: leta 1918 ustanovijo ČSR, dvajset let kasneje pa jih Francozi in Angleži žrtvujejo Nemcem, ki jih okupirajo leta 1939; leta 1948 komunisti z državnim udarom pokopljajo »ljudsko demokracijo«, 1968 so isti deležni »bratske pomoči«, letos pa udari kot strela z jasne: tudi KPČ se odpušča vodilni vlogi v družbi in med državljani se z nesluteno naglico in močjo sprošča tradicionalni in predolgo zatrti demokratični naboj. V palačah se vrstijo odstopi, »fotelašji« se menjavajo, vlada ni več v rokah samih komunistov, na ulicah pa se dogaja velik miting; pa ne kakšne balkanske pogromaštvo, temveč pravi politični teater, glasen, poln nepričakovanih obratov, državljansko civiliziran in nenasičen. Kako tudi ne, saj je dramaturg in režiser tega dogajanja Václav Havel (1936), dramatik evropskega slovesa, ki je v svinjenih letih prenašal kulise in posedal v zaporih. Bil je med ustanovitelji Listine 77 (Charta 77), neformalne državljanske asociacije za zaščito človekovih pravic. Leta 1979 so ga zaprli, letos pa se mu je odprlo: znova prebujeno gibanje ga je postavilo na čelo Državlanskega foruma, kandidirajo ga za predsednika republike, za nameček pa je prejel še Mirovno nagrado združenja nemških knjigarjev (25.000 DEM).

Kraljevska palača na Hradčanih, ki jo je po naročilu legendarnega predsednika Masaryka tako imenitno preimenoval naš Jože Plešnik in kjer je rezidenca predsednika republike, je po Husakovem odstopu prazna. Kandidatov za vselitev je več, glavna pa sta vsekar Aleksander Dubček (1921), tragični junak prve in V. Havel, manj tragična, a nič manj dramatična osebnost druge praške pomladi. Izbrina, ki jo poosebljajo, je za volice simbolična. Se bodo odločili za »socializem s človeškim obrazom« ali za novo izdajo »meščanske« demokracije? To je njihova stvar, bistveno je, da se lahko spet svobodno odločajo!

ČS(S)R je torej prebujena. Nam je kot taka lahko spet za zgled? Lahko Staneta Kavčiča in njegovega političnega naslednika Milana Kučana primerjamo z Dubčkom, Jožeta Pučnika pa s Havlom? Da in ne. Položaj enih in drugih je navidez podoben, a v nečem se bistveno razlikuje. Veliki brat z vzhoda, ki je 45 let držal svojo težko roko nad češkoslovaško republiko, jo je zdaj naenkrat dvignil in njeni državljani so spet shodili. Nas, ki smo shodili že veliko prej, pa bratje z jugovzhoda, ki bi bili radi večji kot so, vlečejo nazaj, in nam nastavlajo unitaristične pasti. Svobodne volitve potrebujemo ta čas na Češkem kot na Slovenskem, mi pa ob njihovi še vlado narodne enotnosti; »bratska« pomoč tokrat ogroža nas.

V začetku stoletja so slovenski socialisti prevzeli geslo V. J. Klofača: »Enakost narodov, enakost v narodu!« To je pravzaprav še vedno aktualno, vendar le s pogojem, da se znotraj enakosti priznava tudi različnost...

Po vsem, kar se je z nami dogajalo v tem stoletju, se lahko Čehi in Slovenci naposled učimo eni pri drugih, oboji pa od Evrope.

Odlikovani Tržičani

Tržič, 14. decembra - V četrtek je predsednik Skupščine občine Tržič Ivan Kapel priredil sprejem za devet tržičkih delavcev, ki jih je za njihove zasluge pri vsakodnevnem delu, pri samoupravljanju in za njihovo delo v krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah odlikovalo Predsedstvo SFRJ. Pobude za njihovo odlikovanje so dale krajevne skupnosti, osnovne organizacije sindikata njihovih delovnih organizacij in krajevne konference SZDL.

Z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo je bil odlikovan Karel Prešeren iz KS Pristava, z Redom dela s srebrnim vencem pa Alojzija Pangeršič iz KS Pristava, Janez Ahačič iz KK SZDL Podlublje in Karel Žohar iz Komunalnega podjetja Tržič. Medaljo zaslug za narod so dobili Alojz Ahačič in Janez Nemec iz KK SZDL Podlublje ter Josip Ropoša iz Komunalnega podjetja Tržič. Medaljo dela pa sta si prislužila Mehmed Košič in Drago Šarčević iz Komunalnega podjetja Tržič.

D.D.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV. tromesečje plačljiva v decembru: 580.000,- din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovec (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska praga 24-623, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Slovenska partija pripravljena na kongres

Na tvegano pot pluralizma

Ljubljana, 15. decembra - Tik pred petkovim začetkom 11. kongresa Zveze komunistov Slovenije bo zadnja seja sedanjega centralnega komiteja, ki bo zanesljivo ostal znan po tem, da si je upal v negotovih jugoslovanskih razmerah spremeniti obraz in vsebino dela Zveze komunistov Slovenije. Milan Kučan bo ostal posebej tega čekaja. V petek pa se je na predzadnji seji zbral centralni komitej in sprejel predlog poročila o delu ZKS med 10. in 11. kongresom, predlog programskega dokumenta "Za evropsko kakovost življenja", predlog statuta in predlog kandidatnih list za organe ZKS in ZKJ iz Slovenije ter delegate za 14. izredni kongres ZKJ. Vsem predlogom bo dokončno sodil kongres.

Seja je potekala, po pričakovanju, saj med slovenskimi komunisti o bistvenih vprašanjih lastnega razvoja in razvoja družbe ni večjih razhajanj, razen redkih izjem, mirno. Predlog poročila, dopolnjen s stališči ZKS do zadnjih aktualnih dogodkov, obrazložila pa ga je članica predsedstva Tina Tomlje. Je bil sprejet brez pripomb. Peter Bekeš je razložil predlog programskega dokumenta, ki bo osnova za akcijski in volilni program za prihodnja štiri leta, z naslovom "Za evropsko kakovost življenja". Silva Jereb pa je bila uvodničarka v razpravo o spremenjenem statutu ZKS, ki bo krajši in prilagojen spremenjeni vlogi Zveze komunistov. Tako, predlaga predlog novega statuta, ZKS v ZKJ ne pristaja na preglasovanje v bistvenih vprašanjih, ampak na soglasje. ZKS je v Sloveniji enakopravna med političnimi organizacijami, v ZKS novih članov ne bi več sprejemali, ampak bi člani prostovoljno vstopali ali izstopali, ZKS pa naj bi se tudi organizacijsko umaknila iz podjetij ter državnih organov, pri čemer ostaja vloga ZK v JLA še vedno nedorečena. Umik iz podjetij pa ne pomeni ne vključevanje članov ZKS v razreševanje problemov in načrtovanje.

Dva kandidata za predsednika

Centralni komitej je oblikoval listo kandidatov za člane novega centralnega komiteja ZKS in njegovih organov, za člane CK ZKJ iz Slovenije ter za organe ZKJ. Novost je tudi, da ostajata do kongresa še dva kandidata za predsednika centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Franci Pivec je na željo mariborskih komunistov odstopil in je samo kandidat za člana predsedstva CK ZKS, kandidata pa sta Ciril Ribičič in Boris Muzevič. Kandidatka za sekretarja pa je Sonja Lokar, ker je drugi kandidat Uroš Dular odstopil. Kongres ima pravico kandidatne liste dopolniti z novimi imeni.

Po pričakovanju je bilo največ razprave o programskem dokumentu.

Dr. Ludvik Horvat ob 30. obletnici VŠOD

Kakovost znanja meriti z evropskimi merili

Kranj, 18. decembra - V petek je bila v Kranju proslava ob 30. obletnici Visoke šole za organizacijo dela. Šola je le nekaj dni prej, 7. decembra, prerasla v fakulteto organizacijskih znanosti pod streho mariborske univerze. "Darilo" ji ni bilo dano kar tako, zaradi jubileja, ampak si ga je morala zaslužiti s trdim in dobrim delom. Dekan dr. Jože Florjančič je ob tej priložnosti zaobjel glavne štiri smeri nadaljnjega razvoja fakultete: dopolnjevanje študijske programe, izboljšati delo s študenti, razširiti raziskovalno dejavnost in mednarodno sodelovanje. Slavnostni govornik na proslavi je bil dr. Ludvik Horvat, predsednik republiškega komiteja za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo.

Ko je dr. Ludvik Horvat govoril konkretno o kranjski Visoki šoli za organizacijo dela, je med drugim dejal, da je bil organski razvoj šole v zadnjem desetletju tak, da nam ob njej niti v evropskem merilu ni treba zardevati. Tudi številke o diplomantih, magistrskih, doktorskih znanosti, objavljenih člankih kranjskih profesorjev v tujem strokovnem tisku govorijo same zase. Prav organizacijska znanost, s tem pa kranjska šola, ima zelo pomembno vlogo pri vzpostavitvi vrhunske, strokovno organizirane državne uprave, ki je predpogoj za funkcioniranje pravne države, pri čemer smo mi zelo šibki. Zato je usmeritev šole v strokovno rast profesorjev in študentov pravilna, njihova kakovost pa je lahko primerljiva le v evropskem prostoru. Dr. Ludvik Horvat je zaželel, da bi šola še naprej gojila tudi posebne izobraževalne oblike, kot študij ob delu, specialistični

tu in pričakovana je bila fronta pristave počasnejših sprememb, v imenu katerih sta govorila Sergej Kraigher in Vinko Hafner, ter drugače razmišljajočih in mlajših, pri katerih je bil najradikalnejši Borut Pahor. Pripombe k dokumentu, skupaj se jih je v razpravi nabralo 112, gredo skupaj s predlogom na kongres in le-ta bo dokončno sprejemal ali zavračal kongres.

Protest kulturnih delavcev

Dr. Matjaž Kmecl je v imenu kulturnih delavcev, članov centralnega komiteja prebral izjavo, v kateri protestirajo zoper drastično, 20 odstotno kleščenje deleža za kulturo v republiškem proračunu za prihodnje leto. Ne glede na to, ali gre za napako, ali za drastični izraz neke mentalitete, za katero bi bil tehnokratizem prefilozofski izraz, je ta dogodek neodpušljiv in škodljiv. Kleščenje je doletelo le kulturo, čeprav znajo zakrknjeni birokrati tudi kaj povedati njej v prid. Izjava terja popravek predloga. Čeka je protest sprejel.

Sergej Kraigher je menil, da družbene lastnine ne smemo zamerjati in podcenjevati, prav tako pa ne samoupravljanja, ki pa ga moramo razumeti kot individualno človekovo pravico, sploh pa je predlagal, da v rešitvah ne smemo hiteti, ampak počakati, kaj bo pokazal čas. Vinko Hafner je ponovil večino pripomb s prejšnje seje in ugotovil, da jih je bilo le malo upoštevanih, očital pa je, da je predlog v nekaterih delih slabši od osnutka. Vprašal je, ali bo ZK še naprej delavsko komunistično gibanje ali se bo preobrazila v socialistično ali podobno stranko. Očital je, da sedaj je kongres lahko preimenuje organizacijo. Po njegovem bi to razdrojilo članstvo. Ostanimo komunisti, je dejal. Očital je nejasno opredeljeno socialno osnovo ZK, izogibanje besedam delavski razred, ter menil, da asimetrične federacije sploh ne bi omenjali, še posebej pa ne mozne konfederacije, kar počnemo v dokumentu sedaj. To lahko samo pogloblja jugoslovanska nasprotja,

Resoluciji o Mariboru in podeželju

Bližnji kongres naj bi sprejel več resolucij. Tako sta že pripravljene resoluciji o Mariboru, v kateri piše, da brez ozdravitve in razvoja Maribora ne bo uspešne reforme v Sloveniji, in resolucija za razvoj slovenskega podeželja. Kot je dejal Peter Bekeš, lahko pričakujemo na kongresu še nekaj resolucij, predvsem o sanaciji žarišč ekološkega onesnaževanja ter o demokratičnih silah družbenega napredka.

prav tako pa predlog zoper organizacijo ZK v JLA. Bolj ali manj nasprotna mnenja Hafnerjemv so izrekli Stojan Kokošar, Franca Strmole, Mitja Horvat in Martina Kolarič, ki niso za čakanje in kompromise, ampak za upoštevanje tistega, kar dejansko praksa že kaže, tudi razlike v federaciji. Miloš Čirič je odgovarjal tako Kraigherju, s katerim se je strinjal, da je samoupravljanje individualna pravica, kot Hafnerju. Samoupravljanje je samoodločanje, sicer je lahko samo soočanje. Mi smo s samoupravljanjem odkrili zlato žilo, nismo pa naredili rudnika. Sicer pa samoupravljanje nima posebne zveze z lastnino, še posebej pa ne z njeno naravo. Črt Spacapan je dejal, da je izraz samoupravljanje neprijateljen, sedaj pa spet želimo pogrniti nekaj novega, in to vedno počnemo, zato smo tam, kjer smo. Radi bi delali v socializmu, ki ga imamo radi, živeli pa v kapitalizmu, ki ga sovražimo. Borut Pahor je v imenu mladih članov CK protestiral zoper počasno uresničevanje reforme, do katere pa ne peljejo tekoče stopnice, ampak je treba hoditi v hrib. Pahor se je zavzel za humanizacijo odnosov v JLA in za strpnost v različnosti, za služenje slovenskih fantov bližje doma, za pokop partijske države, za depolitizacijo podjetij, uprave, policije, za umik partijskih zastav z drogov ob praznikih, sicer jo bodo enkrat sneli drugi. Franc Setine je menil, da bi opozicija morala priznati, če ji v napadih na uradno politiko ne gre le za

Odgovor pozivom zbora za ustavo

Dva poziva zbora za ustavo skupščini Slovenije, v prvem se zahteva zavrnitev predloga za spremembo zvezne ustave, kar naj bi bilo podobno oktroirani ustavi iz leta 1931, kar predlaga ZIS, če pa bo sprejeto, pa naj naši delegati zapustijo sejo zveznega zbora, če pa bi slovenska skupščina to sprejela, pa naj se razpiše referendum o zaupnici slovenski skupščini. V drugem predlogu, naslovljenem javnosti, skupščini Slovenije in predsedstvu Slovenije, pa se terja takojšen začetek postopka za sprejem nove slovenske ustave, da se imenuje nova komisija za ustavo, drugače sestavljena in s predsednikom, ki ne bo predsednik skupščine, da bi bila zavrnitev tega predloga dokaz laži oblasti in partije o demokracizaciji, zbor za ustavo pa bi odpopklal svoje predstavnike iz komisije, sam začel izdelovati ustavo, jo dal v razpravo skupščini in javnosti, če pa to ne bi bilo sprejeto, bi jo dal v razpravo sam. Na seji čekaja je postopek najostreje zavrnil Janez Kocjančič, ki se je zavzel za kontinuiteto in menil, da ni mogoče zavrniti vsega, kar je bilo storjenega doslej. Trditve zbora za ustavo o nelegalni izvoljeni skupščini je enaka tezi iz Srbije, kar je škodljivo. Tudi tak način, ki ga predlaga zbor, bi bil oktroiran in popolnoma enak letu 1931 in temu, kar želi storiti sedaj ZIS. Predsednik slovenske skupščine Miran Potrč je dejal, da soglasja z vsebino, da ustave sedaj ni mogoče menjati in da je on to že javno povedal. Ne gre za razliko v vsebini, ampak v pridobivanju popularnosti pred volitvami. Čeka pa je v izjavi zavrnil dvome v legitimnost skupščine, kar je podpora silam, ki to tezo že nekaj časa vsiljujejo slovenskemu narodu, ultimativna stališča so poskus zavajanja javnosti, čeka pa predlaga argumentiran dogovor enakopravnih.

oblast, da ima ZKS s Kučanom na čelu največ zaslug, da je Slovenija stopila na pot demokracizacije. Ustavodajna skupščina brez volitev opoziciji ni v čast. Za Jugoslavijo je sreča, da smo v Sloveniji rekli ne pritiskom. Setine pa je tudi soglašal z drugačnim odnosom do vernikov, saj vsebuje vera tudi vrednote boljšega življenja.

J. Košnjek

Plaketa občine Kranj VŠOD

Sicer pa je dr. Ludvik Horvat več govoril o naši šolski politiki sploh, ki se mora vključiti v evropske povezave. Naše znanje kot občeveljavna civilizacijska vrednota mora postati primerljivo, enakovredno z znanjem ljudi v drugih evropskih deželah, saj bo le tako mogoče normalen pretok znanja in kapitala.

»Prvi korak smo naredili z letošnjimi spremembami zakona o usmerjenem izobraževanju, s katerimi smo želeli vrniti univerzi njeno avtonomijo nad strokovnostjo, nad odločitvami v stroki. O potrebah družbe (kakšne kadre, koliko, za kakšno ceno) se bomo dogovarjali v republiški skupščini, kjer se bo prihodnje leto oblikoval tudi nacionalni program šolstva. Pričakujem več variant, glede

na žepe "dakovplačevalcev". Za uspešen razvoj družbe mora država, če je vsaj nekoliko bogata, izdvojiti za šolstvo pet odstotkov družbenega proizvoda. Mi nismo bogati, torej bi po tej logiki morali dati za šolstvo več kot pet odstotkov. Pet odstotkov bi bil minimalni pogoj, da uspešno funkcionira TA šolski sistem.«

Denarna realna ničla za družbene dejavnosti v naslednjem letu po besedah dr. Ludvika Horvata za šolstvo ni sprejemljiva, ker pomeni manj kot le računovodsko ničlo. Letos se je število vpisanih v srednje in visoke šole povečalo za blizu šest odstotkov, podobna rast generacij je pričakovana tudi naprej. Morda se lahko počaka na obnovo grad, ki umira že tristo let, generacija otrok ne more čakati, kdaj se bo smela vpisati v sodobne šolske programe in v njih delati...

H. Jelovec

Dr. Ludvik Horvat

Sramotno nizke plače v Tekstilindusu

Ljudje niso imeli več niti za kruh

Kranj, 15. decembra - Tekstilindusovi delavci so v petek vendarle prejeli plačilne kuverte, čeprav je bilo to sredi tedna še hudo vprašljivo. V njih so dobili celo več, kot jim je bilo sprva obljubljeno: po zakonu o sanaciji jim pripadajo zamrznjene plače, te pa bi dobili z 20-odstotnim povečanjem glede na minuli mesec. Plače so višje za 57 odstotkov, kar pa dobri desetine tam zaposlenih delavcev ne omili socialne bede. O tem s Pavlo Petanovič, predsednico sindikalne konference v Tekstilindusu.

Z zajamčeno plačo večina v Tekstilindusu ni več mogla živeti. Kako je po decembrskem izplačilnem dnevu?

»Minuli mesec smo s 13 milijoni povprečne plače za kranjskim gospodarstvom zaočevali za 72 odstotkov. Pri decembrskem izplačilu so nam dohodke sicer dvignili za 57 odstotkov, še vedno pa smo za polovico za ostalimi v Kranju. Naša povprečna plača je zdaj 20 milijonov, toda več kot polovica delavcev je pod njo, kar pomeni, da prejema 70-odstotno plačo. Nekaj delavcev bo ta mesec prisiljeno živeti le z 10 milijoni, čeprav sindikat zahteva, naj nihče ne dobi manj od 12 milijonov.«

Kako je sindikat zaščitil socialno najbolj ogrožene delavce?

»Ravno danes smo 213 družinam dodelili nepovratno po-

moč iz sredstev republiškega in občinskega sindikata. Koder v Tekstilindusu delata oba zakonca, smo družini dodelili milijon dinarjev, po milijon na vsakega otroka smo dali tudi samohranilkam, na enak način pa smo rešili tudi nekaj najhujših socialnih primerov, ki jih spremlja še bolezen. Vsega denarja iz solidarnostnih sindikalnih virov pa je bilo le 26 starih milijard.«

Letos je Tekstilindusov sindikat obrnil razmerje v sindikalni članarini 40 : 60 sebi v prid in si zaslužil kopico očitkov. Je to kaj vplivalo na sedanjo dodelitev iz republiških in občinskih skladov?

»Odkar smo spremenili razmerje v sindikalni članarini, ostane tovarniškemu sindikatu več denarja, ki ga namenimo izključno za reševanje social-

nih stisk. Ko smo poleti prosili občinski sindikat za dotacijo, da bi naš aktiv invalidov izpeljal neko akcijo, so nas ravno zaradi dogajanj okoli članarine

zavrnil. Zdaj ko gre za existenco toliko delavcev, so nam nemudoma in brez očitkov izplačali, kolikor so mogli. Nemalo delavcev je bilo v obupni stiski. Niti za kruh več niso imeli in prihajali so po 10 starih milijonov akontacije. Ker delavci vozači zdaj nimajo več brezplačne vozne karte in sami plačujejo prevoz na delo, so nekateri sami zaprosili, da bi ostali na t.i. "prisilnem dopustu", ker jim prevoz preveč podraži življenjske stroške.«

Kaj bo s Tekstilinusom po novem letu, kaj bo s skoraj 2000 njegovimi delavci?

»Rada bi rekla kaj spodbudnega, vendar zdaj še vse visi v zraku. Upam, da bomo, medtem ko delavci doživljajo existenčno stisko, v sindikatu uspeli reševati najtežje primere. Skušali bomo uvesti učinkovito delavsko samopomoč, nekaj denarja pa ta čas pričakujemo tudi od obresti na sindikalno članarino, kar bo tudi v celoti namenjeno sociali.«

D. Z. Žlebir

Urejanje prostora v novih družbenih razmerah

Trg je odrešenik z nevarnimi pastmi

Bled, 15. decembra - Napovedane ali že uresničene družbene in gospodarske spremembe (politični pluralizem, delovanje trga) ter ugotovitve, da sedanji sistem prostorskega načrtovanja ni uspešen in učinkovit (to se kaže v neprimerni rabi prostora in v zapletenih in dolgotrajnih postopkih) so bile izhodišče za deseto Sedlarjevo srečanje v četrtek in petek na Bledu in za razpravo na temo "Urejanje prostora v novih družbenih razmerah."

Jože Novak, predsednik komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora občine Grosuplje, je opozoril na veliko razhajanje normativnega in stvarnega. Večje število soglasij, potrebnih za izdajo dovoljenj, ter zapleteno administriranje ni vplivalo na to, da bi se spremenilo ravnanje ljudi, ampak je doseglo nasprotni učinek: več kot polovica gradenj je nezakonitih, veliko gradenj so investitorji tudi izsilili, na koncu pa so jih občine "za stalno pozabile" ali legalizirale. Novak se je vsaj načelno zavzel za to, da bi v prihodnosti namesto lokacijskega in gradbenega dovoljenja uvedli eno dovoljenje in da bi za enostavne posege predvideli enostavno dokumentacijo.

Dare Požnel je poudaril, da je urbanizem toliko ideološki, kolikor je poudarjena njegova družbenost, in da je za stroko zelo pomembno, da se nasloni na vrednote, ki so nad političnimi ideologijami. Vloga (urbanistične) stroke se v razmerah političnega pluralizma ne bo bistveno spremenila, saj se bo stroka (neodvisno od tega, kdo bo na oblasti) "pogovarjala" z upravo in ne s političnimi organizacijami. Stroka se bo morala paziti le to, da ji nova oblast ne bi pripisala krivde, ki bi jo očitala prejšnji oblasti.

Astra Engineering se postavlja na noge

Od 20 do 35 milijonov z decembrskim izplačilom

Kranj, 15. decembra - Na naše poročilo s kranjskega sindikalnega predsedstva, ki je zadevalo težke razmere zaposlenih v Astru Engineeringu, se je nemudoma odzvala tamkajšnja vodstvena ekipa in zanimala, da bi delavci živitarili na zajamčenem minimumu.

V minulih nekaj mesecih je bilo res še tako, so dejali, z decembrskim izplačilom pa se je to (hvalabogu) vendarle obrnilo na bolje. Razlog za agonijo preteklih štirih mesecev pa je iskati v ogromni izgubi (4 milijarde), v velikih obveznostih bankam (8 milijard) in nerešenih reklamacijah (14 milijard).

Take številke je bilo moč najti v poslovnih papirjih še 30. septembra, danes pa trdijo, da so brez kreditov, reklamacije pa so spravili pod nadzor. V tem času jim nihče ni dal posojila, zato so v okviru svojih omejenih zmožnosti izplačevali zajamčene dohodke.

S to hipoteko je podjetje

ne želje podjetij niso imele niti planske niti izvedbene osnove. Lokacijski postopki so tako dolgotrajni, je dejal mag. Bassin, da se v tem času investitor lahko "prelevi" iz uspešnega podjetja v zgubarja ali da se že precej spremeni tehnologija. Tujci, ki naj bi pomagali pri ozdravitvi našega gospodarstva, in tudi domači zasebniki verjetno ne bodo imeli toliko potrpljenja, da bi na prostorsko izvedbene načrte čakali leto ali še dlje.

C. Zaplotnik

Aleksander Jakoš z Urbanističnega inštituta Slovenije ugotavlja, da je demografsko ogrožena že vsa Slovenija, ne pa samo njeni posamezni deli. Priseljavanja, ki je v drugi polovici sedemdesetih let predstavljalo skoraj 40 odstotkov celotnega porasta števila prebivalstva (pa tudi zdaj je le malo nižje), je dolgo časa zamegljevalo problem vse manjše rodnosti. Naravni prirastek, ki kaže razliko med rojenimi in mrtvimi, je bil ob koncu sedemdesetih let 12 tisoč prebivalcev, predani pa je zna-

Prof. dr. Albin Rakar z Inštituta za komunalno gospodarstvo Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, je dejal, da mu naslov Sedlarjevega srečanja zveni nekam znano in že stereotipno, saj "smo se doma" v celotni povojni zgodovini pripravljali na neke nove druž-

šal le še dobrih 5700 prebivalcev. Po letu 1984 se število živorojenih otrok na ženo giblje okoli 1,70 - to pa je vrednost, ki je za več kot 20 odstotkov nižja od tiste, ki bi zagotavljala obnavljanje prebivalstva. Kakšni so obeti za prihodnost? Ob predpostavki, da ne bo novih selitev, bo v Sloveniji leta 2100 manj kot milijon prebivalcev (zdaj jih je nekaj manj kot dva milijona), leta 2200 pa le še 400 tisoč. Če bi v Sloveniji želeli imeti leta 2200 enako število prebivalcev kot zdaj, bi se moralo ob sedanji rodnosti in starostni sestavi prebivalstva priseliti k nam vsako leto približno 10 tisoč ljudi.

bene razmere, in to praviloma prej, preden smo se iz starih nekaj naučili". Ni jih tudi malo - meni dr. Rakar - ki so prepričani, da bo uvajanje trga in tržnih zakonitosti rešilo vse probleme na področju prostorskega urejanja in še posebej zemljiške politike. Trg bo resda rešil nekatere probleme, vendar bo tudi v prihodnje potrebna neka oblika družbene prisile. Navdušenju ob besedah trg, delnice, podjetništvo se namreč zadnje čase vedno bolj pridružuje tudi strah pred razpadom družbenega premoženja. Ta strah je, vsaj kar zadeva stavbna in mestna zemljišča, še toliko večji, ker ni znano, za kakšno premoženje gre in koliko je vredno.

lijardi namenskih sredstev.

Plače, ki so bile pretekle mesece razlog tudi grožnjam po izstopu iz sindikata, ker jim ni vedel pomagati, so z decembrskim izplačilom spet malo boljše - po štirih mesecih agonije ima spet vsako približno povprečno občinsko plačo. Te se na izplačilni listi gibljejo od 20 do 35 milijonov, zraven pa so prejeli še nekaj drobiža poročila. Tudi to je še hudo skromno, kakor so ob minulih grehah skromna sredstva, s katerimi razpolagajo. Toda obe-tajo, da bodo plače spodobnejše, ko podjetje zaživi in tudi razmerja med njimi se bodo bolj raztegnila.

D. Z. Žlebir

Gorenjska opozicija

Socialdemokrati ustanovili gorenjsko organizacijo

Kranj, 16. decembra - Gorenjski socialdemokrati so v soboto v Kranju ustanovili Socialdemokratsko zvezo Slovenije za Gorenjsko, izvolili osemčlansko predsedstvo, ki ga bo vodil Branko Grims iz Kranja, in sklenili, da organizacija pristopi k združenim gorenjski opoziciji Demos. Na ustanovnem zboru so izvolili tudi krajevni odbor za Kranj, ki naj bi se tudi vključil v delo kranjskega Demosa, v njem pa naj bi poleg demokratov, socialdemokratov, krščanskih socialistov enakopravno sodelovali tudi kmetje in nova kranjska obrtniška zveza.

Boro Terčelj, član predsedstva Socialdemokratske zveze Slovenije, je v uvodnem referatu dejal, da socializem doživlja zlom v vseh državah in da v Sloveniji po letu političnega vrenja še vedno ni prave demokracije. Od slovenske skupščine je zahteval, naj razglasi krizno stanje in sprejme ukrepe za odpravo takšnih razmer. Slovenija bi se morala organizirati tako, da akumulacija ne bi odtekala drugam in da se ne bi uporabljala celo proti Sloveniji. Denar, ki ga namenja za sklad za nerazvite, bi morala uporabljati za sanacijo svojega gospodarstva. "Naš cilj so konfederacija, gospodarska in politična samostojnost. Če nam to ne bo uspelo, moramo razglasiti neodvisnost Slovenije," je dejal Terčelj, ki se je zavzel tudi za narodno spravo in za ustanovitev svetovnega slovenskega kongresa.

Branko Grims iz Kranja je dejal, da je Gorenjska po 44 letih ustvarjanja realnega samoupravnega socializma po meri ljudi le še obrobje širšega ljubljanskega območja. Neprenehno vsiljevana gradnja neprimerne, delovno ekstenzivne industrije je regijo dokončno socialno omajala. Napačna socialna politika, ki je namenjena zanemarjala (potencialno) nevarno inteligenco, in sistematična negativna kadrovska selekcija po meri poslušnosti sta povzročili, da je Gorenjska skoraj ostala brez izobražencev. Vse to je po Grimsovem mnenju privedlo Gorenjsko "na rob socialne eksplozije, ki jo bo povzročil propad realsocialističnih dinovzrov - Tekstilindusa, Iskre, Železarne, Verige, BPT-ja in verjetno še nekaterih". Gorenjska ima izjemno slabe ceste, skoraj sleherni Gorenjec je prizadet zaradi "boljševističnega urbanističnega terorizma" (prisilni odkupi, nacionalizacije...) Na Gorenjskem se gradijo tri velike policijske postaje (Kranj, Trži, Karavanški predor), ni pa denarja za zdravstvo, šolstvo, za socialno skrbstvo, za kulturo... Grims je dejal, da Sloveniji ni nevarno ne partijsko vodstvo JLA, ne Milošević in ne Jugoslavija kot konfederacija, ampak njeno vodstvo, ki ob vsej "besedni deklarativnosti" misli in ravna še vedno boljševisko". Od slovenskega vodstva je v imenu gorenjskih socialdemokratov zahteval poštene volitve, ki naj bi med drugim omogočile, da so na kandidatnih listah ob imenih kandidatov navedene tudi njihove stranke; od kranjske skupščine pa takšno oblikovanje zborov, v katerem bo imel družbenopolitični zbor odločilno vlogo in možnost preglaševanja drugih dveh zborov.

Vitimir Gros iz Kranja je na ustanovnem zboru v kratkem predstavil program SOS-a, nove Slovenske obrtniške stranke. Alenka Potočnik-Lauko iz Škofje Loke je opozorila na nevarnost, da bi v občinskih odlokih o volitvah "spregledali" opozicijo. Jože Ahačič iz Kranja, ki je vodil iniciativni odbor za ustanovitev gorenjske organizacije socialdemokratov, pa je dejal, da je po podatkih izpred dveh mesecev na Gorenjskem 70 socialdemokratov in da so po organiziranosti najdlje v kranjski občini.

C. Zaplotnik

V četrtek znova pred skupščino

Je Termo nezakonito "očistil" proizvodnjo?

Škofja Loka, 18. decembra - V četrtek zjutraj se bodo zadnjič letos sestali delegati škofjeloške skupščine. Predvidevamo, da bo največ govora o poročilu o stanju na področju problematike onesnaževanja okolja v občini ter nekaterih konkretnih predlogih za rešitev. V ekološki sklop nekako sodi tudi odgovor na vprašanje delegatov iz krajevne skupnosti Sv. Duh, zastavljeno na septembrski skupščini, v zvezi z obnovo druge proizvodne linije v tovarni Termo na Trati.

Krajanje namreč očita, da je občinski komitej za družbeno planiranje in urejanje prostora izdal Termo (prej Termika) samo potrdilo o prijavi del in ni upošteval krajevne skupnosti Sv. Duh kot stranke v postopku, nato pa gradbeno dovoljenje, ki ga je Vrhovno sodišče Slovenije odpravilo kot nezakonito. Vrhovno sodišče je odločilo, da je krajevna skupnost Sv. Duh stranka, zato je moral komitej postopek ponoviti. Ker pa ni upošteval pripomb krajanov, so se ti ponovno pritožili oziroma vložili tožbo na Vrhovnem sodišču, ki je izdalo gradbeno dovoljenje odpravilo. Krajevna skupnost še navaja, da je lažna izjava Termika in komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora, da se ne bo povečala proizvodnja, saj v sodbi piše, da se bo proizvodnja povečala za 20 do 40 odstotkov, pri čemer gre za bistveno povečanje proizvodnje in obremenitve okolja. Ker je torej Termo obnovil drugo linijo brez dovoljenja, je obnova nezakonita.

Delegati Sv. Duha so zato na skupščini terjali odpoklic predsednika in namestnika predsednika občinskega komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora, ker sta prekoračila pooblastila ter zavajala izvršni svet in problemsko konferenco na Trati s trditvijo, da krajevne skupnosti niso stranke v postopku in da za ta dela ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Razen tega so terjali tudi odgovornost izvršnega sveta in ljudi, ki so stali za sklepom, odgovor inšpekcijskih služb o ukrepanju glede črne gradnje ter odgovor glede obveščanja krajevne skupnosti o tem.

Občinski izvršni svet, ki je delegatsko vprašanje krajanov Sv. Duha, skupaj z odgovorom, obravnaval 23. novembra, je ugotovil, da ugotavljanje odgovornosti in (ne)zakonitosti postopka ni mogoče, dokler postopek ne bo zaključen na Vrhovnem sodišču. Tovarna Termo se je namreč pritožila in tožbi priložila izvedeniško mnenje glede povečanja proizvodnje in obremenitve okolja, kar je pomembno za odločanje o tem, ali za tehnološko-ekološko sanacijo druge linije (ki jo je potrdila občinska skupščina) zadošča priložitev ali je potrebno lokacijsko dovoljenje.

Sicer pa izvršni svet tudi ugotavlja, da je upravni organ v celoti upošteval navodila Vrhovnega sodišča kot tudi doslej znano prakso odločanja v podobnih upravnih stvareh, zato so bile njegove odločbe potrjene na drugostopenjskem organu. Republiškem komiteju za industrijo in gradbeništvo. Dodaja tudi, da je bilo prav izdano dovoljenje osnova za kvalitativno opravljenost sanacije v Termu, katere rezultat je nedvomno zmanjšanje onesnaževanja okolja pod zakonsko dovoljenje meje (razen hrupa).

H. Jelovčan

KRATKE Z GORENJSKE

Priznanja ob krajevnem prazniku v Poljanah - V Kulturnem domu v Poljanah je bila v nedeljo popoldne po sobotnem pohodu v Podoben in orgelskem koncertu Angele Tomanič v župnijski cerkvi osrednja proslava ob prazniku krajevnih skupnosti. Velika prizadevanja krajanov v posameznih naseljih v krajevni skupnosti pri urejanju in asfaltiranju cest je na svečanosti v nagovoru poudarila predsednica skupščine krajevnih skupnosti Milena Sitar. Ob pomoči komunalno cestne oziroma širše skupnosti pri uresničevanju programa, naredili pa so celo več, kot so v tem letu načrtovali, pa je bila osrednja akcija v krajevni skupnosti tudi letos telefonija, ki naj bi bila po napovedi Podjetja za PTT promet Kranj končana prihodnjega pomladi. Pred kulturnim programom, v katerem so nastopili Nonet Blegoš in mladi, pa so podelili tudi letošnja priznanja krajevnih skupnosti. Tokrat so jih podelili Majdi Debeljak, za delo v organizaciji Rdečega križa; Bojanu Gantarju, za izredno prizadevanost pri rekonstrukciji ceste Volča - Malenski vrh; Slavku Kreku, za vodenje vodovodnega odbora; Janezu Krmelj, za delo pri rekonstrukciji ceste v Smolno; Marjanu Oblaku, za izredno aktivnost v vaškem odboru na Brdih in Citi Osredkar, za dolgoletno skrb pri urejanju spomenika NOB in okolice v Poljanah. Predsednica skupščine krajevnih skupnosti Milena Sitar je na svečanosti v govoru tudi poudarila, da jih v prihodnje v krajevni skupnosti poleg nadaljevanja programa na cestah čaka predvsem urejanje kanalizacije. - A. Ž.

Ena in ena je nič

Lahko se sicer zgodi, da bo s sprejetjem volilnega zakona, ki bo na dnevnem redu zasedanja republiške skupščine prihodnji teden, odločeno, da volitve ne bodo konec aprila in v začetku maja, vendar pa bodo prav gotovo še pred iztekom polletja. Da pa po novem letu ne bo več samoupravnih interesnih skupnosti, je že nekaj časa odločeno in znano. Začenja se torej obdobje priprav na volitve, ki bodo tehnično in tudi vsebinsko drugačne od dosedanjih. Smo tik pred uveljavitvijo drugačnih organizacijskih in vsebinskih oblik dogovarjanja in odločanja o (spomnimo se) splošni in skupni porabi.

Vprašanje, ki se v tem trenutku tudi že zastavlja v krajevnih skupnostih, je: kakšna bo vloga krajevnih skupnosti in kako bodo le-te zastopane v bodočih občinskih skupščinskih zbora. Niso redka mnenja, da občinski skupščinski zbori po novem ne bi smeli biti po številu preveliki in skorajda prevladuje tudi mnenje, da bi bili po številu delegatov enaki. Seveda je to lahko tudi le eno od razmišljanj ob že splošno poudarjeni racionalni in učinkoviti organiziranosti.

Vendar pa ob bližnjih spremembah (brez samoupravnih interesnih skupnosti), kljub možnim takšnim ali drugačnim rešitvam, ne bi smeli pozabiti, da je marsikje doslej vsaka krajevna skupnost imela svojega delegata v delegatski klopi samoupravne ali občinske skupščine. Če bi torej zdaj število delegatov v občinskem skupščinskem zboru zmanjševali, potem se resnično v sedanjem prehodu velja vprašati, ali naj potem krajevna skupnost (če nima delegata) sploh še obstaja; čeprav bo najbrž tudi vprašanje števila krajevnih skupnosti v prihodnje marsikje postalo aktualno...

A. Žalar

Zlata vrtnica

Cerklje - Turistično društvo Cerklje se je tudi letos odločilo, da bo ocenjevalo gostinske objekte na območju sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem in da bodo najbolj urejenim lokalom podelili zlato, srebrno in bronasto vrtnico. Upravni odbor pa je tudi sklenil, da bo prihodnje leto razstava cvetja in lovstva, ribištva, čebelarstva in obrtništva imela predvsem poudarek na cvetju in s tem v zvezi tudi ureditvi Cerkelj, kar še posebej podpira tudi krajevna skupnost Cerklje. (kj)

Diskont BPT v Trzihu - Da bi kar najbolje približali prodajo svojih izdelkov, je Bombažna predilnica in tkalnica Trzih odprla diskontno trgovino v tovarni in sicer v skladišču za Sokolnico, nasproti Peka. Nanjo opozarja velik reklamni pano. Tu, podobno kot na Deteljici, dobite vse proizvode BPT, od posteljnine do prtov, plen in vse metraže. Poseben poudarek pa je tu dan koncem blaga, ki se dobijo še posebno ugodno, na kilograme. Pri nakupu za 4 milijone in več, odobrijo še 10 odstotkov popusta. Diskont je trenutno odprt od 7. do 15. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure. - Foto: D. Dolenc

ureja ANDREJ ŽALAR

Praznik krajevnih skupnosti mesta Škofje Loke

Denarja je manj, uspehov pa ne

Škofja Loka, 18. decembra - Pred osmimi leti so se v mestu Škofja Loka odločili, da iz takratne ene ustanovijo štiri krajevne skupnosti. Vendar so se že ob razdelitvi odločili, da jih v prihodnje ne bo zblíževalo le skupno krajevo praznovanje 21. decembra, ko se vsako leto spominjajo osvoboditve zapornikov iz loških zaporov, marveč bodo pri načrtovanju še naprej dobri del denarja namenjali za skupne programe. Letos bodo praznik krajevnih skupnosti Trata, Kamnitnik, Škofja Loka - Mesto in Stara Loka - Podlubnik proslavile v četrtek, 21. decembra, ob 18. uri, ko bo v predavalnici Šolskega centra Boris Zihelr proslava, na kateri bodo podelili tudi krajevna priznanja. V krajšem kulturnem programu pa bo nastopil Škofjeloški oktet.

Borut Rebič

Skupno štirim krajevnim skupnostim, kot rečeno, ni le praznovanje in dogovor, da vsako leto ena krajeva skupnost skrbi za povezovanje. Letos je to krajeva skupnost Stara Loka - Podlubnik. Njihov skupni program je podkrepjen tudi s precejšnjimi sredstvi. Kar 65 odstotkov vsega denarja, ki je vsako leto namenjen za obnovo, gre za skupni program. Tako ima vsako leto prednost določena dogovorjena investicija in vsako leto odpade na posamezno krajevo skupnost tudi večji zalogaj.

"Redni del skupnega programa je že vsa leta obnova Grajskega zidu," pravi koordinator skupnega investicijskega programa in komunalni referent KS Kamnitnik in Škofja Loka - Mesto Borut Rebič. "Sicer pa smo na ta način doslej naredili most Sipco, parkirišče Vrtinarija, začeli lani z rekonstrukcijo Kidričeve ceste do Železniške postaje in jo letos uredili do Starega dvora, sofinancirali Vešterski most in stopnice Pekel. Na začetku tega srednjoročnega obdobja je nekaj časa kazalo zelo dobro. Sredi tega obdobja pa je začelo primanjkovati denarja in smo zato morali program skrajšati. Izpad pa niti ni tako velik; obnova

Grajskega zidu je upočasnjena, tudi Cankarjev trg in Vrtinarija sta v zaostanku.

Franc Poljanec

ja Loka - Železniki."

V krajevni skupnosti Stara Loka - Podlubnik so letos z udeležbo krajanov in ob pomoči vojakov zgradili vodovod Plevno. Skupaj s krajevo skupnostjo Kamnitnik pa so začeli dela na pločniku ob Dolenčevem vrtu. Velika pridobitev je tudi telefonija za Stara Loka, Binkelj, Trnje, Vešter, Papirnico, Moškrinj in Plevno. Na ožjem območju Stare Loke in Podlubnika pa bo še do novega leta 400 naročnikov vključenih v sistem kableske televizije. To pa niso vse akcije, je povedal predsednik sveta krajevnih skupnosti Franc Poljanec. Skupna vsem pa je kar 50 - odstotna udeležba krajanov.

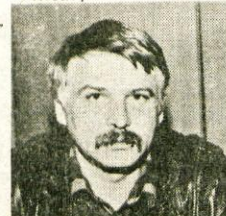
Delo in dogajanja v krajevnih skupnostih Kamnitnik in Škofja Loka - Mesto pa je med nedavnim obiskom ocenil tajnik obeh krajevnih skupnosti in vodja strokovne službe

Janko Brodar

ob Cesti talcev uredili prvi del pločnika. In tudi na našem območju je bila akcija za nove telefonske priključke. Poleg parkirišča Vrtinarija pa je pridobitev tudi asfalta na cesti Špan - Kovač v novi soseski pod Plevno."

V krajevni skupnosti Škofja Loka - Mesto pa so precej denarja namenili za urejanje starega dela mesta. Obsežna dela pa so bila na cestah tudi v dolini Hrastnice in v okoliških vaseh, kjer so še posebej veliko prispevali krajanje. Skupaj z vojniki pa so v Fojški grapi obnovili okrog 800 metrov ceste. Že začete pa so tudi akcije za pridobitev telefonov v Zabradji, Kopalški ulici, ožjem mestu in v Vincarijah.

Jože Galof

Bolj za šalo kot zares, smo na začetku govorili, da bodo telefoni zvonili za novo leto. No, zdaj, prej kot sredi meseca, so res zazvonili. Velik uspeh je to in velike zasluge za to imajo krajanje, vojniki, delovne organizacije in širša skupnost. Še posebej pa velja pohvala komunalnemu referentu Gabru. Imeli smo še nekaj uspešnih akcij, kar zadeva urejanje prostora, vendar pa je bila najpomembnejša in največja prav gotovo telefonija," je v četrtek, po vključitvi telefonov, poudaril predsednik sveta KS Jože Galof.

A. Žalar

V soboto v Kulturnem domu Korotan na Jezerskem

Novinarski večer

Kranj, 18. decembra - Res je, še mesec ni naokrog, ko smo v Ratečah v jeseniški občini na Novinarskem večeru krajevni skupnosti Rateče - Planica za delo in uspehe v minulem obdobju podelili priznanje Gorenjskega glasa, pa je že pred nami novo veselo srečanje s krajanje. Tokrat se bomo Glasovci na Novinarskem večeru, na katerega smo povabili tudi številne tako ali drugače zaslužne, srečali z Jezerjani. Zakaj ravno krajevni skupnosti Jezersko priznanje Gorenjskega glasa za uspehe v minulem obdobju, bomo več zapisali v petkovem Gorenjskem glasu. Vendar pa naj že tokrat še posebej poudarimo, da srečanje v soboto, 23. decembra, ki se bo začelo ob 17. uri v Kulturnem domu Korotan, ne bo ravno in čisto takšno, kot so bila dosedanja v petih krajevnih skupnostih na Gorenjskem. Jezerjani bodo namreč dosedanjim delovnim uspehom dodali še enega: to bo hkrati večer z otvoritvijo nove dvorane v Korotanu.

Potem ko smo prvi krog Novinarskih večerov v petih krajevnih skupnostih v vseh petih gorenjskih občinah zavrteli, smo zdaj torej na štartu drugega v kranjski občini. Če je bila prvič odločitev za podelitev priznanja Gorenjskega glasa težka, takrat se je tehnika prevela na krajevne skupnosti pod Krvavcem in prireditelj, ki je bila nato v Cerkljah, potem je bila tokrat še precej težja. Krajevna skupnost Jezersko namreč sploh ni osamljena med ostalimi v občini, kjer so lani oziroma v zadnjih letih zares veliko delali in naredili. Zato, mimogrede, ni bojzani, da bi s priznanji in Novinarskimi večeri morali prenehati in da je sedanjost na Jezerskem zadnja. Še preden se bo zima poslovila, se bomo srečali v naslednji od gorenjskih krajevnih skupnosti.

Na Jezerskem pa bo tokrat, kot rečeno, še posebej svečano. Jezerjani bodo namreč uresničili željo in dogovor, da Korotan, ki so ga sami zgradili, ostane in v prenovljenem dobijo spet, kot nekakšen simbol, novo dvorano v njem. S tem pa bo uresničen še veliko širši in zahtevnejši program, ki so si ga s sedanjim vodstvom krajevnih skupnosti zastavili pred leti, zavedajoč se, da je v veliki meri uresničitev odvisna predvsem od njih. In čeprav so bili, ne samo na začetku, tudi med delom trenutki in številni razlogi za pomisleke ali da bi celo odnehali, se sprejetemu programu niso odrekli. Uresničitev zato tokrat ni vredna zgolj priznanja, marveč še veliko več: prepričanja in spoznanja, da se je na Jezerskem, v kraju in v ljudeh veliko spremenilo...

In kako bo v soboto v Korotanu? Svečano: povedali in pogledali bomo vse tisto, kar se je dogajalo in se še vedno dogaja. Novinarji se v pogovori seveda ne bomo "odrekli" spraševanja in iskanja "v živo" takšnih in drugačnih zanimivosti, posebnosti... Pa tudi veselo mora biti, saj bi bilo sicer "prelistavanje" časopisa lahko tudi dolgočasno. To pa, vam zagotavljam, ne bo... Zato bo nenazadnje skrbel tudi Ansambel Bled s pevko. Saj ga poznate? In tako kot na vseh dosedanjih Večerih, bomo, ko bomo podelili priznanje, žrebali nagrade. Verjemite, da jih bo toliko, da smo že zdaj, ko seznám se ni zaključen, celo v uredništvu presenečeni nad številko. Že doslej so jih prispevali KŽK-Tozd Oljarcia, Mesoizdelki Škofja Loka, Agromehani-ka, Mlekarna, RTC Krvavec, Alpetour-Potniški promet, Kompas, Merkur, Agencija Odisej, Velikonoja Slavko, Hotel Bellevue Šmarjetna gora, Arvaj-Gostišče in Mesarija, Exoterm, Živila, Žito, GG, Neoplanta, Sava, Ibi, Elita, Gorenjska kmetijska zadruga, Hotel Creina, Planika, Iskra, ETP, KOP, Elektro, Zavarovalna skupnost Triglav, LB TBG...

Vstopnine ne bo, čeprav bo vsakdo pri vходу dobil vstopnico, ki jo velja hraniti do konca zaradi žrebanja. In še tole: bodite točni, začeli bomo ob 17. uri; sicer se bo preveč zavleklo...

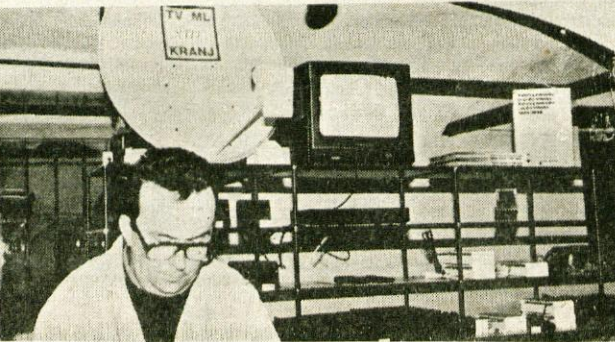
A. Žalar

Marjan Lukež razširil dejavnost

TV skok do satelitov

Kranj, decembra - Z Marjanom Lukežem, ki ima že vrsto let servisno prodajalno za antenske naprave na Titovem trgu v Kranju, ste se morda že srečali. Če ne, pa ste prav gotovo že slišali znanj, saj je v zadnjih letih s svojimi napravami, delom in svetovanjem že marsikomu na Gorenjskem razširil tako imenovano TV obzorje v stanovanju.

Prejšnji ponedeljek pa je Marjan svojo dejavnost v poslovnem prostoru na Titovem trgu v Kranju še razširil in sicer, poleg servisiranja, svetovanja in montiranja, tudi na prodajo že doslej znanin antenskih ojačevalnikov in kretin, sprejemnih anten za TV in radio, kablov in drugega antenskega pribora in, kar je še posebej zanimivo, na naprave za sprejem satelitskih televizijskih in radijskih programov. Tokrat sva se pravzaprav srečala po naključju, ko je prišel zaradi oglasa o razširjeni dejavnosti. Sicer pa sva se zadnji dve leti kar večkrat srečevala ob razpravah o idejnem projektu za kabelsko in satelitsko televizijo v kranjski občini in nazadnje ob otvoritvi sistema kableske in satelitske televizije v krajevni skupnosti Visoko v kranjski občini.

"Zares kar neverjetno je, kako je tehnologija na področju TV oziroma telekomunikacij nasploh v 21 letih, odkar imam obrt in poslovni prostor v Kranju, napredovala. Spominjam se, da sem začel z vgrajevanjem UHF konektorjev za 21 kanal in potem nekaj časa tudi popravil televizorje. Kmalu pa so dejavnost razširili ojačevalci za pet in nato šest programov. Zdaj pa je že nekaj časa tudi pri nas v prodoru satelitska in kabelska TV."

Že kar nekaj sistemov kableske in satelitske televizije na Gorenjskem deluje po Marjanovi zaslugi. Pravi, da podobno kot izredno hitro na tem področju napreduje tehnologija, narašča tudi zanimanje. Okusi, želje, mnenja o več ali manj TV programih, o satelitskih programih z individualnimi sprejemnimi antenami ali kabelskimi sistemi z internim kablom so danes sicer različni. Drži pa, da je število individualnih satelitskih priključkov že šlo čez tisoč, še veliko več pa jih je v Sloveniji povezanih s kabelskim sistemom. In če vas zanima ali celo mika "skok" do satelitskih TV programov, vam bo Marjan v poslovnem prostoru prav rad razložil, kakšen je pravzaprav ta skok...

A. Žalar

V Tekstilindusu je zdrave 65 odstotkov proizvodnje

Svetovalci niso navdušeni nad stečajem

Kranj, 14. decembra - Kranjska skupščina je dala soglasje za občinsko jamstvo banki, ki bo tako dala Tekstilindusu posojilo za izplačilo novembrskih osebnih dohodkov v višini 72 milijard dinarjev. Ob tem so se spraševali, zakaj je prazen tudi republiški rezervni sklad, ki bi moral kot zadnji na spisku zagotavljati izplačila zajamčenih osebnih dohodkov. Svetovalna organizacija Vis-a-vis, ki so jo najeli v Tekstilindusu pa je prvič poročala, kakšne so razmere v tovarni, zanimiva je zlasti ocena, da je zdrave 65 odstotkov proizvodnje, svetovalci pa se nasploh nad stečajem ne navdušujejo, zato je moč reči, da bodo poprej poskusili napraviti vse drugo, da tovarne ne bi zaprli.

Na izredni seji občinske skupščine so po razpravi, polni opozorili in skrbili, da se kaj kmalu ne bi ponovno ubadali s podobnim problemom, delegati vendarle pooblastili občinski izvršni svet, da sprejme jamstvo za posojilo Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske kranjskemu Tekstilindusu za izplačilo osebnih dohodkov v višini 72 milijard dinarjev.

Daleč najbolj pomemben je seveda sklep o jamstvu, ostali štirje so olepševalne-ga pomena. Občinska skupščina je podjetjem priporočila naj rezervna sredstva po zaključnem računu za letošnje leto prednostno namenijo za pokrivanje izgub v Tekstilindusu, od republiškega sklada skupnih rezerv naj po tretjem odstavku 10. člena zakona o zajamčenih osebnih dohodkih in izplačevanju osebnih dohodkov v ozdih, ki poslujejo z izgubo, krije izplačila zajamčenih osebnih dohodkov v Tekstilindusu. Kranjski delegati pa bodo v slovenski skupščini opozorili na izredno težke likvidnostne razmere kranjskega gospodarstva in zahtevali ureditev sistema republiških rezerv. Vodstvo Tekstilindusa, občinski izvršni svet in svetovalna organizacija Vis-a-vis pa naj tako začno uresničevati eno od predlaganih variant rešitve Tekstilindusa in o tem poročajo na naslednji seji občinske skupščine, je že sklicana za 27. december.

Obupno pomanjkanje denarja

Likvidnostne razmere v kranjski industriji so se v zadnjem času izredno zaostri-le, je dejal predsednik kranjskega izvršnega sveta Henrik Peternej, Ljubljanska banka Kranj jih s posojili še obvladuje, razen v Tekstilindusu, kjer se bodo te dni s sodelovanjem svetovalne organizacije Vis-a-vis odločili, kakšna bo pot rešitve Tekstilindusa z ali brez stečaja ali pa bo dokončno ugasnila.

Tekstilindus ima že od 20. novembra blokiran žiro račun, niti zajamčenih osebnih dohodkov ne morejo izplačati, Ljubljanska banka pa je pripravljena posoditi 72 milijard dinarjev le z garancijo družbenopolitične skupnosti, je dejal Peternej in povedal, da scenarija vrnitve posojila v primeru, če se Tekstilindus ne izliže in ne vrne tega denarja, še niso napravili, aktualen pa bo čez tri mesece, ko bo posojilo prispelo v plačilo. Odgovora namreč še nimajo, ker ni prazen le Tekstilindusov rezervni sklad, temveč tudi občinski in republiški, startali bodo seveda nanju, če uspeha ne bo, bodo seveda morali poseči v občinski proračun. V pojasnilo, kolikšno težo zanj predstavlja 72 milijonov dinarjev, velja povedati, da je to 12 odstotkov decembrskih sredstev skupne in splošne porabe v kranjski občini. Ocenjujejo, da bodo imele Tekstilindusove zajamčene plače

Kranjski izvršni svet obiskal 14 večjih podjetij

Finančna nedisciplina vse večja

Kranj, 13. decembra - Kranjski izvršni svet je obiskal 14 večjih podjetij v občini, podrobneje jih je seznanil s projektom Optima, govorili so o pripravi plana za prihodnje srednjeroče, predvsem v smislu razvoja gospodarske infrastrukture, ter seveda o aktualnih problemih gospodarjenja, pri čemer so v podjetjih v ospredje postavili predvsem finančno nedisciplino domačih kupcev.

Na obiskih v Iskri Kibernetiki, Iskri ERO, Savi, Planiki, Gorenškem tisku, Ibiju, Ikosu, Exotermu, Zvezdi, Gradbincu, Merkurju in Živilih ter kasneje še v Iskri Tel in KŽK Kranj, so predstavili podjetij pri pogovorih o tekočih problemih na prvo mesto postavili finančno nedisciplino domačih kupcev, ki vse bolj zaostrejuje likvidnost. Največje težave z neplačevanjem oziroma z nepravilnim plačevanjem računov imajo v Kibernetiki, Savi, Ibiju in v Merkurju, v Iskri ERO pa imajo zaradi tega že težave z organiziranjem proizvodnje.

Prav v Iskri ERO ter v Kibernetiki, Planiki in Gorenškem tisku so namreč velik udarec v preteklih dveh mesecih doživeli zaradi zaostajanja

tečaja dinarja, škoda pa jim seveda ne bo povrnjena. V izvoz pa so seveda vse bolj usmerjeni zaradi zapiranja domačega trga.

Obseg industrijske proizvodnje v Kranju pada že tretje leto, vendar pa ocenjujejo, da je letošnje manj občutno, kar so pokazali tudi razgovori o omejenih podjetjih, kjer z izjemo Iskre ERO, ki vse težje prodaja svoje izdelke na jugoslovanskem trgu, ne postavljajo več v osprednje zmanjševanja fizičnega obsega proizvodnje, temveč gre večinoma za prilagajanje tržnim razmeram in s tem povezanega spreminjanja proizvodnje, kar se odraža v kvaliteti izdelkov, količina pa ni večja.

3,3 odstotni delež v kosmatih osebnih dohodkih v kranjski občini.

Konec leta 13 milijonov mark izgube in 16 milijonov mark posojil

Ne ukvarjamo se z zunanjimi razlogi Tekstilindusove problematike, puščamo jih ob strani, dokler ne razrešimo notranjih, saj je tovarna pod povprečjem svoje branže, je dejal Brane Zakrajšek, direktor svetovalne organizacije Vis-a-vis, ki je v Tekstilindusu prevzela sanacijo tako, da ji je delavski svet overil tudi vodenje podjetja. Zaradi slabe poslovne politike so v Tekstilindusu problemi nalagali, zato ima tovarna danes velikanske zaloge, ki seveda vežejo sredstva. Ocenil je, da bo imel Tekstilindus konec letošnjega leta 13 milijonov zahodnonemških mark izgube in 16 milijonov mark posojil (preračunanih iz dinarjev seveda).

Iskali smo zdravo jedro tovarne in do njega prišli, da nismo upoštevali dosedanje izgube, temveč tekoče poslovanje, je dejal Zakrajšek, po grobi oceni je moč ohraniti 65 odstotkov proizvodnje, da bi bilo tekoče poslovanje pozitivno. Za tolikšno proizvodnjo zadostuje 1.400 delavcev in potemtakem jih je 540 preveč, ki pa še niso določeni kot presežki, saj bi se jih nekaj še dalo zaposliti. V Tekstilindusu so namreč doslej uporabljali sistem lastne cene, kar je zaradi velikega števila izdelkov in gospodarskih razmer napačno, zdaj uporabljajo klasično metodo, s čimer pritiskejo na komercialno, ki bo poskusila prodati še nekatere izdelke, kar bi zaposlilo več ljudi.

Kako bo pokrita izguba

V naši firmi nismo navdušeni nad stečajem, je dejal Zakrajšek, zlasti zdaj ne, ko se posojila revalorizirajo in edini "profit" tečaja je v tem, da so ljudje na cesti. Prepričan je, da bi se Tekstilindus dalo rešiti drugače, saj je 65 odstotkov proizvodnje zdrave, vprašanje pa je seveda, ali bodo upniki pripravljeni prevzeti breme.

Napravili so že izračun skrajnih možnosti. Če bi Tekstilindus celotno zadolžitev prenesel v prihodnje leto, bi imel leta 1990 še 1,5 milijonov mark izgube, leta 1991 pa bi že lahko posloval pozitivno. Če pa bi posojila pretvorili v delnice in podjetje v mešano družbo, bi že prihodnje leto lahko ustvaril 900 tisoč mark akumulacije.

Bistvenega pomena bo torej, kakó bo pokrita izguba in kako bodo reagirali upniki, pri čemer velja povedati, da je glavni Tekstilindusov upnik kranjska banka.

Kadrovski problemi še niso rešeni

Ljubljanska banka - Temeljna banka Kranj je bila pripravljena Tekstilindusu odobriti posojilo za izplačilo osebnih dohodkov v višini 72 milijard dinarjev le z garancijo občine. Posojilo bo v plačilo zapadlo v treh mesecih, obrestovano bo po veljavni bančni stopnji. Vsa Tekstilindusova posojila, ki so zapadla v plačilo in jih bo z novimi pokrila banka, pa znašajo 340 milijard dinarjev.

V Tekstilindusu je povprečna oktobrska plača znašala 13 milijonov dinarjev, s čimer so bili na zadnjem mestu na lestvici kranjskega gospodarstva, predzadnji je bil Gradbince s 17 milijonov dinarjev, druga podjetja pa so imela povprečje plač med 19 in 33 milijoni dinarjev. Tekstilindusove plače že dalj časa za približno 20 odstotkov zaostajajo za povprečjem kranjskega gospodarstva, oktobrske pa so zaostale že za 40 odstotkov. Zajamčeni osebni dohodki za mesec november bodo zdaj za 25 odstotkov višji od oktobrskih.

Banka pa že nekaj časa vztraja pri dobrih kadrovskih rešitvah, bolje rečeno, da bi krmilo Tekstilindusa prevzel nov direktor. Zdjaj ga je začasno prevzel Ivan Peternej, na kar je na zasедanju skupščine opozorila Andreja Jaklič, direktorica ekonomskega sektorja, ki je dejala, da ne želi ostati dlje od dveh mesecev, kakor mu je bilo rečeno. Povedala je, da se polno zavedajo odgovornosti in delajo z večjim veseljem, odkar so v tovarni svetovalci Vis-a-visa, tudi delovna disciplina je boljša. Odprodali so že nekaj vmesnih zalog, zlasti preje in surovih tkanin in plačilne roke zmanjšali na 30 do 60 dni. Povečali so tudi kakovost izdelkov, oktobra je bila 74 odstotna, novembra pa že 85 odstotna.

Bivše vodstvo in občinske politike pokrtačili mladinci

Več delegatov občinske skupščine je izrazilo skrb, da se ne bi kaj kmalu spet srečali s podobnim problemom in bodo možnosti še manjše oziroma denarja še manj. Janez Štempihar pa je kar naravnost dejal, da bo na boljšem tisti, ki bo propadel prej, zadnji pa ne bo dobil nič.

Nihče pa doslej, kakor da bi bila to preprosta tema, še ni zahteval odgovornosti za Tekstilindusovo agonijo, čeprav je že jasno, da je poleg zunanjih razlogov veliko k temu prispevala tudi slaba poslovna politika v zadnjih letih. Na zasédanju skupščine pa je bivše vodstvo in občinske politike pokrtačil delegat ZSMS Kranj, ki je sicer podprla garancijo za izplačilo zajamčenih osebnih dohodkov, vendar s pozivom: zdravimo bolne, ne obujamo mrtvih, razbila pa je dosedanj molk o moralni in politični odgovornosti za razmere v Tekstilindusu, kjer bi delavci brez občinske garancije ostali celo brez plač, v takšne razmere pa je kolektiv pripeljala slaba poslovna politika v zadnjih letih, ki je imela podporo občinske politike.

M. Volčjak

(Ne)zajamčene plače

Tekstilindusov primer je opozoril na prazne rezervne sklade, celo republiškega in zakon o zajamčenih plačah tako nima materialne podlage.

Tekstilindus se, zdaj tudi s pomočjo zunanje svetovalne organizacije, obupno bori za preživetje, žal pa je tako globoko v breznu, da mu gorenjska banka brez jamstva kranjske občine ni več hotela spustiti vrvi za izplačilo zajamčenih plač. Delavcem Tekstilindusa je torej grozilo, da ostanejo celo brez že tako bornih plač, kar bi nedvomno privedlo do štrajka. Zato je razumljivo, da so v sredo in četrtek vladale na občini izredne razmere, občinski možje so živčno hiteli s sestanka na sestanek in mrzlično iskali rešitev, saj je znano, da pred stavkajoče delavce nič kaj radi ne stopijo, največ poguma je doslej pokazal predsednik izvršnega sveta Henrik Peternej. Naposled so sklicali izredno sejo občinske skupščine, da bi bili v primeru, če bo potrebno posojilo vrniti iz občinske blagajne, krivi vsi in drug drugemu ne bi mogli pometati pred pragom, kakor so v zadnjih letih v Kranju že nekajkrat, najbolj odmevno v sporu z inšpektorji.

Skupščina je jamstvo dokaj mirno požegnala, manjkala seveda niso opozorila, naj se kaj takšnega ne zgodi več, toda v današnjih časih jih res lahko zataknejo le za klobuk. Izkazalo pa se je, da zajamčene plače, ki jih zagotavlja poseben zakon, nikakor niso zajamčene, saj denarja v rezervnih skladih ni, celo v republiškem ne. Na medlo informacijo v gradivu, da po neuradnih podatkih v republiškem skladu skupnih rezerv denarja ni, je reagiral družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki je vprašal, zakaj jamstvo za posojilo daje kranjska občina in ne republika ter zakaj prosijo namesto zahtevajo sredstva republiških rezerv, saj zakon vire zajamčenih plač zelo jasno našteva: rezervni sklad podjetja, nato rezervni sklad občine in nazadnje rezervni sklad republike, ki je zakon o zajamčenih plačah tudi sprejela. Dobil je odgovor, da bi se moralo letos v republiškem rezervnem skladu nabrati 10.000 milijard dinarjev, žal pa se jih je le 900, ker organizacije s certifikati že pred sprejetjem zaključnih računov v re-proverigah pokrijejo izgube in denar pošljejo le tistim, ki takšnih povezag nimajo.

Zakon o zajamčenih plačah torej visi v zraku, saj materialne podlage trenutno nima, kar je seveda dodatno razočaranje za vse, ki jim primanjkuje denarja in se morajo vse pogostje sprijazniti z blokiranim žiro računom, takšnih pa je seveda ob zaostreni notranji likvidnosti vse več. Sindikati denarnih skladov nimajo, občinske blagajne veliko jamstev ne bodo mogle dati in ob vse obupnejšem pomanjkanju denarja kmalu utegnemo poročati, da delavci ta mesec niso dobili plač, kar na Kosovu, v Makedoniji že nekaj časa ni nič nenavadnega.

Delegati so dokaj hladnokrvno sprejeli tudi informacijo o praznih rezervnih skladih, nemara jo je nabolje pojasnila pripomba enega izmed njih, ki je bolj sam sebi dejal, slišali pa smo ga na novinarski balkoni: saj bodo spomladi volitve!

M. Volčjak

Zbledeli blišč - Če kdo, potem si prav gotovo prireditelji sejmskih prireditev pri nas (nasploh) že nekaj časa belijo glavo, kako in kam se usmeriti jutri. Zdjaj, ko je že vsak "predpasnik" lahko tudi trgovina, nekdanji blišč sejmov blede. Tako nekako je tudi na letošnjem 30. Novoletnem sejmu v Kranju; razstavljalcev je sicer še kar nekaj, ponudba pa pravzaprav ne kaj dosti drugačna od vsakodneвне. Tradiciji, ki pa ima vendarle tudi nekaj prazničnih, nakupovalnih posebnosti, pa tokrat nagaja še vreme: streha stare sejmske hale ni več kos mokri odjugi v teh dneh. Sicer pa imate čas še do petka, 22. decembra, da med letošnjo ponudbo Novoletnega sejma v Kranju najdete kaj ugodnega. Konec koncev je izbira še vedno dokaj pestra. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Rekord jeseniške železniške postaje

Z jeseniške železniške postaje je v sredo, 13. decembra, ob 12.15 odpeljal v Avstrijo z rudo natovorjen vlak, s katerim so zabeležili osem milijonov ton prepeljanega tovora v letošnjem letu. Celotni tovarni promet je lani znašal 7,2 milijona ton in lanski rekord so letos še izboljšali. Šef postaje Janez Medja je ob tem dejal, da zmogljivosti postaje še niso v celoti izkoriščene, saj je bila pred dvema letoma razširjena z novimi tiri in posodobljena z modernimi signalnovarnostnimi napravami. Poleg novih naprav in sodobne tehnologije železniškega prometa k uspehu seveda prispeva dobro sodelovanje z avstrijskimi železničarji in prizadevnost naših železničarjev, prezreti pa seveda ne smemo pretoka tovorov po Šoškem koridorju, ki prav tako prispeva k večjemu obsegu dela.

Velik, toda varčen porabnik energije

Kranjska Sava je po porabi energije na desetem mestu v Sloveniji, letno porabi približno 23 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina in 55 tisoč megavatih ur električne energije. Iz reke Save prečrpa približno 1,68 milijonov kubičnih metrov vode, iz vodovoda pa vzame 500 tisoč kubičnih metrov vode. V tovarni proizvedejo 70 milijonov kubičnih metrov komprimiranega zraka in 240 tisoč ton pare. Letni stroški za energijo znašajo 16 milijonov zahodnonemških mark, v končni ceni izdelka pa ima energija 5 do 6 odstotni delež. Sava je torej velik, vendar pa varčen porabnik energije, tudi v primerjavi s sodobnimi svetovnimi tovarniki. Za operativno delo v energetiki pa trenutno skrbi 64 ljudi.

ureja MARIJA VOLČJAK

PREJELI SMO

ODGOVOR NA
PISMO

B. J. v svojem Pismu Slovenski kmečki zvezi objavljenem v Gorenjskem glasu, 8. decembra, izraža željo po odgovoru na svoja razmišljanja.

Veseli me, da nekdo, ki ni kmet, razmišlja o težkih časih, ko so se kmetom godile tudi krivice, o časih, ko so bile poleg delavskih tudi kmečke družine brez kruha. Pa še brez česa. O vsem tem bi se dalo marsikaj napisati in dokumentirati, toda ne bom pisal o tem, ker mi ne gre za revanšizem. Naša prizadevanja so usmerjena predvsem v sedanost in prihodnost.

Ker je osrednja točka razmišljanja B. J. ravno problem mleka, zato najprej o tem vprašam. Res, po mlečnem bojkotu so se odkupne cene mleka nekoliko popravile. Toda, ob tej nori inflaciji rast odkupnih cen močno zaostaja za rastjo stroškov, kar za dva meseca. O tem, kaj to pomeni, ne bom govoril, ker to vsak sam ve in izkuša. Nasprotno pa posredniki (mlekarnice, trgovine) prehitujejo inflacijo več kot za en mesec. Za tako početje pa ne nosijo krivde niti kmetje, niti Kmečka zveza. (Mimogrede: B. J. ni povsem, na tekočem s cenami: trenutno mleko v trgovini ni po 30.000, pač pa po 50.000 din). Torej za mleko, ki ga potrošnik plačuje po 50.000 din, kmet ne bo dobil niti 20.000 din (pa še to šele čez en mesec). Povsem se strinjam, da seveda so stroški v mlekarni in trgovini, stroški so pa tudi pri živinorejcu, nikjer na svetu pa ni med odkupno in prodajno ceno takega razmerja kot pri nas. Za pojasnilo v tej zvezi se bo pač treba obrniti na drug naslov. Pri Kmečki zvezi smo predlagali Vladi in Skupščini ustanovitev posebnega odbora socialnega partnerstva, ki bi reševal te probleme. Po našem predlogu naj bi bil tak odbor: delegati Kmečke zveze, Zdruga zveze in mlekarn kot proizvajalci, sindikati kot zastopniki potrošnikov, poleg teh pa še zastopniki Skupščine. Naš predlog je bil zavržen.

Poseben problem je neposredna prodaja mleka na domu. Cena v taki prodaji je večinoma nekoliko nižja kot v trgovini. S tem, da je to polnomastno mleko, medtem ko je v trgovini delno posneto. Kmetje se v tem primeru "tržno" obnašajo, ter tako vsaj za doma prodano mleko iztržijo primerno ceno, potrošnik pa tudi ni oškodovan. O ugodnostih v obliki premij skorajda ni vredno govoriti, ker so premije kaplja v morje proizvodnih stroškov, povrh vsega se s temi sredstvi zelo neracionalno gospodariti in zaposleni, ki v ta sklad prispevajo, nikoli ne vedo, zakaj se ta denar porabi. O ugodnih kreditih, per jih ni več. Takrat, ko so bili, so bili pa tudi za zaposlene in celo ugodnejši.

Kako torej iz vseh teh težav? Nekajkrat sem že poudaril, da lahko samo s skupnim nastopom delavcev in kmetov. Eden od načinov so potrošniške zadruge. SKZ odločno protestira proti navajanju cen in pretirani razliki med odkupnimi in prodajnimi cenami in proti monopolnemu obnašanju posrednikov.

Sicer pa mislim, da sva si z B. J. v razmišljanju zelo blizu. Zato samo še kratko pojasnilo ob zadnjem delu pisma B. J.: Strah pred "dninaricami" je popolnoma odveč. Naše majhne živinorejske kmetije preprosto ne prenesajo stroškov za tujo delovno silo. Tistih, ki bi bili pripravljene delati za kos kruha, pa danes hvala Bogu ni več. Ob sedanji tehnologiji v kmetijstvu je najmanj polovica naših kmetij ne sposobnih preživeti brez dodatne zaposlitve izven kmetijstva, zato strah pred odpustitvijo iz službe. Strinjam se pa, da je brezposelen proletarec v veliko slabšem

položaju, kot pa mali kmet brez dodatne zaposlitve.

In za konec: Kmečka zveza ni oblast, ki bi lahko karkoli uredila, je le organizacija, ki opozarja na probleme in zahteva razrešitev le-teh. Za to imamo oblast. Ali pa ta oblast opravlja svojo funkcijo v korist državljanov in vse družbe? Moj odgovor je: ne! Zaot se bomo morali potruditi, da si bomo izvolili durgačno in boljšo oblast, ki se ne bo trudila samo za svoje položaje, pač pa za blagostanje vseh državljanov!

Ivan Oman

KDO IN KAKO
UPRAVLJA
ZGRADBO TPC
V KRAJSKI
GORI

Povod za ta prispevek so računi, ki jih prejemalec stanovanj Kranjske gori za ogrevanje stanovanj in za tako imenovane obratovalne stroške. Razlike so tako občutne, da je nemogoče razumeti, kaj je vodilo sestavljalce računov, da so jih sploh upali razposlati. Ker se mi je zdelo normalno in logično, da je cena ogrevanja za vse stanovalce enaka (obračunavanja po števcih še ni), se pravi enaka cena za m² ogrevalne površine, tudi nisem preverjal, če so bile obremenitve doslej pravilne in če veljajo za vse stanovalce enaka merila. Pri zadnjem računu, ki smo ga lastniki stanovanj prejeli za mesec julij, avgust in september letošnjega leta, pa sem postal pozoren. In kaj sem ugotovil:

Po računih, ki jih imam na vpogled, so stanovanjci najemniških stanovanj plačevali do vključno novembra letos za m² ogrevalne površine 2.800,- din, medtem ko smo lastniki stanovanj v isti zgradbi plačevali do vključno junija letos po 4.025,- din za m², oziroma 43,75 % več kot »najemniki«. Še večja je ta razlika za naslednje mesece. Za julij, avgust in september smo lastniki dobili račun za 9.930,- din za m², oziroma 354,65 % več kot najemniki z napovedjo, da bo cena oktobra in novembra za okoli 70 % večja, medtem ko so najemniki že dobili račun tudi za ta dva meseca po stari ceni 2.800,- din za m². Pri ogrevalni površini 50 m² je ta razlika 356.500,- din (496.500,- — 140.000,-). Vsa stanovanja se seveda ogrevajo iz istega kotla.

Še večja je razlika pri tako imenovanih obratovalnih stroških. Do vključno junija letos so bili zaračunani po 50,- din za m² stanovanjske površine, za julij, avgust in september pa po 20.000,- din za isto enoto, najemniki pa so še julija plačali obratovalne stroške po 50,- din, za november pa kaže njihov račun po 100,- din za m². Če ostanemo pri enaki primerjavi: pri 55 m² stanovanjske površine (ta je nekaj večja od ogrevalne), je mesečna razlika 1.097.250,- din (1.100.250,- — 2.750,-) oziroma se po zadnjih računih za obdobje treh mesecev (julij, avgust in september) izkazuje ta razlika (ogrevanje in obratni stroški) v spoštljivem znesku 4.361.250,- din.

Dominvest, ki izstavlja te fakture, ni niti z besedo pojasnil, od kod in zakaj razlike.

Ob takem stanju se samo po sebi vriva vprašanje, ali imamo opraviti s popolnimi analfabeti ali ignoranti brez primere, kajti opravičljivega razloga za tako početje ni, razlike pa so prevelike, da ne bi bile opazne. Ni pa to edini primer, ko se jeseniški gospodje igrajo z ljudmi preko tiste meje, ko človek ne pomisli, da je tolikšna pokvarjenost mogoča.

Stanarino, stroške ogrevanja, odvoz smeti, vode, prispevek za mest. zemlj. in obratovalne stroške pobira Dominvest Jesenice, čeprav ni bila z njim sklenjena

nikakršna pogodba za opravljanje teh del, pa tudi sicer nobena druga pogodba. Dominvest tudi ni dal nobenega pojasnila, po katerem bi bil upravičen pobirati ta sredstva. Tudi ni sporočil, kakšna so merila za določanje višine teh stroškov, skratka nič, samo pobira. Poleg tega pa tudi ti stroški niso zaračunani vsem. Lastniki smo dobivali račune le za ogrevanje in obratovalne stroške, ne pa tudi za druge stroške, ki so jih dobivali najemniki. Prispevek za uporabo stavbnega zemljišča moramo lastniki plačevati neposredno občini. Ni nam jasno, v kakšne namene služijo sredstva obratovalnih stroškov. Obratovalni stroški so sestavina cene storitev ali prodaje in ne morejo biti samostojna postavka. V tem neredu in samovolji jih jemljemo le kot sredstva za »razširjeno reprodukcijo« provizije.

Doslej še ni bila sklenjena nobena pogodba, niti ni bil predložen osnutek kakšne pogodbe ne za najemnika in ne za lastnike. Osnutki samoupravnih aktov in pogodbe med »hišnim svetom« in Dominvestom, ki jih je slednji pripravil, so bili v pravem in dejanskem pogledu nesprejemljivi in neuporabni. Rešena niso niti taka vprašanja, kot je plačevanje kurjača, ki že eno leto opravlja to delo. Niso določena razmerja med lastniki, najemniki in uporabniki stanovanj in poslovnih prostorov do vzdrževanja skupnih naprav, niso določene obveznosti delovnih organizacij in posameznikov, ki svoja stanovanja oddajajo v turistične namene.

S tem, da Dominvest pobira stanarino in druge stroške, je prevzel vlogo nekakšnega poslovođa brez naloga, in ker zakonitih upravljalcev zgradbe ni, je s tem prevzel tudi obveznosti upravljalca zgradbe. Enaka ocena, ki mu gre za delo pri pobiranju stroškov, velja tudi za njegovo delo v vlogi gospodarja. Ni nam znano, kako skrbi za odpravo napak, kako skrbi za ogrevanje (rezervoar je napolnjen okoli 18 %), po katerih kriterijih dovoljuje spremembo fasadnega izgleda (zastekljevanje balkonov, obešanje reklamnih tabel, anten), in kaj ukrepa proti taki samovolji. Investicijskega projekta sploh ne poznamo in ne vemo, kaj smo za plačilo prejeli (razen lokacije in kvadrature stanovanj), in ker ni dal nobenega obračuna o svojem delu in poslovanju, tudi ne vemo, kako in v čigavo korist obrača naloženi denar. Vprašujemo se, ali se zaveda, da mora pri svojem delu ravnati kot dober gospodar, še posebej, ker gre za »specializirano« podjetje in da odgovarja za vso škodo, ki jo povzroči.

Opozoriti pa je po mojem mnenju treba tudi na tole: Stanovanjske zadeve so še vedno deficitarno in sila občutljivo področje, saj gre za eksistenčno vprašanja ljudi, posameznikov in jih je zato treba skrbno, predvsem pa o enakih merilih enako pravno obravnavati. Večja, kot je in kot bo revščina, bolj bomo

MERKUR
KRANJ30 %
POPUST

ZA

BELO TEHNIKO
MALE GOSPODINJSKE
APARATE
ELEKTRIČNO ROČNO
ORODJE

KOPALNICE KOLPA SAN

15 % POPUST

za ostalo blago, razen

črne metalurgije

POPUSTI VELJAJO PRI
PLAČILU Z GOTOVINO

NAD 10.000.000 DIN

POPUSTI VELJAJO

DO 31. 12. 89'

SREČNO 90'

pravi ljudje na
pravih mestih

občutljivi na vsako razlikovanje in privilegiranje enih v škodo drugih ter večja škoda, ki jo tako ravnanje povzroči. Zato bo družbeni nadzor še vedno potreben. Opravičilo zanj je že v tem, kar je tu povedano, da drugega sploh ne omenjam.

Ni pa odveč omeniti večstranske vloge, ki jo igra Dominvest. Enkrat nastopa kot pooblaščenec prodajalca stanovanj, potem pa pooblaščenec kupca v isti zadevi, in če prav vem, upravlja tudi s sredstvi stanovanjskega sklada. Kot se izkazuje, to ni združljivo in ni v interesu koristnikov stanovanjskih dobrin. Ob pomanjkljivem nadzoru omogoča mnogotere spekulacije.

Kranjska gora, 21. novembra 1989

Jože Rupar

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

MISLI OB ZAKLJUČKU POLOVICE
STOLETJA

Iz obsežnega gradiva sem za podlistek KRANJSKE ZGODBE IZ TEGA STOLETJA izbral le po nekaj dogodkov za vsako leto. Večina teh zgodb je bila sedaj objavljena prvič.

To so le drobci iz lokalne zgodovine, ki pa kažejo na razmere v mestu ter so resnični odraz nekega časa.

O vojnah namenoma nisem pisal, ker ta tematika v ZGODBE ne spada. Sicer pa je o vojnah, zlasti zadnji, že tako ali tako veliko napisanega.

V mestu živi še nekaj Kranjčanov, ki so žive pričre dogodkov tega burnega časa. Ena sama generacija je preživela dve svetovni vojni, dočakala rojstvo štirih različnih držav ter preživela kar osem vladarjev z različnimi naslovi.

Menjali so se državni grbi, zastave in mogočne himne. Menjali so se sistemi in veljavna gesla. Ljudje v mestu pa so bili vedno isti. Kakor so vedeli in znali, so se morali prilagajati novim razmeram in delati naprej.

Pridni in ustvarjalni prebivalci so mesto v teh 50 letih spre-

SEVERIN SEVER
JOŽE TANŠEKDISKONT 33
PRODAJA ALKOHOLNIH IN BREZALKOHOLNIH PIJAČ
KIDRIČEVA c. 62, ŠKOFJA LOKAODPRILI SMO
NOVO PRODAJALNO
ALKOHOLNIH IN BREZALKOHOLNIH
PIJAČ »DISKONT 33«
V ŠKOFJI LOKI
PRI ŽELEZNIŠKI POSTAJI.
OBIŠČITE NAS, NE BO VAM ŽAL.

menili. Dali so mu nov utrip življenja in dela ter novo podobo. Industrializacija Kranja ima tudi svoje razumne meje. Že te ZGODBE kažejo na to, nadaljevanje pa bo še bolj! Prišel je čas, ko število tovarniških dimnikov ni več merilo blagostanja in močnosti mesta. Pa tudi magnet ni, ki bi pritegoval nove, ustvarjalne ljudi.

V drugi polovici tega stoletja začeta "Babilonizacija" mesta, da bi se vrtela naprej že stara kolesa, ni izhod. Posledice tega se bodo še pokazale, lahko v neprijetnih oblikah.

Človek ima le dvoje oči. Kako gleda na razvoj, ki ga sam oblikuje, pa je vprašanje? Če z enim očesom gleda v preteklost in z drugim v prihodnost, se bo malokdaj zmotil. Če pa z obema očesoma gledale v sedanost, pa so napake neizogibne.

Nič me ne briga, kaj je bilo in kaj bo, zanima me le to, kar danes je - lahko reče le tisti in tak, ki mu Kranj pomeni le začasno postajo na svoji poti!

To pa je že stvar 2. dela KRANJSKIH ZGODB IZ TEGA STOLETJA, ki bodo tako kot letos začele izhajati enkrat v prihodnjem letu.

AVTOR

Podeljene Severjeve nagrade

VSI ČASTILCI TALIJE

Škofja Loka - Nedeljska svečanost v dvorani Loškega odra je bila namenjena počastitvi spomina na velikega slovenskega igralca Staneta Severja. Pobuda, ki je pred devetnajstimi leti nastala prav Škofji Loki - ustanovitev sklada Staneta Severja - zbere na predvečer igralčeve smrti veliko častilcev igralske umetnosti. V njegov spomin se vsako leto podeljuje nagrade za najboljše igralske dosežke tako poklicnim kot ljubiteljskim igralcem in študentom. V devetnajstih letih je Severjevo nagrado tako prejelo že 92 igralcev.

OLGA KACJAN, igralka Slovenskega mladinskega gledališča je prejela Severjevo nagrado za vloge v Šeherezadi, Kozmokinetičnem observatoriju Zenit in Fragkenntu o Kleistu. Če lahko za kakšno jugoslovansko igralko rečemo, da je "alternativna", je odgovor brez pomišljanja - Olga Kacjan. Njeno tiho umetnost poznajo povsod. Vsekar je to ustvarjalka, kakršnih je malo v igralskem poklicu. Je osebnost, ki jo gledalci kot soigralci sprejemajo kot čudežnega "malega princa" z daljnega planeta, ki pa nam je tako neizmerno blizu. Nekaj osrečujočega je v njenem igrilstvu in brez napuha in brez nestrpnosti.

Kako čudežno uporna je bila v iskanju Parisadine ljubezni v Šeherezadi, kako voljna v ne navadni metafizični podobi grškega zbora v Kozmokinetičnem observatoriju Zenit, kako izpraznjeno votla v Ludviki (Fragment o Kleistu) s svojo iz-

kopano ljubeznijo - to so kriki njene igralske duše.

JANEZ ŠKOF, igravec Mestnega gledališča ljubljanskega je prejel Severjevo nagrado za

vloge v La discreta enamorada, Pesnikova žena prihaja in Šeherezada. V sezoni 1988/89 se je Janez Škof vsekakor zapisal v slovenski gledališki prostor, z vlogo v Šeherezadi Slovenskega mladinskega gledališča pa tudi v jugoslovanski. Njegov humor v vlogi nespretnega ljubimca Lucinda v La discreta enamorada je neke vrste variacija chaplinovske komike, toda povsem nova, presenetljiva. Drugačen je njegov dr. Svetlič v komediji Pesnikova žena prihaja - enostaven igralski kroki slovenskega intelektualca. S pravim razkošjem talenta pa je presenetil v nenavadni stvaritvi Šahrijara Lepega v Šeherezadi. **SREČKO CENTRIH** se ukvarja z ljubiteljsko gledališko dejavnostjo v gledališki skupini KUD Zarja Trnovlje - Celje že dvajset let. Napredek

in razvoj te gledališke skupine je ozko povezan z življenjem in razvojem tega ljubiteljskega gledališkega igralca, ki je ustvaril paletu izjemnih dosežkov: vloga Toneta Vogelnika v Večnih loviščih, vloga Gospoda v Sedmi zapovedi kradi malo manj, kot Švejk v Brechtovem Švejku v drugi svetovni vojni, kot polkovnik Ikonenk v Ljubelih štirih polkovnikov, kot Ivan Ivanovič v veliki žetvi, kot stotnik Dietler v Kurbah, kot oficir IRE v Talcu, kot Podkoljosin v Ženitvi, kot Podsekalknikov v Samomorilcu in druge. Eden od njegovih vrhunskih igralskih dosežkov je poleg Brechtovega Švejka tudi vloga kralja Malhusa v istoimenski farsii Ervina Fritza. Srečka Centriha je za visdoko igralsko priznanje predlagala Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Severjevo nagrado za študente dramske igre si delita **LUČKA POČKAJ** in **KSENIA MIŠIČ**.

Lučka Počkajeva je z vlogo kompliciranega in nenavadnega lika poštno uradnice Ines v Sartrovi igri Zaprti vrata ustvarila nepozabno igralsko upodobitev. Lik, ki tudi zreli igralki predstavlja velik izziv, je Počkajeva odigrala z vsem potrebnim psihološkim življenjem tako v oblikovanju agresivnih in perversnih pasaj kakor tudi v delih igre, ko je morala podati globoko prizadeto in zavrženo, pa spet ljubečo in maščevalno žensko. V spominu ostaja tudi izjemno zapet song. Ustvarjalnost Lučke Počkajeve se kaže v njeni sposobnosti preigravanja kompliciranih psiholoških stanj, ki nam odkrivajo vso občutljivost njene

igralske umetnosti. Prav z vlogo Ines Počkajeva zanesljivo vstopa v vrsto slovenskih poklicnih igralk.

Ksenija Mišič je v 5. in 6. semestru opravila dve zanimivi in kvalitetni kreaciji, in sicer Ofelijo v Hamletu in Irino v Treh sestrah. Kot Ofelija je ustvarila zrelo, skorajda profesionalno kreacijo, ki že skoraj presega akademjske okvire. S svojim nastopom je pritegnila pozornost in naklonjenost sicer redkih obiskovalcev akademjskih produkcij. Svoji Ofeliji je z natančnostjo odmerila vsa potrebna psihofizična stanja in emocije, ki jih od te vloge pričakujemo. Pri ocenjevanju je edina soglasno dosegla najvišjo možno oceno. Kot Irina je sicer ponovila nekatere že znane elemente, vendar je tudi v to vlogo vnesla nekaj svežih igralskih prvov, ki očitno kažejo, da se zlepa ne zadovoljuje z že doseženim. V Irini se ponovno potrjuje kot zrela in kot bodoča repertoarna igralka.

Lea Mencinger
Foto: Franc Perdan

Nova premiera v Teatru ante portas

GLEDALIŠČE KOT NORIŠNICA

Kranj - Režiser Iztok Alidič nadaljuje svoje gledališke eksperimente v Teatru ante portas v kulturnem domu v Stražišču. - Norišnica vse bolj pogosto uporabljena kot metafora za prikaz sistemske ali individualne represije.

Nemara bi se kazalo najprej malo poukvarjati s pomenom naslova, ki ga ima Alidičeva gledališka skupina v Stražišču z nekaterimi člani zdaj že očitno bivšega Gledališča čez cesto v Kranju, ki ga je Alidič vodil in v njem režiral. Seveda gre za parafrazo opisane nevarnosti v starem Rimu »Hannibal ante portas«, kar še danes pomeni nevarnost, ki preti od blizu. Se pravi: Alidičovo gledališče je pred vrati Kranja. In ker gre za parafrazo latinskega rekla, bi verjetno kazalo zapisati - Theatrum ante portas, vendar to ni bistveno.

S čim torej preti režiser Iztok Alidič Kranju, iz katerega se je umaknil na desni breg Save v Stražišče? Tokrat z umobilnico, v kar je spremenil dvorano Kulturnega doma v Stražišču. Upozorja namreč delo poljskega dramatika in satirika Stanislaw Ignacy Witkiewicza NOREC IN NUNA, eno izmed tridesetih gledaliških del tega mojstra gledališke satire in groteske, ki ga je odkrivalo gledališče absurda v šestdesetih letih, na Slovenskem šele v zadnjih petih letih s Čevljarji v Primorskem dramskem gledališču in z delom Oni v MGL.

Igra o razmerjih med duševnim bolnikom in zdravniki (z različnimi metodami), med bolnikom torej, ki je hkrati genialen pesnik, in razočarano žensko, ki je zato postala nuna, pa s tragičnimi posledicami, umorom in samomorom ter z nekakšno hvalnico smrti kot rešitvijo iz tukajšnje nemožnosti svobodnega razuma individua v tistem absolutnem, individualistično pojmovanem smislu, kakor bi utegnili razumeti konec, v katerem se umorjeni zdravnik in pesnik, ki si je sodil sam, (kakor je petnajst let pozneje napravil tudi avtor Witkiewicz (1885 - 1939), pojavita s sporočilom absolutne odrešitve, igra protislovnih obratov, ki pove tole: nobena metoda ne more nadomestiti ljubezni, lahko pa napravi človeka še slabšega, ali boljše, še bolj norega v svetu, v katerem se žrtve in tirani menjavajo. Zanimiv je hkrati tudi konflikt med zdravnikom glede metode, v katerem avtor očitno že polemizira s psihoanalizo, ki (v tem primeru) človeške stiske poenostavlja na raven kompleksov. Skratka Witkiewiczova Norec in nuna sta se znašla v pravih rokah za ponazoritev atmosfere, ki je hkrati cepljena tudi z morbidnostjo.

Seveda pa režiser Iztok Alidič ne bi bil to, kar je, če Witkiewiczove groteske ne bi uprizoril z nekaj izzivi, v tem primeru tako, da so gledalci sprejeti v gledališko dvorano očitno kot pacienti. Hkrati ko spremljajo primer pesnika Walpurga, nevarnega

primera z dementio praecox, kakor je postavljena diagnoza, njegove ljubezni z nuno - sestro Anno, so povabljeni k terapevtskem sodelovanju: v ta namen so z gledališkim listom dobili tudi vijak z matico, katere vrtenje naj bi učinkovalo terapevtsko sproščevalno, pa tudi za tablete s čajem je poskrbljeno (podpisano je bila dodeljena dvojna doza s premalo sladkanim čajem). Režijski domislek ima seveda jasno in znano tendenco po vključevanju občinstva v dogajanje in hkrati sporočilno misel, da je pač ves svet norišnica, o čemer se vsak dan in na vsakem koraku lahko vse bolj učinkovito prepričamo.

Predstava Norca in nune je v primerjavi s prejšnjimi Alidičevimi uprizoritvi bolj izčiščena in bolj pregledna. Ohranja temeljni in že uveljavljen režiserjev pristop pri oblikovanju ritma dogajanja in pri vzpostavljanju tematskega, brezizhodnega ozračja. Pri tem so zvesto sodelovali z njim izvajalci, med njimi zlasti Damjan Perne v vlogi primera - pesnika Walpurga z eruptivno igro, Irena Oman kot sestra Anna s subtilno obvladujočo stilizirano igro, nadalje Kondi Pižorn kot ekspresivni zagovornik psihoanalize v vlogi dr. Grūna ter Branka Borisavljevič kot sestra Barbara in Bojan Bešter v vlogi konzervativnega dr. Burdygiela, medtem ko je Helena Arh spremljala dogajanje kot nema norica s pantomimo in potem zapela lirčno pesem kot nasprotje stvarnosti.

V okviru ambicioznejših ljubiteljskih gledaliških snovanj je Alidičeva uprizoritev Norca in nune drznejše in nestandardno zasnovana ter na primerni ravni izvedena predstava.

France Vurnik

PESMICE ZA MLADE

Škofja Loka - Pred kratkim je izšla drobna knjižica pesmi za najmlajše Bratec Kratakčas pesnice Neže Maurer. V knjižici, ki je izšla v samozaložbi je okoli dvajset pesmic namenjenih predvsem kratkohladačnikom, takim tik pred šolo in tudi prvošolcem. Z novo knjižico pesmi, to je že sedemnajsta knjiga Neže Maurer, je pesnica še povečala že zdaj bogati deset pesniških zbirk obsegajoči opus otroških pesmi, od katerih jih je kar okoli 150 tudi uglasbenih.

L.M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - Prešernovo gledališče Kranj bo jutri, v sredo, ob 19.30 uprizorilo Mrožkova *Emigranta* - za red sredo od VIII. do XII. vrste in balkon. V četrtek bodo predstavili ponovili za red četrtek II od I. do VII. vrste.

Lutkovni četrtek! Ta četrtek ob 16. uri bo v gradu Kieselstein Lutkovna skupina Besnica uprizorila lutkovno igrico *Slonček Leopold*.

V Pionirski knjižnici Kranj, Delavski dom, bo jutri, v sredo, ob 17. uri gost znani in priljubljeni skladatelj *Janez Bitenc*.

V galeriji *Gabi*, Vodopivčeva 3, do konca decembra razstavlja akad. slikarka *Dora Plestenjak*.

JESIENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled prodajna razstava oblikovanja v usnju avtorice *Mojce Graj*.

RADOVLJICA - V Sivčevi hiši razstavlja akad. slikar *Simon Mlakar*. V galeriji Kamen je odprta *novoletna prodajna likovna razstava*.

V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine so na ogled tri razstave: IX. medklubska razstava barvnih diapozitivov 6 x 6, I. medklubska razstava barvnih diapozitivov 4 x 4 in klubska razstava fotografij in diapozitivov.

BOH. BISTRICA - V četrtek, 21. decembra, ob 19. uri gostuje v Domu Joža Ažmana *SNG Drama* Ljubljana s predstavo Dušana Jovanoviča *Zid, jezero*.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akad. slikar *Janez Praprotnik*.

Jutri, v sredo, ob 18. uri bo v Šolskem centru Borisa Zihlerla *proslava* ob 40-letnici Glasbene šole Škofja Loka in koncert najboljših učencev. **TRŽIČ** - *Novoletni koncert od vasi so vasi*, ki ga prireja folklorna skupina Karavanke, bo jutri, v sredo, ob 19. uri, v KS Tržič, v petek, ob 17. uri v Križah, v soboto ob 17. uri v Jelendolu, ob 20. uri pa v Podlublju.

Mezzosopranistka Sabira Hajdarevič

NOCOJ BOŽIČNI KONCERT

Kranj, decembra - Kot smo že zapisali, bo nocoj, v torek, 19. decembra, ob 20. uri v župnijski cerkvi v Kranju Božični koncert, na katerem bodo trije naši znani glasbeni umetniki, mezzosopranistka Sabira Hajdarevič, hornist Jože Falout in orglar Mirko Bizjak poleg Bacha, Gounoda, Tartinija, Händla, Schuberta in Corellija, izvajali tudi božične pesmi. Naj tokrat opozorimo na hornista Jožeta Falouta, ki je morda kranjskemu občinstvu manj znan. Jože Falout je s svojim zlahtnim inštrumentom - rogom, ki posebej pride do izraza prav pod cerkvenimi oboki, znan daleč zunaj naših meja in je posnel že več kaset in plošč. Kranjčani imajo tokrat priložnost tega ljubljanskega umetnika spoznati поблиže. 26. decembra bo Božični koncert v Stari Loki.

D. D.

Lancovo - Konec minulega tedna je stanovanjska hiša, v kateri živi in ustvarja akad. slikarka Brigita Požegar - Mulej postala tudi umetniška galerija. V prostorni veži, na stopnišču in v gornjih nastropjih je slikarka razstavila svoje slike, pretežno večina so olja, nastala v tem letu na temo Velika narava. Slikarkin motivni svet je v pretežni meri narava, ki pa se v zadnjem času, kot je na to pozoril dr. Cene Avguštin na otvoritvi, ne kaže zgolj v temnih barvah, pač pa slikarkin svet obsega tudi več svetlobe. Izbor predstavljenih slik bo tudi na ogled na razstavi konec tega leta v razstaviščih Gorenjskega muzeja v Kranju. Na otvoritvi v novi galeriji Brigita je z recitalom nastopila skupina Linhartovega odra pod vodstvom Alenke Bole - Vrabec. - Foto: L.M.

PETJE V FOLKLORNIH SKUPINAH

Kranj - Odbor za folklorno dejavnost ZKO Kranj in Združenje folklornih skupin Gorenjske prirejata v soboto, 23. decembra, dopoldne v gradu Kieselstein seminar za mentorje in plesalce folklornih skupin na temo petje v folklornih skupinah. Petje je, kot je splošno znano, šibka točka pri vseh tudi najboljših folklornih skupinah. Seminar bo vodil znani glasbeni strokovnjak Metod Špur iz Maribora.

ŠE ENO PRIZNANJE KONRADU PETERNELJU

Žiri - Pred kratkim so znanemu žirovskemu umetniku Konradu Peternelju v Bruslju podelili Rubensovo medaljo za kvaliteto. Konec preteklega meseca pa mu je belgijski svetnik za kulturo izročil še zlato medaljo Komisije za umetnost Evropske skupnosti.

Nejko Podobnik

ureja **LEA MENCINGER**

Pri 60. se življenje ne konča

Tudi stari naj imajo prihodnost

Kranj, decembra - Življenjska doba se daljša, ljudje odhajajo v pokoj še razmeroma mladi in mnogi ga zelo dolgo uživajo. V Sloveniji je že skoraj petina ljudi starih nad 60 let, vendar kaže, da na vse številnejše staro prebivalstvo kar pozabljamo. Resda imajo svoje domove upokojencev, kamor se umaknejo mlajšim na jesen življenja, imajo svoje klube in društva, kjer iščejo svojim interesom in starosti primerno zabavo in družabnost, za večjo kvaliteto življenja na starost pa ni najbolje poskrbljeno. Zamisel o nekakšnem centru za starejše, ki naj bi obogatil starost tistih, ki jo preživljajo doma, ni od včeraj, pač pa v Kranju zdaj dobiva konkretne oblike.

To je zamisel Petra Starca, ki vodi Dom oskrbovancev v Predvorju in je iz zloglasnega Turna v nekaj letih napravil prav prijetno bivališče za ostarele. Po zglede se mu ni bilo treba ozirati zgolj na tuje, saj so podobne ustanove že pri nas - eno takih si je Peter Starc ogledal na Reki. Del dejavnosti, ki jih tak center združuje, sicer pri nas tečejo pod okriljem upokojenskih društev, nekaj jih z uspehom vodi Rdeči križ, obogatene in združene pod eno streho pa bi upokojenim nudile še nove možnosti.

Peter Starc v idejni zasnovi »Centra za starejše občane v občini Kranj« načrtuje, naj bi center zajel kar največ starejših oseb, ki so potrebni različne pomoči na domu, nege, pomoči pri pospravljanju, nakupih, hkrati pa pri tem zaposlil mlajše, aktivnejše upokojence. V centru bi prirejali vsakodnevna družabna srečanja, občasna praznovanja in kulturno-zabavne prireditve, predavanja, tečaje (kakršne zdaj zajema univerza za tretje življenjsko obdobje), razstave, telovadbo in ročna dela. Tudi bifeju se ne bi odrekli. Dobrodošla bi bila savna, masažni salon, frizer... Stari naj bi v center nosili tudi perilo v pranje (domovi starostnikov bi prevzeli to delo), na voljo bi bila šivilja po okusu starejših, pa likarica, tudi te delavce bi kandelirali iz vrst mlajših upokojencev. Med to generacijo je namreč veliko še aktivnih ljudi z obilo znanja in izkušenj, česar pa ta družba ne zna prav izkoristiti. V centru naj bi razvili tudi nekakšno službo za zaposlovanje, kakršen je mladinski servis. V programu centra je zamišljena tudi delavnica za manjša obrtniška popravila, strokovnjak za posamezno področje ali »univerzalec«, kot so hišniki po domovih ostarelih, bi prihajal na poziv na dom in opravil manjša popravila v električnih napravah, vodovodnih instalacijah, pri pohištvu... Tudi pri tem opravilu bi lahko honorarno zaposlili upokojence. Organizirali naj bi tudi hišno pomoč, ki je zdaj v rokah Rdečega križa, potem pa bi s temi organizacijami lahko delali z roko v roki. Tudi merjenje pritiska bi lahko opravljali pod to streho. Razmišljajo tudi o prodajnem prostoru, kjer bi bili na prodaj izdelki upokojencev iz tako imenovane delovne terapije.

Avtor je navrgel veliko zamisli, ali pa bodo v tem času tudi uspele, je drugo vprašanje. Prav bi bilo, ko bi. Če bomo imeli srečo, bomo vsi ostareli in ni vseeno, kakšna bodo naša stara leta.

D. Z. Žlebir

Fotografija brez fotoaparata

Risanje z razvijalcem

Kranj - Prav gotovo ni kar tako, če se pred najmlajšimi pojavi mednarodni mojster fotografije in otroke ena, dva nauči fotografiranja. Po eni uri so mali fotografi, ki pa potrebujejo le svojo domišljijo, že lahko umetniki - fotografi. Če kdo ne verjame, naj si ogleda njihovo razstavo v galeriji Dom v Stražišču.

Otroška ustvarjalnost je v evropskih deželah silno cenjena, zato tudi ni nič nenavadnega, če je mednarodni mojster fotografije Vlastja Simončič več na seminarjih za fotografiranje brez fotoaparata v tujini kot pa doma. Te dni je sicer znova v »svoji« Gorenji vasi, kjer se s šolarji trudi pri izdelovanju novoletnih voščilnic, a pred kratkim je kdove že kateri seminar po vrsti namenil tudi otrokom krajevne skupnosti Stražišče v okviru njihovega tedna kulture.

»Otrokom ne razlagam, da je ta igra s fotografiranjem kemogram tehnika in starogram tehnika. Njih in mene zanima le, kako z razvijalcem in fiksirjem, pa voskom na fotografiskem papirju pričarati risbico. Otroče lahko, zabavno in zanimivo,« je povedal Vlastja Simončič, ki kljub 78 letom še vedno ne trudi razlagati mladim skrivnosti fotografije. Fotografiranje brez fotoaparata sodi v jugoslovanski model zgodnje predšolske vzgoje otrok v fotografiranju kot si ga je zamislil Simončič in tudi prvi v Evropi začel mladim spodbujati ustvarjalnost po tej metodi.

Bo res nastala fotografija?

Kakih deset otrok je na stražiškem fototečaju malo risalo, malo so tunkali fotografski papir v banjice s kemikalijo, spirali v vodi in se veselili, ko je v resnici nastala fotografija. In to takšna, ki zasluži razstavo. In med otroki je morda kakšen, ki se ga je ta nova veščina dotaknila na poseben način - bodoči fotoamaterji se rojevajo že zdaj.

Lea Mencinger
Foto: G. Šinik

Dedek Mraz obiskal otroke s cerebralno paralizo

Še so ljudje odprti src

Kranj, 15. decembra - Humanitarna društva vse manj lahko računajo na kakšen denar iz sistemskih virov, zato so tembolj odvisni od prostovoljnih prispevkov posameznikov in podjetij. Slednji so omogočili tudi letošnje novoletno praznovanje gorenjskim otrokom s cerebralno paralizo.

»Ker so se začela klestiti družbena sredstva za dejavnost organizacij, kakršna je naša, smo se morali znajti sami,« je dejal Brane Skubec, predsednik Gorenjskega društva za cerebralno paralizo. »Za praznovanje dedka Mraza smo se lotili široke akcije zbiranja, ne sicer denarja, pač pa izdelkov, s katerimi smo obdarili okoli 150 otrok. Novoletno srečanje je predvsem zaradi zadovoljstva otrok, pa tudi staršem veliko pomeni.«

Nuša Vodnik, strokovna sodelavka društva, je pristavila, da je še več takšnih srečanj, namenjenih druženju in izobraževanju staršev, kako živeti z invalidnim otrokom. Priredijo jim smučarske tečaje in letne kolonije, ki jih vodi dr. Veličkovič.

va, dolgoletni steber društva. Kako bodo ob letošnjem pomankanju sredstev izpeljali akcije, ki so staršem in otrokom pomemben vir rehabilitacije, še ne vedo. Morda se bodo tako kot za novoletno srečanje spet podali od vrat do vrat za prostovoljne prispevke. Tokrat je ta naloga doletela Tatjana Štular iz Kranja in Danico Zver iz Škofje Loke.

»Že v začetku oktobra sva začeli trkati na vrata podjetij in zasebnikov,« je povedala Tatjana. »S precejšnjim uspehom, saj naju niso nikjer zavrnili, kar pomeni, da niso ravnodušni do invalidnih otrok. Morda to problematiko le premalo poznajo, vendar sem imela občutek, da želijo izvedeti kaj več o njej.«

»Vesela sem, da v teh časih še živi humanost, da za priza-

dete otroke ni zaprtih vrat,« je dodala tudi Danica. »Videti je, da ljudje še vedno radi prispevajo, le do njih je treba stopiti in jih seznaniti s težavami otrok, o katerih premalo vedo.«

Rade volje je otrokom s cerebralno paralizo svoje usluge ponudil tudi Dom JLA, kjer je bila novoletna prireditev, in s katerim ob lanskega občnega zbora društvo tesno sodeluje. Zlasti mladinci iz Gorenjskega društva za cerebralno paralizo v večji meri izkoriščajo to pripravljenost, nam je pripovedoval mladinski vodja Igor Vodnik. Zdaj imajo tu plesne tečaje, v prihodnje pa tudi družabne večere, namizni tenis in šah.

Petkova prireditev v tamkajšnji dvorani pa je bila še posebej prisrčna. Otroci so se razživel ob prepevanju Dušana

Josevskega, pravo razpoloženje pa je pod idejine sončnike, kjer so se kopicila novoletna darila, prinesel dedek Mraz.

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan

Darila so prispevali: Trgovina Zapravljevec Stražišče, Ideja Kamnik, Svilanit, Izdelki iz plastike Anton Oblak iz Škofje Loke, Izdelki iz polivinila Milan Hafner Škofja Loka, Izdelovanje nogavic Irena Štefancič Reteče, Izdelki iz polivinila Janez Pevc iz Škofje Loke, Pletilstvo Marija Marinšek iz Škofje Loke, Komisijska trgovina Tatjana Hafner Škofja Loka, Stol Kamnik, Utok Kamnik, Tobak Kranj, Slaščičarna Čebelica Kranj, Slaščičarna Živila Kranj, Izdelovanje brezalkoholnih pijač Janez Vovk Kranj, Pletilstvo Nataša Zor Kranj, Nahrbtniki Porenta Virmaše, Kozmetika Barbara Weber Škofja Loka, Kozmetika Vera Bergant Škofja Loka, Izdelki iz plastike Ivanka Bajt Vincarje, Izdelki iz polivinila Jože Jemec Podlubnik, Pletilstvo Marija Veselič Kranj, Diskont Sajovic Kranj, Kašča Kranj, Cvetličarna Ani Kos Kranj, Cvetličarna Barbarka Kranj, Izdelovanje igračk Olga Brezar Britof, Odeja Škofja Loka, Kroj, ABC Pomurka Loka - Prodaja na debelo in Peks, Diskont Nada Jelovčan Grenc, Usnjeni izdelki Okršlar Kranj, Kozmetika Marjeta Benčina Kranj, Peka peciva Avdič Kranj, Trgovina Zajček Kranj, Gorenjska predilnica, EGP, Alšina in Dom JLA Kranj.

Zakaj so srednješolci preobremenjeni

Starši se bodo morali začeti "vmešavati"

Škofja Loka, 18. decembra - O preobremenjenosti srednješolcev se zadnja leta tudi javno veliko govori. Nanjo ne opozarjajo le učenci sami oziroma starši, ampak tudi številni pedagoški strokovnjaki, učitelji, zdravniki. Če vzamemo, da je srednješolec v povprečju zaposlen z intenzivnim delom v šoli 32 ur na teden, če vzamemo, da samo za osvežitev učne snovi oziroma za pripravo na naslednji dan rabi za vsak predmet štirideset minut doma (torej vsak dan šestkrat po štirideset), potem dobimo seštevek, pred katerim poklekne večina delavcev. Alenka Potočnik-Laukova s srednje kovinarske in cestno prometne šole v Škofji Loki vidi tri glavne vzroke preobremenjenosti učencev.

Prvi vzrok je predmetnik, ki je za določeno stopnjo izobraževanja prezahteven in preobsežen. »Vse smeri na Gorenjskem imajo v povprečju v prvem letniku štirinajst predmetov, kar je brez primere v zahodnih evropskih državah. Praktično to pomeni, da imajo učenci vsak dan šest različnih predmetov, ki jih morajo biti sposobni sprejemati,« pravi Laukova in dodaja, da so učni načrti za triletno smeri prezahtevni. »Snov je pri številnih predmetih nezanimiva, nekateri učitelji pa se počutijo premalo samostojne, da bi jo svobodneje oblikovali, da bi posredovali nova znanja in podobno. Menim, da je izhod zgolj v

orientaciji k temeljnim znanjem.«

Alenka Potočnik-Lauko je zelo kritična tudi do ocenjevalnega sistema, ki je po njenem drugi vzrok za pretirano obremenjenost srednješolcev. V sistemu, kjer se učenec bori za ocene in ne za znanje, bo šola ostajala stresoidna ustanova, ki ogroža psiho-fizično počutje učencev. Zaradi preobremenjenosti se učenci nikoli ne morejo temeljito pripraviti za določen predmet. Temeljito pomeni toliko, da vse tisto, kar se učijo, tudi razumejo, ustvarjajo nova znanja in spoznanja. Morda ni več daleč do sprememb, je optimistična Laukova, ko bo na nekaterih stopnjah klasično

ocenjevanje s kontrolnimi nalogami, testi in podobnimi načini ukinjeno.

»To, kar se dogaja danes s šolsko populacijo pri nas, spominja na narodno samouničevanje. Ni mogoče ostati ravnodušen ob šolah, ki imajo tudi več kot 60 odstotkov negativnih učencev. Seveda so negativne ocene potrebne, tudi vedno bodo, vendar morajo zajeti le tisti mali del populacije, ki je glede na Gramsovo distribucijo vedno navzoč. Učencev ne bi smeli loviti na neznanju, ampak izprašati znanje. Podpiram poziv Kluba staršev za boljše šole, da posamezne šole odgovorijo javnosti in argumentirajo vzroke za slab učni uspeh ob konferencah. Menim tudi, da je treba takoj popraviti previsoke standarde, ki skoraj polovici generacije vepplajo v glavo misel: nesposobni »tepci« ste. S tako »kvazi« kvaliteto mlade uničujemo. Starši se bodo morali začeti »vmešavati« v delo srednjih šol, če menijo, da je nekaletna, zdravju otrok škodljiva in kot taka nehumana, nedemokratična,« pravi Alenka Potočnik-Lauko.

In tretji vzrok? Neustrezen šolski koledar in šolska organizacija. Sedanji šolski koledar ni usklajen z biološkim ritmom in našim geoklimatskim področjem. Spremembe terja tudi tedenski in dnevni šolski urnik. Dvodnevna prekinitev ob koncu tedna zmanjšuje delovni učinek v ponedeljek, petek pa je manj uspešen zaradi preutrujenosti ob prenatrpanih predmetnikih v petih dneh. Laukova pravi, da bi bila za učence boljše enakomerna nižja porazdelitev obveznosti na šest dni (snov šestih dni smo v bistvu strpali v pet dni), podobno, kot je to v zahodnih šolah. Ogreva se tudi za razdelitev šolskega leta na tri semestre, za desetminutne odmore med šolskimi urami in za največ trideset učencev v posameznem razredu.

Prav o pretirani obremenjenosti bodo konec decembra spregovorili tudi učenci škofje-lške šole. Na tribuni namenjajo posebej izpostaviti šolski režim, v tem okviru pa pravilnik o vzgojnih ukrepih in ocenjevanju.

H. Jelovčan

Kaj bomo kuhali ta teden

Takole nam svetuje **Jože Zalar**, vodja kuhinje v hotelu Creina:

Ponedeljek: piščančeva rižota, solata.
Torek: zelenjavno mesna mineštra, šarkelj.
Sreda: paradižnikova juha, makaronovo meso, radič z jajcem.
Četrtek: kuhana prekajena rebra, francoska solata.
Petek: piščančeva obara, ajdovi žganci, jabolčna pita.
Sobota: golaževa juha, krvavica, kislo zelje z ocvirki.
Nedelja: krompirjeva juha, široki rezanci z orehi, puding.

Piščančeva obara

Za 4 osebe potrebujemo 70 dag perutnine (piščanec) 1 1/4 l kostne juhe, 5 dag maščobe, 3 dag moke, 3 dag drobtin, 12 dag jušne zelenjave, 3 dag čebule, 2 stroka česna, zmet poper, 1/4 limonine lupine, lovor, majaron, timijan, sol, kis po okusu.

Perutnino razdelimo na več kosov, stresemo jo v kostno juho, dodamo na rezine narezano jušno zelenjavo in začimbe. Medtem ko se obara kuha, na maščobi prepražimo moko. Ko zarumeni, dodamo sesekljano čebulo, jo prepražimo, dodamo drobtine, premešamo, pridamo strt česen in ga prepražimo le toliko, da zadisi, prilijemo nekoliko mrzle vode, da se prežganje razkuha.

Vlijemo ga k obari, solimo in začimimo. Vse skupaj naj vre, da se meso zmehča in prežganje dobro prekuha, na koncu jed okisamo in ponudimo.

Ste za novo frizuro?

Kljub zimskemu času se moda pričesek ogreva za kratko frizuro. Se vedno je silno modna "gobica", ki je kot pravijo, odlična tudi za tanjše, bolj fine lase. "Gobica" je strižena iz ene točke v enakih dolžinah ob vsej glavi. Lasje na vratu in ob straneh so na kratko stopinčasto obdelani. S krtčo jih gladko fenamo navznoter.

Srečno novo leto 1990!

V novem letu si želimo vse najboljše. Običajno rečemo: "Veliko zdravja in sreče!" Učenci 6. a Osnovne šole Staneta Žagarja v Kranju pa smo razmišljali takole:

Močno si želim nogometno žogo, novo kolo in široko rolko. Upam, da bom dobila smuč in drsalke. Oh, kako bi bila srečna, če bi imela malo več svobode! Želim čim boljši učni uspeh, le tako bi lahko imela psa doma, ne pa pri očiju. Ob novem letu želim, da se mami in oči ne bi več kregala med seboj. Že od zgodnjega otroštva si želim svojo sobo. Veselim se zime, a le, če bo zapadlo veliko snega. Želim, da bi vladal v svetu mir in bi se politični in ekonomski položaj v Jugoslaviji izboljšal. Čudovito bi bilo, če bi na svetu uničili jedrsko orožje. Ne maram vojn, sovraštva med ljudmi in lakote.

PRED PRAZNIKOM 29. NOVEMBROM SMO BILI SPREJETI V PIONIRJE. NA PROSLAVI SMO STARŠEM ZAPELI IN ZAPLESALI. POTEM SO NAM STAREJŠI PIONIRJI PRIVEZALI RDEČE RUTKE IN DALI MODRE KAPICE. TOVARIŠ RAVNATELJ NAM JE REKEL, NAJ POSTANEMO DOBRI PIONIRJI. NA KONCU PA SMO DOBILI ŠE INDIJANČKA IN SOK. MARUŠA VRTAČ, 1. A OŠ MATIJE VALJAVCA PREDDVOR

Življenje

Življenje je... pokrajina, ki se prepleta med gorami, ki žubori kot potok in miruje kot jezero v samotni. Življenje je... pokrajina, ki jo raznese bomba, ki jo razorje kmet in poseje stara ženica. Življenje je beseda, ki se prepleta v ustih, ki živi kot čisto morje in ki izumre kot dinosaver. Mina Kunstelj, 7. b r. OŠ bratov Žvan Gorje

Sram me je

Nekega dne smo v šoli pisali kontrolno nalogo iz družbe. Ko je bilo konec pouka, smo šle Jana, Maja, Tjaša, Sabina, Loti in jaz v razred. Iz tovarišičinega predala smo vzele kontrolne naloge. Vsaka je poiskala svoj list in popravila, kar je bilo narobe napisano. Nato smo kontrolne naloge dale nazaj v predal in šle domov. Toda tovarišica je to zvedela. Ko smo drugi dan prišli v šolo, nas je vprašala, kdo je popravil kontrolne naloge. Povedale smo: Zaslužile smo enke. Ko sem prišla domov in sem povedala mami, je bila zelo užaljena. Bilo mi je žal in dogodka se spominjam. Tanja Madjar, 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

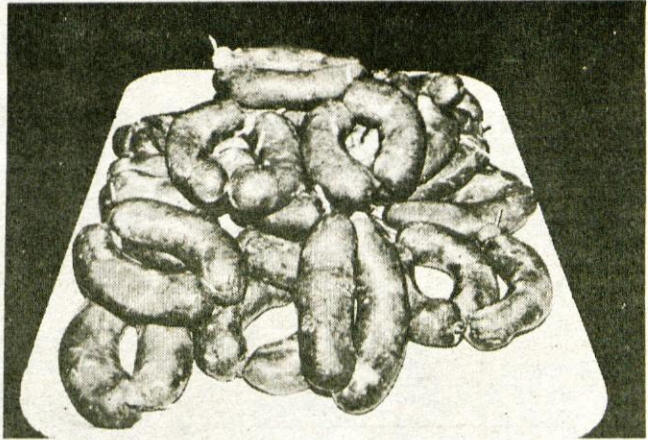
Krvavice lahko naredimo tudi sami

Zdaj je čas kolin in kdo si ne zaželi krvavice ali pečenice z zeljem, sveže pečene. Kjer še lahko koljejo doma, imajo praznik kolin dlje, saj skrinja spravi vase mesenih dobrot za vso zimo. Toda celega prašiča, tudi svinjske polovice, si danes ne more več vsak privoščiti. Lahko pa si privoščijo svoje krvavice, le z mesarjem se mora dogovoriti za glavo, drobovino in za kri. Veliko cenejše bodo in še več vredne, ker jih bo naredil sam. Tudi odišavi jih lahko po želji.

Recept za krvavice

Potrebujemo: 2 litra prosene kaše, 1/4 prašičje glave, 1/2 pljuč, srce, 1/2 kg kože, 2 žlici masti, žlico drobno zrezane čebule, pest majaronovih plev, pest posušenega in drobno zdrobljenega žajblja, 1 liter precejene krvi, 1,5 litra juhe od glave, sol, pol žličke popra, oprana čreva in špile.

Kašo peremo v vroči vodi, jo na pol skuhamo, stresemo na gosto sito, prelijemo z mrzlo vodo in ohladimo. Meso operemo in skuhamo do mehkega. Vzamemo ga iz juhe in ohladimo. Odstranimo kosti in hrustanec ter drobno zmeljemo ali sesekljamo. Kašo stresemo v veliko skledo, dodamo zmleto meso, precvrto čebulo, dišave, precejeno kri, mesno juho in sol. Premešamo, napolnimo čreva, a ne pretesno, in zašpilimo. Krvavice previdno skuhamo, da ne počijo. Kuhane so, ko ob vbođu s špilo priteče iz njih čista juha. Vsako kuhano klobaso položimo v posodo z mrzlo vodo in jo oplaknemo ter položimo na desko. Do uporabe hranimo krvavice v hladni šrambi. Večkrat jih obrnemo. Pečemo jih na zmernem ognju, da ne popokajo.

To je eden od številnih receptov, ki pa nam naj služi za osnovo. Mi pa smo po nekaj znanih gorenjskih gostilnah, ki slovijo po dobrih krvavicah, povprašali, kaj denejo vanje, da so tako okusne.

V gostilni Rekar na Orehku pri Kranju gostilničar Ivan da v krvavice ješprenj, kašo in riž, vsakega približno enako, od dišav pa majaron, meto, poper, cimet, piment, suhi zmleti petersilj, čebulo in česen.

V gostilni Labore na Laborah pri Kranju gospodinja Marija daje v klobase le kašo in ješprenj, nič riža, poleg ostale drobovine doda tudi ledvice in prepraženo trebušno maščobo, "črevnogo", kot pravijo po domače, od dišav in začimb pa majaron, poper, česen, čebulo, piment, cimet, klinčke in koriander. Slednje štiri dišavnice drobno zmelje oziroma stolče v prah in jih ima pripravljene posebej za krvavice.

Lojzka Aleš, gostilničarka na Bregu ob Savi, Poljanka po rodu, pripravlja sočne krvavice, v katerih prevladuje kaša, riža in ješprenja je manj, od dišav pa da vanje veliko mete in malo manj majarona, poper, prepraženo čebulo in česen.

V gostilni na Vidmu v Poljanah dajo poleg kuhane glavine za maščobo v krvavice tudi ocvirke, od dišav pa meto in majaron, malo česna in več prepražene čebule. Več dajo ješprenja in riža in manj kaše, ker so kašnate klobase, pravijo, če ni v njih res veliko maščobe, rade suhe.

Tako, izdali smo vam vse skrivnosti dobrih krvavic, zdaj pa na delo. Krvavice se odlično ohranijo v zamrzovalni skrinji, zato jih mirno lahko naredite v večjih količinah.

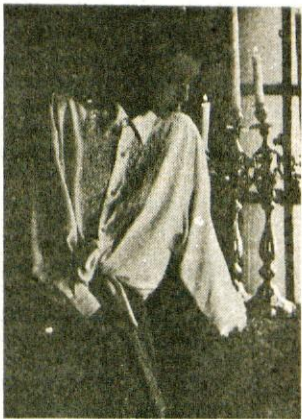
Goro bo premaknil le tisti, ki je v začetku premikal kamenčke

Kitajska modrost

MODA

Čas prazničnih bluz

Zadnji čas je, da si pripravimo garderobo za najdaljšo noč v letu. Bodimo praznične, saj se ti dnevi vendarle morajo ločiti od drugih. Moda narekuje bluze, bogate, iz teške prave svile, izvezene ali le okrašene z lepimi bisernimi ali svetlečimi gumbi. Silno modni so zlato obarvani gumbi, kovinskega izgleda, ki oddajajo lesk. Krilo ni toliko pomembno, zgornji del je najbolj na očeh, naj ta da videz razkošja.

ureja DANICA DOLENC

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Muc Tiger

Moj najljubši muc je Tiger. Skotil se je 10. maja letos. Skotila ga je mama Dromika. Ime mu je dala že moja mami ob rojstvu. Moj oče ga kliče Dingo, le včasih ga pokliče po imenu. Je črne barve in ima sive proge. Zelo rad se igra. Spi na senu ali v hlevu. Vedno me počaka ob hiši. Še nikoli ni ujel miši, voluharja ali podgane. Mama Dromika mu jih je nosila, ko je bil še majhen. Je zelo len. Kadar zasilji avto ali motorno kolo, se takoj skrije. Ob sobotah, ko sirena tuli, preplašen zbeži. Med vsemi mucki je najbolj priljubljen. Vsi ga imamo radi in pazimo, da ga ne povozi avto ali motorno kolo.

Andreja Bajt, 4. a r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Šenčur

S kolesom v promet - Avto moto društvo Šenčur, ki bo prihodnje leto praznovalo 40-letnico in ima v programu tudi vzgojo mladih in praktično preizkušanje znanja za vključevanje v promet, je na svečanosti prejšnjo soboto ob krajevnem prazniku podelilo trem šolam brošure z naslovom S kolesom v promet. Za nagrado so brošuro dobile šole Predoslje, Jezersko in Šenčur. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Povodni mož

Od nekdanj so lepe šole slovele, a lepše od Bračičeve b'lo ni nobene. Nobene očem b'lo bolj zaželeno, takrat, ko je čista, od glave do pete. Kot iz zvezd izklesani so njeni učenci. Marsikateri za njo so jokali, ker zgodovine ne bodo več

guli. nekdo pa se je naselil, ker likovni je zalil. Kar slišalo je drugih govorit', je najboljša šola na svet'. Včasih je stroga, včasih prijetna, tudi koristna kot goba in kreda. Šola je najlepša takrat, ko gre v soboto spat. Žiga Lipovec, 7. a r. OŠ heroja Bračiča Tržič

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Živjo!

Ni dolgo, kar je na glasbeno sceno prišlo novo ime: MARTIKA, ki je s svojim prvim hitom Toy Soldiers zadel v črno. In kdo se pravzaprav skriva pod imenom Martika? Dvajsetletna rjavooka Martha Marrera iz Los Angelesa. Njen oče je Kubanec, mati Američanka, ima tri starejše brate.

V šoli je ni prida zanimalo učenje. Raje je imela ples. Zaigrala je v nekaj filmih, med njimi je najbolj znan Annie. Večjo vlogo je imela v

mladinski nadaljevanki Kids Incorporated (Otroci glasbe), ki smo jo gledali tudi pri nas.

Marca letos je izšel njen prvi album z naslovom MARTIKA, na katerem je poleg uspešnice Toy Soldiers tudi njena druga dokaj uspešna skladba I feel the Earth move. Album se je nekaj tednov držal na samem vrhu številnih svetovnih lestvic.

Martika uvršča med najboljše glasbenike duo Eurythmics, Bros, za najboljše pevke ima Barbro Streisand, Madonno in Gloria Estefan. V prostem času igra na klavir in posluša glasbo šestdesetih let. Martiki je všeč črna barva, kar ste tudi sami lahko opazili v video spotih in na slikah. Za tiste, ki upate, da vam bo odpisala, pa prilagam še naslov.

MARTIKA, c/o CBS Records, 51 West 52nd Street, New York, N.Y. 10019, USA.

Marjeta

Z očkom na vožnjo

Mami in stara mama sta šli za deset dni v Čateške toplice. Ker pa je tudi oče, ki je šofer, med tednom zelo malo doma, me je vzel s seboj na vožnjo. Obiskala sva tudi nekaj znancev, nazadnje pa sva zavila v Medvodah v gostilno, v kateri se zbirajo šoferji. Nekateri so bili majhni, le malo večji od mene, da sem se čudila, kako lahko vozijo velike vlačilce. Prav najmanjši je bil glavni. V šoferski družini je bilo zanimivo. Ko sem prisluhnil fantom, sem zvedel vse, kar se dogaja na cestah od Jesenic do Skopja. Coca-cola sem popil toliko, kolikor sem zmogel. Ko sem nareč popil eno, so mi že naročili drugo. Zraven pa sem grizljaj bobi palčke. Pojedel sem jih toliko, da mi ni bilo treba večerjati. Pa saj niti pomislil nisem nanjo. Poslušati fante, ki skoraj vse dneve sedijo za volanom, je bilo zame nekaj čisto novega. Njihove zgodbe so me vsega prevzele.

Jure Zupanc, 8. b r. OŠ Josipa Broza-Tita Predoslje

ureja HELENA JELOVČAN

Smuči Moniki Seleš - Naša najboljša teniška igralka in šesta na lestvici najboljših teniških igralk na svetu, 16-letna Monika Seleš je v soboto obiskala begunjski Elan, skupaj z očetom Karolyjem in mamo Ester ter seveda nepogrešljivim kužkom. Monika, ki je v letošnji sezoni blestela na teniških igriščih, je sedaj na Rogli, kjer bo ostala do konca prihodnjega tedna. Nedvomno najboljšo jugoslovansko športnico je v imenu Elana nagovoril Stojan Lukanc in dejal, da se Elan vedno družijo z vrhunskimi športniki, ne glede, v kateri panogi tekmujejo. Izročil ji je par alpskih smuč, predstavnik Alpine pa smučarske čevlje in palice, Monika pa je dobila v dar tudi knjigo o Ingemarju Stenmarku. Monika je dejala, da smučanja ni prav posebej vešča, da pa bo preizkusila nov Elanov izdelek, oče Karoly, ki se je zahvalil v imenu Monike in Selešev družine, pa je dejal, da je bil kot študent in kasneje profesor telse vzgoje dostikrat v Sloveniji, da pozna izdelke Elana in Alpine in da mu je všeč, da obe tovarni dosegata take uspehe. Predlagam, je menil, da Elan še v prihodnje tako uspešno skrbi za mlade športnike. Seleševa družina živi v Bradentonu na Floridi, kjer Monika vadi pod očetovim vodstvom. J.K., slika F. Perdan

Plavanje

Le prijateljski tekmi

Kranj, Reka — Po programu bi moralo biti to nedeljo finale lige prijateljstva ALPE — JADRAN v plavanju v Kranju (za starejše pionirje in kadete) ter na Reki za mlajše pionirje, ker pa tržaška Edeta zavoljo tehničnih vzrokov ni moglo priti niti na Reko niti v Kranj, sta se tekmi sprevrgli v prijateljsko srečanje. V Kranju so se tako pomerili plavalci reškega Primorja — Riječke banke in Triglava, na Reki pa Primorja, Triglava in Pule. V vseh kategorijah so bili najboljši Kranjčani: pri kadetih je Triglav zbral 69 točk, Primorje pa 62, pri starejših pionirjih so Kranjčani zbrali 65, Rečani pa 59 točk, mlajši pionirji Triglava so zbrali 69 točk, Primorja 29 in Pule 12. Klubi so se dogovorili, da bodo finale organizirali v začetku februarja, po vsej verjetnosti v zimskem bazenu na Reki.

Rezultati: kadeti 400 m kravl: 1.) Studen (TK) 4:35,92, 2.) Zaplotnik (TK) 4:42,11; 100 m prsno: 1.) Mikša (PR) 1:15,25, 3. Lavrič (TK) 1:24,92, 4.) Torkar (TK) 1:25,32; 100 m delfin: Škifič (PR) 1:07,28, 3.) Bohinec (TK) 1:13,10, 4.) Slavec (TK) 1:17,07; 100 m kravl: Došen (PR) 1:59,86, 3.) Zaplotnik (TK) 1:04,50, 4.) Lavrič (TK) 1:09,83; 100 m hrbtno: 1.) Božič (PR) 1:11,98, 2.) Resman (TK) 1:12,93, 4.) Mladenovič (TK) 1:19,39; 200 m mešano: 1.) Studen (TK) 1:28,83, 3.) Mladenovič (TK) 2:39,39; **kadeti** 400 m kravl: Blatnik J. (TK) 5:19,16; 100 m prsno: 1.) Jereb (TK) 1:27,48, 3.) Studen (TK) 1:31,95; 100 m delfin: 1.) Stojkovič (TK) 1:17,73, 2.) Slavec M. (TK) 1:24,76; 100 m kravl: Torkar (TK) 1:11,04, 4.) Puškar (TK) 1:12,30; 100 m hrbtno: 1.) Jereb (TK) 1:18,26, 4.) Puškar (TK) 1:27,20; 200 m mešano: 1.) Studen (TK) 2:47,73, 2.) Blatnik J. (TK) 2:57,61. **Starejši pionirji**: 400 m kravl: Aberšek (TK) 4:59,69, 2.) Milojevič (TK) 5:07,75; 100 m prsno: 1.) Gašperlin (TK) 1:24,46, 2.) Pipan (TK) 1:26,47; 100 m delfin: 1.) Aberšek (TK) 1:16,80, 3.) Milojevič (TK) 1:17,13; 100 m kravl: 1.) Oberstar (TK) 1:17,41, 4.) Ivanovič (TK) 1:33,52; 200 m mešano: Gašperlin (TK) 2:45,91, 4.) Volčič (TK) 3:06,30. **Starejše pionirke**: 400m kravl: 1.) Suhadolnik (TK) 5:09,30 100 m prsno: 1. Madžarac (PR) 1:28,78; 100 m delfin: 1.) Jelovica (PR) 1:21,20, 2.) Bregar (TK) 1:22,06, 3.) Hajdinjak (TK) 1:23,53; 100 m kravl: 1.) Suhadolnik (TK) 1:10,72, 4.) Hajdinjak (TK) 1:17,30; 100 m hrbtno: 1.) Bregar (TK) 1:22,45; 200 m mešano: Jelovica (PR) 2:57,69. **Mlajši pionirji**: 200 m kravl: 1.) Hribar (TK) 2:37,26, 3.) Radosavljevič (TK) 2:47,89; 50 m delfin: 1.) Puškar (TK) 0:37,00, 2.) Pirc (TK) 0:38,70; 50 m hrbtno: 1.) Noe (TK) 0:40,15, 3.) Podvršek (TK) 0:41,30; 50 m prsno: Hribar (TK) 0:43,06, 3. Legac (TK) 0:43,06; 50 m kravl: Skunca (TK) 0:32,35, 3.) Noe (TK) 0:33,60; **mlajše pionirke**: 200 m kravl: 1.) Storeli (PU) 2:51,02, 2.) Potočnik (TK) 2:54,99, 3.) Lovrečič (TK) 3:08,06; 50 m delfin: 1.) Omejec (TK) 0:44,95, 2.) Lovrečič (TK) 0:46,40; 50 m hrbtno: 1.) Peternel (TK) 0:46,53, 2.) Žerovnik (TK) 0:47,08; 50 m prsno: 1.) Omejec (TK) 0:45,51, 2.) Novak (TK) 0:45,79; 50 m kravl: 1.) Storeli (PU) 0:37,75, 2.) Peternel (TK) 0:40,06, 3.) Dimitrovič (TK) 0:40,65.

Ilija Bregar

Šah

Andrej Loc zmagal

Tržič, 15. decembra — Tržiški šahisti so še zadnjič v tem letu sedli za šahovnice ter se pomerili na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju. Tokrat se jih je zbralo 18, najuspešnejših pa so bili Pavel Loc, Matej Keršič, Drago Rabič, Ivan Ravnik in Franc Škrjanc.

Obenem s tem pa so razglasili najboljše v seštevku točk za leto 1989. Naslov hitropoteznega šahovskega prvaka občine je osvojil Andrej Loc, ki je zbral 115 točk, sledijo pa mu: 2. Srečo Mrvar 107, 3. Pavel Loc 82, 4. Matej Keršič 75, 5. Franc Škrjanc 52, 6. Stane Valjavec 38, 7. Drago Rabič 35, 8. Boris Kogoj 29, 9. Simon Švab 28 in 10. Ivan Ravnik 28 itd. Točke so na posameznih turnirjih osvojili šahisti, ki so se uvrščali med prvo deseterico, skupaj pa je takih šahistov 24.

J. Kikel

Slovenski rokomet slavil v Škofji Loki

Srečanje generacij

Škofja Loka, 15. decembra - Sprejem pri predsedniku škofjeloške občinske skupščine, slavnostna seja predsedstva Rokokometne zveze Slovenije, podelitev priznanj, razglasitev najboljših klubov Slovenije v sezoni 1988 - 1989 ter tri rokometne tekme so bile dostojna proslavitev 40 letnice Rokometne zveze Slovenije, ki jo je vzorno organiziral Rokometni klub Termopol.

Delegacijo Rokometne zveze Slovenije in organizatorja proslave, Rokometnega kluba Termopol, je najprej sprejel predsednik škofjeloške občinske skupščine Jože Albrect. V imenu škofjeloške občine je prejel priznanje Rokometne zveze Slovenije. Na slavnostni seji predsedstva Rokometne zveze Slovenije je bil prvi govornik predsednik škofjeloškega izvršnega sveta Brane Mohorič, o razvoju slovenskega rokometu v zadnjih štirih desetletjih pa je govoril predsednik Rokometne zveze Slovenije Igor Makovec. Štiri desetletja slovenskega rokometu so bila uspešna, saj smo imeli med drugim državnega prvaka in drugo najboljšo moštvo v Evropi, kar je uspelo rokometušem Kolinske Slova-

na, imeli smo tako dobre rokometase kot Papež, brata Bojovič, Krivokapič, tudi v današnji jugoslovanski reprezentanci so Slovenci, čeprav vrh moškega rokometu nazaduje, ženski pa je še vedno v vrhu. Posamezniki, podjetja, ki so ta leta najbolj pomagala rokometu, in društva so prejeli priznanja, v imenu nagradencev pa sta se zahvalila Stefan Jug in sekretar Rokometne zveze Jugoslavije Valčič. Priznanje je dobil tudi prvi predsednik Rokometne zveze Slovenije Vlado Žorž. Z Gorenjske so jubilejna priznanja Rokometne zveze Slovenije prejeli Nikica Božinovič, Filip Gartner, Tone Kemperle, Mitja Krampl, Franc Poterle in Igor Stupnišek, med klubi Alples, Kranj - Duplje,

Predsednik strokovnega sveta Rokometne zveze Slovenije Cveto Pavčič (desno) predaja priznanje predstavniku Termopola Petru Pippu.

Šah

V četrtek zadnji turnir

Primskovo, 20. decembra - Novembra so na Primskovem organizirali deveti letošnji hitropotezni turnir, na katerem je igralo 33 šahistov. Turnir je bil zanimiv in dobro obiskan tudi zato, ker je bil to predzadnji za tekmovalce za najboljše na vseh turnirjih, steje pa le osem najboljših nastopov oziroma uvrstitev. Na novembrskem turnirju je bil vrstni red naslednji: Janez Marko 7,7, Alfonz Medved 7, Zlato Jeraj 6,5, Dušan Zorko 6,5, Andrej Loc 6, Franc Čeh 6 itd. Po devetih turnirjih je vrstni red sledeč: Dušan Zorko 765,70, Zlato Jeraj 702,20, Alfonz Medved 663,70, Silvo Simončič 651,10, Anton Štimec 574,80, Milan Golja 567,10 itd. Skupno je na vseh dosedanjih turnirjih igralo 67 šahistov.

Na poredbo bo še zadnji, deseti turnir, na katerega so posebej vabljeni člani ŠD Primskovo in šahisti, ki na dosedanjih turnirjih niso uspeli igrati. Turnir bo v zadržnem domu na Primskovem v četrtek, 21. decembra, ob 17. uri. Po turnirju bo razglasitev najboljših na celoletni uvrstitvi ter podelitev nagrad in priznanj.

ERO in Simončič sindikalna prvaka

Šahovski klub Primskovo je v sodelovanju z občinskim sindikalnim svetom Kranj in ZTKO Kranj organiziral letošnje občinsko sindikalno prvenstvo v šahu. Ekipno je zmagala Iskra Ero pred dvema ekipama Save, med posamezniki pa domačin Silvo Simončič pred Leonom Mazijem, Janezom Markom, Dušanom Zorkom, Milanom Goljo itd. Sodniško nalogo je odlično opravil član ŠD Primskovo in regionalni šahovski sodnik Bogdan Drinovec.

Petek spet najboljši

Planica 17. decembra — Kljub pomanjkanju snega zaradi močne odjuge so kranjski smučarski delavci SSK Iskra - Delta Triglav izvedli prvo tekmovalno tekmo alpski pokal na 90-m skakalnici, kjer je nastopilo 61 skakalcev in 62 kombinatorcev iz Avstrije, ZRN, Italije, Švice, Francije, Španije in Jugoslavije ter izven konkurence kombinatorci iz CSSR. Medtem ko je bilo tekmovaljevanje v skokih odlično izvedeno, pa je tekmovaljevanje kombinatorcev v tekah na Pokljuki odpadlo zaradi pomanjkanja snega.

Naši mladi skakalci so se za uvod v novo sezono odlično predstavili. S prednostjo skoraj 22 točk je zanesljivo zmagal Franci Petek iz Lesc, v ekipni konkurenci pa Jugoslavija s 84 točkami pred Avstrijo 28, Italijo 20 in ZRN 7. Nedvomno je bil to največji uspeh naših mladincev v tem srednjeevropskem tekmovalju, saj je točke osvojilo kar 10 skakalcev. Pohvaliti velja tudi Knaflja, ki je zasedel tretje mesto, nasmihalo pa se mu je celo drugo mesto. Prvič po petih letih premora so nastopili tudi naši kombinatorci. V skokih se je zelo izkazal Matej Oblak iz Zirov, ki je prepričljivo zmagal med mlajšimi člani. Drugi Žirovec, Vehar, pa je bil osmi med mladinci.

Rezultati - solo skoki: 1. Petek (JUG.) 221,9 (95,5, 88), 2. Cecon (ITA) 199,0 (86,5, 82,5), 3. Knaflj (JUG) 196,1 (88,79), 5. Gostiša, 7. Komovec, 8. Triplat, 10. Kropar, 12. Fras, 13. A. Kopač, 14. Oblak, 15. Pogorelec (vsi JUG).

J. Javornik

Najboljši klubi

Rokometna zveza Slovenije je v Škofji Loki izročila priznanja desetim moškim in ženskim rokometnim ekipam za dosežke v sezoni 1988 - 1989. Vrstni red - ženske: Belinka Olimpija 134, Kranj 76, Velenje 68, Mlinotest 58, Iskra 32, Ferrotehna Branik 24, Burja Centrocoop 23, Ferrotehna 21, Itas Kočevje 17, Alples 16; moški: Kolinska Slovan 110, Aero Celje 91, Inles Riko 48, Ajdovščina 43, Termopol 37, Slovenj Gradec 31, STT Rudar 28, Šoštanj 27, Jadran 25 in Krško 21.

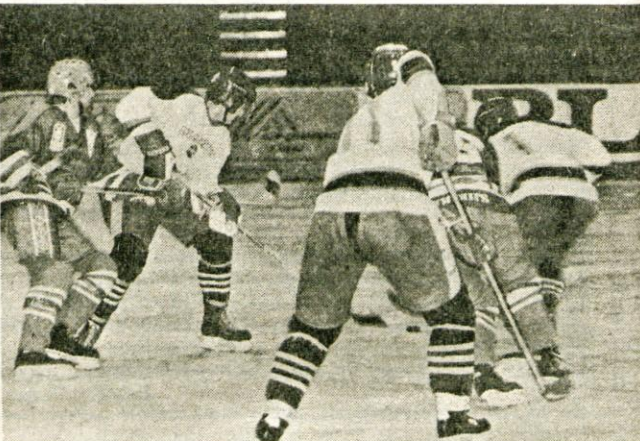
Rokometni klub Kranj je drugi najboljši v Sloveniji. Priznanje prejema Martin Dolanc v imenu Kranjčank (desno).

Peko in Termopol ter med organizacijami skupščina občine Škofja Loka.

Dogajanje se je nato preselilo v športno dvorano Poden. Na sporedu so bila tri rokometna srečanja: mladinke Slovenije: članice Slovenije, kadeti Slovenije: kadeti Gorenjske in mladinci Slovenije: člani Slovenije. V slovenskih selekcijah so igrali tudi nekateri gorenjski rokometasi. V slovenski članski reprezentanci so igrali Peternelj, Komočar, Cvetano-

vič, Nikolič in Završnik, v mladinski Mohorič in Sokolov, v slovenski reprezentanci mladink Kalanova in v članski Trojarjeva, Lušinova in Kežarjeva. Selektor in trener Vrbinc pa je v kadetsko reprezentanco Gorenjske uvrstil Termopolove igralce Tomšeta, Penso, Bajta, Magiča, Gruma, Derlinka, Justina, Činkuja, Miševa in Kalana ter Tržičana Biteznika in Megliča.

J. Košnjek
slika F. Perdan

Gorenjski hokejski derbi Triglavu - V soboto je bil na kranjskem drsališču gorenjski derbi v I B zvezni hokejski ligi med kranjskim Triglavom in Bledom. Tekma je bila izredno borbeno, še posebej pa se je izkazal vratar kranjskega Triglava Primož Zalokar. Povedli so Blejci, Triglav je izenačil in povedel z 2 : 1. V začetku druge tretjine je Bled izenačil, nato pa je bil Triglav stalno v vodstvu in je na koncu zmagal s 6 : 4. J. K., slika F. Perdan

Vaterpolo

Poraz Triglava s Partizanom

Kranj, 16. decembra - V II. kolu I. zvezne vaterpolske lige je kranjski Triglav v soboto v Ljubljani igral z beograjskim Partizanom. Izid Triglav : Partizan 13 : 23. Zadetke za Triglav so dosegli Marinič 6, Tukič 3, Štromajer 2, Tropan in Peranovič po enega.

Pred tekmo je predsednik Vaterpolo kluba Triglav Marko Tropan izročil Marku Brinovcu spominsko darilo ob slovesu od aktivnega igranja. Že pred tekmo je bilo jasno, da je Partizan, ki ga vodi bivši reprezentančni trener Ratko Rudič, favorit. Dobra igra v prvem kolu proti Mladosti pa je dajala upanje, da Triglav za Partizana ne bo lahek zalogaj, čeprav za Triglav ni mogel zaradi poškodbe igrati Krivokapič. Partizan je začel silovito, po koncu prve minute je vodil z 2 : 0, predvsem pa Triglav ni mogel ustaviti odličnega Partizanovega sidraša Petroviča, ki je zapored zabil tri gole. V drugi tretjini je Triglav zaigral boljše, se Partizanu približal na dva gola, kaj več pa ni mogel doseči. V tretji četrtini je Partizan povedel s 17 : 8, v zadnjem delu igre pa se je Triglav spet popravil. Triglav je pokazal dobro telesno pripravljenost, borbenost in tudi dobro igranje. Poraz je posledica neizkušenosti mlajših in neučinkovitosti v napadu. Pri Triglavu so se posebej odlikovali Tukič, Marinič in Štromajer, pa mlajši Tropan, Homovec, Hajdinjak in Peranovič.

M. Brinovec

TEMA TEDNA

KAR JE DANO, JE ZAKOPANO

Vsa zahodna Evropa se je že odela v prelepo predbožično vzdušje: a ne le z lampiončki, zvezdicami, smrečicami in prijetnim okrasjem po mestih in vaseh. Lahko mi tudi ne verjamete, vendar je res: v **ljudeh samih** se čuti praznik, mir, prijateljstvo, ljubeznivost, ljudje sami so prevzeti od najlepšega verskega in družinskega praznika v letu. Božične in druge pesmi v različnih izvedbah in priredbah je slišati od vsepovsod, srečen božič in srečno novo leto pa sta samoumevni pozdrav in voščilo vsakogar vsakomur, kjerkoli in kadarkoli...

Ko v nostalgiji kakšne turobne in deževne predbožične nedelje zavestno vklopiš njihove radijske in televizijske programe, kar ne bi šel več stran! Vse je tako pomirjajoče, milo in ljubeznivo...

Ko pa po sili razmer obrneš gumb in priklopiš na poročila domačih medijev javnega obveščanja, se počutiš tako, kot da bi na delavoljnega, lojalnega in nedolžnega državljana začela bevskati kakšna podivjana pasja surovina. Še ob nedeljah ni več nobenega miru!

Zdaj naj bi spet trpeli čas kongresov in se trčili s tem, kako si dotični partijski delegat iz kakšnega Dolnjega Vakufa domišlja pluralizem in večstrankarski sistem. In poslušali, kako da on ne odstopa od linije, ki jo je začrtala njegova partija in podobne ropotije! Da niti ne pomislim na tiste rokomahe, ki se odkrito važičkajo, kako da edini na tem ljubem svetu vedo, kaj je sveto in kaj prekleto.

Na vseh partijskih kongresih doslej se sploh še ni nič pretresljivega zgodilo. Eni bi kar naravnost v demokracijo, drugi ji cagavo mežikajo, strategiji srbskega populizma pa se je boje

kot hudič križa. Lastna vojskujoča taktika jih je vrgla povsem v drugo smer, divje, neustavljivo, sredi deroče reke pa ti ne moreš kar tako obrniti konj! Tetki demokraciji še dolgo dolgo ne bodo mogli reči »dobro jutro«. Zato ni čudno, da so del lastne mladine pri priči pohopsali, ko se je zmrdovala nad volitvami in se hotela priklopiti na bolj demokratični tok. Tetka demokracija je pač na našem vzhodu še ena velika revčka, če pomislimo na tistega delegata na srbskem kongresu, ki je hotel s prisposodobno fašizma nekaj okvalificirati. Podili so ga izza govorniškega odra, da se je smejala vsa Jugoslavija.

Tako je pač: dokler tudi tam demokracija ne bo sedela na voliščih kot kakšna dobrotljiva in up vzbujajoča kraljična, se nam vsem skupaj jako slabo piše. Koga pa sploh zanima drža-

va, kjer ni demokracije in varstva človekovih pravic? Evrope že ne. A ne zato, ker bi Evropejci do poteptanih sozemljanov gojili kakšna posebna humana, človekoljubna čustva. Preprosto zato ne, ker nas kukajo skozi ekonomska kukala in vidijo, da je kapital v diktatorskih režimih in enopartijskih sistemih stalinističnega tipa kaj malo varen, saj ni pod nobenim nadzorom. Nadzor in smotrno porabo pa omogoča samo in le demokracija javnost.

Kar pogledajmo: kaj vse se nam je zaskrbelo zdaj, ko je v Sloveniji nastopila demokratična fronta progresivnih zvez in gibanj, ki se cufajo med seboj in z oblastjo še posebej! V zadnjem času konkretno za denar, ki ga rabijo za predvolilni boj in ga hočejo kar partiji vzeti, češ, da ga je itak jemala iz žepov tistih, ki jih je s silo in na silo »pot (v partiji) držala«. Ne vem, kdo je to bleknil, ampak zinil je. Zato mu potom Gor. glasa damem na znanje, da naj se iz mojega denarja »prav nič norca ne dela«. Kar je bilo od mene »not dano«, je zakopano in je izključno moja stvar. Strančice s takimi kulturnimi izpadi pa naj financira kdor pač hoče.

Kamor je šel bik, je šel tudi štrik - ampak biki še vseeno nismo tako neumni, da bi nas zdaj neka samozvana strankarska četica, ki svojih duš niti evidentiranih še nima, pobalinsko vlekla za štrik.

V teh in takih »forah« nam minevajo predbožični dnevi. In ko bo Božič dela prost dan, bomo pač »frej« in nič drugega. Evrope pa vsi preplašeni in zbegani niti po spokojnosti in dobrovoljnosti Božiča ne moremo ujeti, kaj šele po čem drugega...

D. Sedej

Kam po kuverte in šolske potrebščine?

Nova papirnica v Kranjski gori

Duška Bratina iz Kranjske gore je odprla novo papirnico na Borovski cesti v Kranjski gori. Zdaj po šolske potrebščine ne bo več treba na Jesenice.

V Kranjski gori in njeni okolici je nasploh ponudba najrazličnejšega blaga in izdelkov dokaj skromna in morajo domačini po marsikatero stvar na Jesenice. Najbrž bi se, dehimmo, moral kar pošteno potruditi, če bi iskal sukanec in šivanjo. Če je ne bi imeli v delikatesnih trgovinah, potem je ne bi imeli nikjer drugje. Enako je s šolskimi potrebščinami, pisimi, znamkami, drobno galanterijo, igrali, papirjem, zvezki...

Zato je še kako koristno, da je pred nedavnim odprla svojo zasebno trgovino Duška Bratina iz Kranjske gore. Prostor - v neposredni bližini kina, tam, kjer je bilo Turistično društvo - je vzela v najem in ga izredno okusno opremila.

»Zdaj sem šele na začetku in večinoma prodajam papir, pisma, zvezke, igrala za najmlajše, svinčnike, šolske potrebščine,« pravi Duška, »kasneje pa bomo videli, po čem bo še popraševanje. Vsekakor se bom trudila, da bodo osnovne potrebščine za šolske otroke vedno na zalogi in tudi seveda ostali izdelki, tako da domačinom ne bo treba ponje na Jesenice.«

D. Sedej

Duška Bratina

V teh dneh je že čutili, da ljudje največ povprašujejo po voščilnicah in pislih, po albumih ter po lepih darilih za novoletno obdarovanje. Tudi zanje je Duška Bratina poskrbela, saj ima v papirnici lepa darila tako za tiste, ki imajo manj denarja in tiste, ki lahko sežejo globlje v žep.

Papirnico sredi Kranjske gore, na Borovski cesti, ima odprto vsak dan, razen ponedeljka od 9. do 12. ure in 17. do 21. ure, ob ponedeljkah pa le popoldne.

Nagradna igra R 3 v Kranju

Zasebno podjetje R 3 je v Kranju odprlo prvo trgovino v Kranju na Vodopivčevi 10 v starem delu mesta (Mohorjev klanec) in ker ima svojo dejavnost sicer zasnovano silno široko, velja zapisati vsaj del izbora iz trgovine: zadrge, gumbi, sukanec, prti, steklo, mali gospodinjski aparati, svetila, darila, domača obrt... Omenimo tudi, da je R3 prvo slovensko zasebno podjetje, ki je podpisalo pogodbo z Meblom za prodajo celotnega njihovega proizvodnega programa.

Ob otvoritvi prve trgovine pa do torka, 19. decembra, poteka v trgovini demonstracija malih gospodinjskih aparatov Elma, zadnji dan predstavitve bo v torek, 19. decembra, ob 17. uri tudi posebno nagradno žrebanje, v katerega se vključujemo tudi mi.

Vsi tisti, ki boste pravilno odgovorili na vprašanje: **našeste vsaj tri prodajne artikle v R3 in odgovore vpisali na kuponček ter ga danes popoldne osebno prinesli v trgovino, boste sodelovali v posebnem nagradnem žrebanju s petimi nagradami, katerih vsebina naj ostane skrivnost. Povejmo le, da bodo vseh tudi dedku Mrazu.**

Kupon

Katere artikle prodajajo v R3.....

Dahnili so da:

V Škofji Loki: Andreja Jensterle in Štefan Koblar iz Železnikov; Elizabeta Kovač in Igor Bogataj iz Srednje vasi pri Poljanah; Nada Đurkin in Stjepan Vinković iz Gorenje vasi; Tatjana Kožuh in Janez Stalec iz Škofje Loke.

Zlato poroko pa sta v Škofji Loki praznovala Marija in Ferdinand Koblar iz Železnikov. Čestitamo!

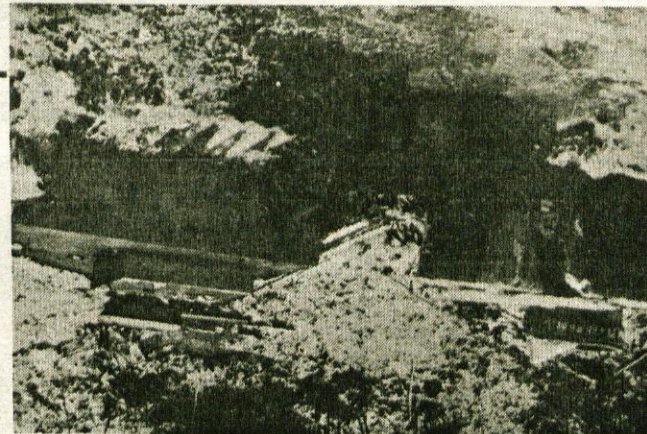
Male gorenjske vasi Ravnica

Pusti grad je imel svojega maršala

Največja domačija je bila nekaj pri Mršovu. Ime Mršov je menda prišlo od »maršal«, še iz časov, ko je bil gospodar tu maršal Pustega gradu na Lipnici. Vsa ta zemlja do Save pa do vrha brega je bila njegova, ostale hiše so verjetno bile le njegove bajte, razmišlja Mežnarčeva mama. Dva Mršova sta bila duhovnika. Vedno se jo je štel za mogočno kmetijo, danes pa so si v vasi kar vse nekako enake.

Največ živine imajo pri Mežnarčevih, osem, devet goved in po dve kobil. Kako mi je žal, da mi ni uspel noben posnetek prelepih konj noriške pasme. Z veliko ljubeznijo ju neguje domači sin Jože. Cveta in Desa ju je poimenoval, Desa po televizijski zvezdi Desi Muck, je hitro pristavil. Obe sta breji in na pomlad pričakujejo zrebčke. Malo prezgodaj sem prišla, da bi poslikala za Ravnico že običajen, sicer pa redek dogodek: vsi vaški psi in mački ob jutrih in večerih, ko pri Mežnarčevih molčejo, pridejo na svoj obrok mleka. Prav posebno posodo so jim pripravili, da pridejo vsi hkrati zra-

Piše: D. Dolenc

Staro vaško korito je danes le še spomin na dni, ko je vsa vas hodila sem po vodo, napajat živino, ženske pa s škafi in perivniki prat perilo. - Foto: D. D.

V lepem sožitju pomlaska svoje mleko in se potem spet odpravijo vsak na svoje. Pravi jo, da je enkrat pogled na vse te kosmate pasje in mačke kožuhe. Kako se jim sveti dlaka!

Vsi hkrati v Jelovico

Včasih so konje imeli pri vseh hišah, povsod so bili furmani doma. Pri Beštru je še mama zapregala in vozila. Ko so se v zimskih jutrih odpravljali v Jelovico, so morali iti vsi hkrati iz vasi. Vsi hkrati v Jelovico in vsi hkrati, eden za drugim, nazaj, kajti gazi so bile

ozke in s konji se niso mogli srečevati. Po meter visoka snežena stena je bila ob poti in zleđenela je bila kot zid. Mežnarčev ata je včasih tudi z voli fural v Jelovico, v Kamno gorico vozil strankam gnoj, jim oral, kosil. Namučili so se, razmišljala Mežnarčeva mama. Poti so dovolj široke, vse se opravi s traktorjem. Za konje pravzaprav zmanjkujeta dela. Več bi jih morali uporabljati, saj je za konja slabo, če preveč miruje. Vse drugače je danes. Včasih so peke le ročne žage. Ljudje so vse poletje golčali, pozimi pa vlačili les v dolino. Koliko lesa je dala Jelovica! Zdaj so vsi po

službah, kmetija je le za povrh. In kako so se namučile ženske! Pod pazduho so nosile otroka, na glavi pa punkelj listja ali za prašiča. Na korito so hodile prat, če je bila voda, če pa je ni bilo, so morale na Savo. Danes je voda po vseh hišah. Vsaka ima svoj studenec. Dobro vodo imajo. V treh hišah imajo tudi telefon. Lani so že računali, da bodo asfaltirali cesto do vasi, a jih je malo in se je nabralo premalo denarja. Kdo ve kdaj bo zdaj, ob tej draginji, dovolj denarja za tak podvig. Si pa želijo asfalta. Čisto drugače bi bilo potem, pot bi tudi malo razširili.

»Španska« jih je pobirala

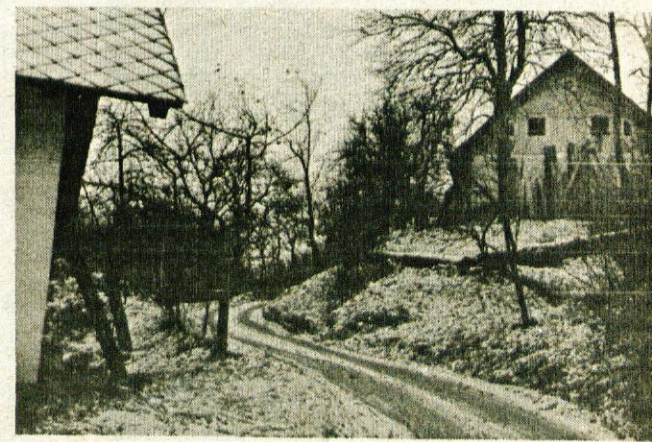
Veliko nesreč vas ni doživele. Pri Beštru je dvakrat hlev pogorel, in Mršovov stog, lep kozolec z »birtahom«, tudi »španska« bolezen je razsajala po prvi svetovni vojni. Brat Mežnarčeve mame, Jaka je umrl za njo. In to, potem ko je že imel štiri leta vojske za seboj. Mežnarčeva mama se še dobro spomni prve svetovne vojne. Na Lipnici je bilo vse polno Čehov, Poljakov, ki so prišli sem skozi in počivali. Topove je bilo slišati s soške fronte.

Med zadnjo vojno je bilo veliko huje. Kar kljuko so si podajali, zdaj eni, zdaj drugi. Tu-

di raztrganci so hodili tod, preoblečeni belčki, in jemali po hišah, krivi so bili pa partizani. V Kamni gorici in na Brezjah so bili beli, v Radovljici Nemci. Potem so se partizani dogovorili tako, da bo po hrano v določeno hišo šel vedno partizan, ki ga bodo domači poznali. Dva mamina brata sta padla, Jože čisto ob koncu vojne, 9. maja 1945. V Dobravici ima spomenik. Drugega brata Janeza pa je ubila mina. Sekal je v Jelovici, šel zvečer še malo borovnic nabrat, pa je stopil na mino... Tudi njen sin Tona je

bil partizan. Še po vojni je bil na Stolu graničar. Prav tja gora vrh ga je šla obiskat. Pri Savi stoji spomenik. Jože Štukelj iz Radovljice je tam padel. Tretji razredi z lipniške in radovljiske šole ter otroci iz zavoda iz Kamne gorice prihajajo in ga urejajo.

Spomladi mora biti tu res lepo, ko zacveto zvončki in dreve. Hruške so tu doma. Včasih so tepke in moštarce kar »na vagon« kupovali v Mošnji. Tudi češen je bilo včasih veliko. Tudi letos so hruške dobro obrodile, jabolko je bilo pa le za doma.

Kdo ve, kdaj bo Ravnica dobila svoj tako zeleni asfalt. - Foto: D. D.

Kovinotehna - Fužinar Jesenice nagrajuje

V prejšnji nagradni igri jeseniškega Fužinarja smo vas spraševali, koliko izdelkov Gorenja iz Velenja prodajajo v jeseniškem Fužinarju.

Ko je bila minuli teden v blagovnici demonstracija malih strojev Gorenja, se je ob demonstratorjih iz Gorenja zbiralo precej ljudi. Ob tej priložnosti smo tudi izžrebali odgovore nagradne igre Fužinarja in Gorenjskega glasa.

Srečni nagradenci, ki bodo prejeli kuhinjsko tehniko Gorenja, so:

Lenčka Sok, Mošnje 46, Olga Ambrožič, Gregorčičeva 9, Jesenice, in Irena Janežič, Krvavška 13, Cerklje.

Čestitamo!

Vsi nagradenci naj se oglasijo v Fužinarju, kjer bodo prejeli kuhinjsko tehniko.

Blagovnica Fužinar pa bo zaradi zanimanja kupcev še naprej pripravljala demonstracije malih gospodinjskih aparatov Gorenja. Pred novim letom se v Fužinarju nasploh splača kupovati, saj so znatno znižali cene nekaterim proizvodov. Tisti kupec, ki bo v petek, 22. decembra, v blagovnici Fužinar kupil pomivalni ali pralni stroj Gorenja in z eno od zadnjih števil Gorenjskega glasa dokazal, da je naročnik Glasa, bo udeležen v nagradnem žrebanju blagovnice Fužinar. Nagrada je izvrstna: cvrtnik ali »friteza« Gorenja iz Velenja. Zatorej - če nameravate kupiti pralni ali pomivalni stroj, potem se vam splača priti v Fužinar in pokazati, da ste naročnik Glasa.

kašča

Staneta Žagarja 47
Kranj - Primskovo

Voščimo vam vesele božične praznike

PRI POHIŠTVU SE ZAČNE

Tudi hotenje — ponuditi vam več.
Na preurejenem,
na večjem prostoru.

Vstopili boste, se sprehodili,
si ogledali, premerili, izbrali.
Z našo pomočjo ali kakor vam bo
ljubše.

Saj ne, da se ne bi poznali.
Pa vas vseeno spomnimo.
V Kranju nas lahko obiščete
v Prodajnem salonu Mirka Vadnova 7
— Primskovo — ali v trgovini
na Titovem trgu 5.

večji in preurejeni pa smo na
Jesenicah — Skladiščna 5.

ZA UDOBJE VSEH VAŠIH LJUBEZNI

lesnina **li**

Moderni interieri

PRAZNIČNI DECEMBER METALKI

V blagovnicah v Ljubljani, Mariboru in Kamniku:

- **POPUSTI** za večino blaga, ne glede na vrednost nakupa:
pri plačilu v gotovini in pri predplačilih
- **DECEMBRSKO DARILO** za zvestobo:
pri posameznem nakupu nad 10 milijonov din
— darilni bon za 500.000 din
- **DISKONTNA PRODAJA:**
Znižane cene pri večjih nakupih
- **ODLIČNA IZBIRA**
pripravljenih, že aranžiranih daril

Podobno praznično ponudbo so pripravili
tudi v drugih **Metalkinih** trgovinah!

metalka

Trgovina za ljudi s posebnimi
merili.

ZVEZA TELESNOKULTURNIH
ORGANIZACIJ OBČINE
Podlubnik 1 c
Škofja Loka

Predsedstvo in DS ZTKO Škofja Loka razpisuje prosta dela
in naloge

— VODJE DELAVCEV ZVEZE - SEKRETAR ZTKO

Razpisni pogoji:

- visoka ali višja šola telesnokulturne smeri; ali organiza-
cijske oz. ekonomske smeri
- 4 oz. 5 let delovnih izkušenj na področju vodenja telesne
kulture, oz. sposobnost vodenja in organiziranja.

Delo bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim ča-
som. Delo in naloge razpisujemo za 4 leta.
Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev
pošljejo v 8 dneh od objave tega razpisa na naslov: ZTKO
Škofja Loka 64220, Podlubnik 1 c. Kandidate bomo o izbiri
obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

**Delikatesa
Špila**

Rekar Zdenka
Jaka Pratiša 17
tel. 064/36971

Obveščamo vas, da je
trgovina do konca leta
odprta vsako soboto
ves dan od 8. do 18. ure.

Vesele božične praznike
in srečno novo leto 1990!

M
Mercator

KŽK

MESO IZDELKI

NA NOVOLETNEM SEJMU V
KRANJU OD 15. DO 22.
DECEMBRA 1989

RAZSTAVLJA IN PRODAJA PO
UGODNIH CENAH

- izdelke iz svojega proizvodnega
programa in tudi nekatere izdelke
svojih stalnih poslovnih partnerjev
- Kupcem se priporočamo tudi s
pestro izbiro gostinske ponudbe

VSEM ODJEMALCEM IN KUPCEM
ŽELIMO SREČNO NOVO LETO 1990

ljubljanska banka

GORENJC IN **BANKA**
FORMULA **PRIHRANKA**

V sredo, 20. 12. 1989, BOMO
EKSPOZITURO GORENJSKE BANKE
NA BISTRICI PRI TRŽIČU PRESELILI V
NOVE PROSTORE (prav tako v novem
delu trgovskega centra na Deteljici).

Poslovni čas ostaja enak:

- delovnik od 7.00 do 18.00
- sobota od 7.00 do 12.00

Temeljna banka Gorenjske

ALMIRA

ALPSKA MODNA INDUSTRIJA RADOVLJICA Jalnova 2

ALMIRA, alpska modna industrija Radovljica, na podlagi
sklepov odbora za delovna razmerja pri TOZD Proizvodnja
pletenin Radovljica in Bohinj ponovno vabi k sodelovanju

I. TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica

1. VZDRŽEVANJE STROJEV V PLETILNICI: 3 delavci

Pogoji:
V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. sred-
nja šola - smer strojništvo
ali
IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. po-
klicna šola - ključavničar ali finomehanik
ter 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih
delih

2. VZDRŽEVALEC STROJEV V PREDILNICI:

Pogoji:
V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. sred-
nja šola - smer predilstvo ali strojništvo
ali
IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja oz. po-
klicna šola - smer predilec
ter 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih
delih

3. PLETILJE: 2 delavci

Pogoji:
IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja ali po-
klicna šola - pletilska smer

Za dela pod tč. 1 in 2 se določa 3 mesečno poizkusno delo.

II. TOZD Pr. pletenin BOHINJ - Boh. Bistrica

ŠIVANJE PLETENIN: 3 delavke

IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja - tekstil-
ni konfeksionar II oz. poklicna šola - smer šivilja

Nastop dela je na vseh razpisanih delih možen takoj oz. po
dogovoru. Razpis velja do zasedbe del. Delovna razmerja se
sklepajo za nedoločen čas.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev /razpisnih/
naj kandidati pošljejo na naslov: ALMIRA, alpska modna
industrija, Jalnova ulica št. 2, 64240 Radovljica.

**5x
PARI**

Petkrat dobro -
petkrat različno

5 vrst obarjenih klobas,
ki jih spoznate po številkah:

- 1 z grobo mleto rdečo
in zeleno papriko
- 2 s fino mleto rdečo
in zeleno papriko
- 3 s fino mleto zeleno papriko
- 4 z grobo mleto zeleno papriko
- 5 s sušeno mešanico zelenjave
in semen

Manj maščob,
večja beljakovinska
vrednost

V vseh prodajalnah z živili.

POMURKA Murska Sobota p.o.

Bijedičeva 11, tel.: 069/22-440, telex: 35243, telefax: 069/22-007

Jože Ajdišek, samostojni inšpektor UNZ Kranj, poveljeval slovenskim miličnikom na Kosovu

Razmer ni mogoče urejati s silo

Kranj, 15. decembra - Posebna enota milice Republiškega sekretariata za notranje zadeve, v kateri je bilo petdeset miličnikov iz Slovenije, se je po enem mesecu delovanja v združenem odredu milice na Kosovu vrnila 5. decembra domov. Čeprav je bila povprečna starost miličnikov slovenske enote približno petindvajset let, so po besedah samostojnega inšpektorja UNZ Kranj Jožeta Ajdiška, ki je poveljeval enoti, dobro opravili svoje delo. Vsi so se vrnili domov zdravi, seveda pa tudi z bogatimi izkušnjami.

Kakšna je bila tokrat naloga posebne enote RSNZ?

"Slovenski miličniki smo v sestavi združenega odreda milice opravljali določene varnostne naloge, zlasti pri vzdrževanju javnega reda in miru ter pri zagotavljanju osebne varnosti ljudi in njihovega premoženja. Pomagali smo domačim, matičnim postajam milice, hkrati pa smo bili tudi v stalni pripravljenosti."

Je bilo treba kdaj ukrepati?

"Ukrepani nismo, ker za to v mesecu dni, kolikor smo bili na Kosovu, ni bilo potrebe. Naše ocene, ali je ukrepanje potrebno ali ne, pa so se včasih razlikovale od ocen, ki so jih dajali odgovorni v pokrajini in v matičnih postajah milice."

Ste bili v ocenjevanju razmer samostojni?

"Samostojni, vendar odvisni od soglasja štaba odreda milice. V štabu so naše ocene v glavnem upoštevali, še zlasti, potem ko so ugotovili, da smo pri eni odločitvi imeli prav."

Ste delovali samo v Prištini ali na širšem območju Kosova?

"Slovenska enota je bila skupaj z bosansko-hercegovaško na območju mesta Prištine in občine Podujevo. Med vsemi nalogami, ki smo jih opravljali, so bile

najbolj koristne in smiselne tiste, ko smo delovali kot pomočniki, inštruktorji ali mentorji v postajah milice in v varnostnih okoliših. Ne da bi hotel koga žaliti ali podcenjevati, vendar je treba priznati, da je njihovo strokovno znanje precej slabše od našega."

Je v sedanjih razmerah biti nevarno miličnik na Kosovu? Je ta nevarnost še večja, če gre za miličnika iz Slovenije?

"Miličnik je že zaradi posebnosti dela bolj izpostavljen nevarnostim kot kdo drug; na Kosovu, kjer se varnostne razmere spreminjajo veliko hitreje kot v Sloveniji, včasih celo iz minute v minuto, pa še toliko bolj. Zbiranja ljudi na Kosovu ni mogoče primerjati z raznimi shodi in pohodi naših nezadovoljnih delavcev."

Na Kosovu ste bili v času, ko je vsa Jugoslavija skrbno spremljala dejavnost kosovo-poljskega Božurja. Kako je vplivala na vaše delo?

"Delo slovenskih miličnikov na Kosovu je ne glede na razmere v pokrajini velika psihična obremenitev, dejavnost Božurja pa jo je še povečevala. Čeprav je bila v poročanju kosovskih (srbskih) in slovenskih sredstev javnega obveščanja velika razlika, smo vedeli, za kaj pravzaprav gre. V enoti smo ob napovedi, da bodo mitingarji odšli v Slovenijo za vsako ceno, največ razmišljali o absurdnosti naše vloge: na Kosovo smo prišli, da bi pomagali izboljšati varnostne razmere, iz okolja, ki je potrebovalo našo pomoč, pa naj bi odšli reševati težke varnostne probleme v Slovenijo."

Je po jasnem odgovoru Slovenije, da prepreči miting v Ljubljani, nastalo olajšanje?

"Olajšanje je bilo, vendar kratkotrajno, le do poziva SZDL Srbije o prekinitvi vsakršnih odnosov s Slovenijo. Naši miličniki so pri svojem delu na terenu dobivali različno grobe in težke očitke, predvsem o tem, kako smo v Sloveniji nedemokratični."

Je bilo v kosovskih uradnih organih in javnih občinah kaj reakcije na izjavo aktivista Božurja, da bodo mitingarji prišli v Ljubljano tudi za ceno prelivanja krvi? Ali ni beseda, ki ščuva k nasilju, kazniva?

"V kosovskih sredstvih javnega obveščanja te izjave ni bilo mogoče prebrati ali slišati. Posamezniki iz organov za notranje zadeve, s katerimi sem govoril o tej izjavi, pa so grožnjo o prelivanju krvi obsodili."

V Sloveniji je bilo izraženih več zahtev po odpoklicu slovenskih miličnikov s Kosova. Predpisi, ki veljajo, za zdaj to onemogočajo, vendar pa se zastavlja vprašanje, ali je bila pomoč, vsaj v primeru enote, ki ste jo poveljevali, potrebna ali bi lahko delo opravili miličniki iz Srbije.

"Menim, da so zahteve slovenske javnosti, izražene v republiški skupščini in v političnih organizacijah, umestne in da so ocene, ki upravičujejo pomoč miličnikov iz drugih republik nerealne ter premalo vsebinske in strokovne. Miličniki iz matičnih enot Kosova in Srbije bi lahko oz. bi morali naloge, ki jih je izvajala slovenska enota, opravljati sami. Naša pomoč je bila sicer strokovno koristna, vendar je vprašljivo, ali je čas za to primeren."

Sila rojeva novo silo. Je torej mogoče s silo urediti razmere na Kosovu?

"Čeprav smo miličniki, ki smo včasih primorani uporabiti silo, menimo, da reševanje problemov s silo nima nobene perspektive in da sila daje le nasprotno učinke. Čimprej bo prevladalo to spoznanje, prej bo na Kosovu mirno."

C. Zaplotnik
slika: F. Perdan

Humanost in varnost

Govorice, ki se širijo v javnosti, češ da je gorenjski bančni in pošni ropar Darko Škoda bolj premeten od odgovornih v republiškem sekretariatu za pravosodje, niso povsem naključne. Škoda je - kot je znano - v sredo še tretjič, tokrat sredi belega dne, pobegnil iz mariborskega zapor, kamor so ga premestili po "vrnitvi" iz celovških zaporov in enajstih dneh "samice" v KPD Dob.

Če sta bila Škodov prvi in drugi pobeg opozorilo in svari-lo, je tokratni, tretji, že sprožil alarm, ob katerem se predvsem v javnosti zastavljajo vprašanja - kdo je odgovoren za takšne in druge pobege (govori se, da je v Sloveniji približno petdeset zapornikov, ki so neupravičeno na prostosti), kakšna je strokovnost dela v zaporih, kako uskladiti kazenska načela in cilje o humanizaciji izvrševanja kazenskih sankcij, kako ob človeškem obravnavanju zapornikov zagotoviti varnost imetja in ljudi, ki so na prostosti, je zakon o izvrševanju kazenskih sankcij preblag in preveč človeški, kakšna je na tem področju praksa držav, ki so civilizacijsko in tudi sicer razvitejšje od naše...

Ob vseh teh vprašanjih ne gre samo za škodo in za njegov zadnji pobeg, ampak tudi za bojazen, ki je ob takšnih in podobnih primerih navzoča pri ljudeh: kaj bi se lahko zgodilo, če bi iz zapore pobegnil zapornik, ki ne bi bil samo begosumen, ampak tudi maščevalen, psihološko neuravnotežen, nagnjen k nasilju in uporabi orožja... Bi se odgovorni potlej še hvalili o tem, da so jugoslovanski zapori med najbolj humanimi v Evropi? Humanost - da, vendar ne brezmejna, ampak omejena, takšna, ki bo svobodnim državljanom zagotavljala osebno varnost in varnost premoženja.

NESREČE

Silovit veter odkrival strehe

Kranj, Jezersko, 17. decembra - Veter, ki je spremljal nedeljsko neurje, je vidno poškodoval dvoje objektov na Gorenjskem. Dopoldne je poškodoval kritino na Iskrinem srednješolskem centru, kmalu po poldnevu pa odkril tudi jezersko Kazino. Na šoli je poškodovanih kakih 30 kvadratnih metrov strehe, medtem ko je na severni strani Kazine na Jezerskem, ko je veter privzdignil streho, ogrozil 150 kvadratnih metrov kritine. Da ne bi dež napravil še več škode, so obe strehi takoj zasilno popravili.

Izgubil se je v megli

Jesenice, 16. decembra - Po radioamaterski zvezi je prišlo iz zameglenih Karavank sporočilo, da se je tamkaj izgubil planinec, 26-letni Albin Knaflič iz Vintgarja pri Bledu. Klic na pomoč je ujel Mirko Kristan z Jesenic, ki je nemudoma obvestil jeseniške gorske reševalce, da so odšli pomagat zablodelemu gorniku. Našli so ga zjutraj na kraju, imenovanem Rjave peči, kakih 600 metrov od poti. Kakor je povedal, ga je na poti od Prešernove kočice proti dolini zajela gosta megla, da ni več našel poti. Na srečo je imel pri sebi UKV zvezo, da je poklical na pomoč.

Zaradi slabosti izgubil oblast nad vozilom

Podtabor, 14. decembra - Nenadna slabost je bila kriva, da je 19-letni voznik osebnega avtomobila Janez Pretnar z Brezji pri Trziču med vožnjo iz Trziča proti Kranju izgubil oblast nad vozilom. Pri Podtaboru je zaradi tega zapeljal s ceste po pobočju

proti reki Bistrici. Med prevrčanjem je padel iz avtomobila in se hudo ranil.

Izsilil prednost

Jesenice, 16. decembra - V križišču Tavčarjeve in magistralne ceste na Jesenicah se je primerila prometna nezgoda, ki jo je zakrivil 30-letni Franci Peternel iz Most pri Žirovnici. S Tavčarjeve ceste se je vključeval v promet na prednostno cesto, pri tem pa izsilil prednost voznici osebnega avtomobila Mojci Orejaš, stari 26 let, iz Dovjega. Ta je sicer zavirala, da bi preprečila nesrečo, vendar je kljub temu bočno trčila v Peternelov avto, kar je oba juga obilo vsakega na svoj konec ceste. V nesreči so bili poleg Peternela ranjeni še trije sopotniki v avtomobilu Mojce Orejaš, in sicer Janja Trček, Željko Orejaš in Matevž Korenč.

Na prehodu zbil pešakinjo

Kranj, 16. decembra - Voznik osebnega avtomobila Anton Gantar, star 73 let, iz Potoč, je na Cesti Staneta Žagarja zadel pešakinjo Antonijo Poljanšek, staro 59 let, iz Kranja. Prečkala je cesto na zaznamovanem prehodu za pešce, voznik pa ni vozil dovolj počasi, da bi lahko pravočasno ustavil. Zadel je žensko; da je padla na pokrov prtljažnika in zatem na cesto, kjer je obležala hudo ranjena.

Kolesar obračal na cesti

Doslovčev, 15. decembra - 10-letni D.Z. iz Doslovčev se je na kolesu peljal iz Breznice proti Doslovčev, nenadoma pa je sredi ceste obrnil. Za njim je z avtom pripeljal 31-letni Igor Pikon z Blejske Dobrave, ki je kolesarja skušal obvoziti, vendar ga je zadel, da je otrok padel na pokrov motorja in z glavo razbil vetrobransko steklo, nato pa hudo ranjen obležal na cesti. D. Ž.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Zbor gorskih reševalcev

Nesreče bodo temeljito analizirali

Celje, 16. decembra - Starost gorskoreševalne službe prav nič ne vpliva na učinkovitost večine 642 reševalcev v 16 postajah po Sloveniji. Delegati

vseh postaj so se minulo soboto zbrali v celjskem Narodnem domu in ovrednotili dveletno delo. Hkrati so na zboru s tajnimi volitvami ponovno izvolili

za dve leti za načelnika Komisije GRS Danila Škerbinka. Nekaj zamenjav je bilo le pri načelnikih posameznih podkomisij. Stanetu Kerniku so na zboru podelili Bloudkovo priznanje in enajst častnih znakov GRS reševalcem, ki opravljajo to delo že četrto stoletje.

Še vedno ostaja tej službi s 77-letno tradicijo največ dela v preventivi, stalnem strokovnem usposabljanju in seveda učinkovitih reševanjih. Letno pomagajo v gorah okoli sto ljudem in prinesejo v doline povprečno od 20 do 24 smrtno ponesrečenih. Marjan Keršič - Belač je predlagal, zbor pa potrdir, da bodo posamezne nesreče še skrbneje analizirali in z ugotovitvami sproti seznanjali javnost, da bi tudi tako vplivali na zmanjševanje števila nesreč. Roman Robas trdi, da do mnogih prihaja tudi zaradi slabega vođenja po gorah. Planinski zvezi predlaga spremembo statuta v tistem delu, ki določa, kdo lahko vodi ljudi v gore.

Načelnik Komisije GRS Danilo Škerbinek je povedal, da jim je zastopnik IKAR (mednarodne zveze gorskoreševalnih služb) iz Švice jeseni zagotovil, da je raven reševanj, ki si jih je ogledal v triglavski severni steni, na evropski ravni. Rakovost službe potrjuje tudi posamezni inštruktorji GRS, ki jih vabijo na predavanja v sosednjo Avstrijo in Italijo.

Več razpravljalcev je na zboru, ki so se ga udeležili tudi predsednik republiškega komiteja za zdravstvo in socialno

varstvo dr. Dinko Leskovšek, častni načelnik GRS Albin Vengust, Slavko Rajh iz republiškega štaba Civilne zaštite, Ludvik Prelc, pomočnik načelnika republiškega štaba TO, dr. Janez Gorjanc iz Rdečega križa Slovenije in Stjepan Šaubert iz Zavarovalne skupnosti Triglav, opozorilo tudi na financiranje te službe. Le-to sistemsko še vedno ni urejeno, glavni donatorji pa so Zavarovalnica Triglav, Loterija Slovenije, republiški sekretariat za LO, civilna zaštita in RSNZ pa tudi številne druge organizacije in posamezniki.

Reševalci so letos prvič izvedli akcijo »podporni član« in tako skušali s prodajo posebnih nalepk zbrti nekaj denarja, ki ga je porabilo za nakup drage tehničnoreševalne opreme. Akcijo bodo v letu 1990 ponovili, seveda z novimi nalepkami in javnosti tudi povedali, koliko bodo iztržili.

Emil Herlec je predlagal, naj v prihodnje dobi večjo težo delo podkomisij, da bo raven strokovnega znanja še višja. Rekel je, da Kranjčani dobro sodelujejo z vojniki planinske enote, CZ in območno zavarovalno skupnostjo, vendar samo na temelju programov.

GRS pripravlja ob bližnji osemdesetletnici več založniških podvigov. Pavle Šegula je na zboru rekel, da je treba nakopičeno znanje, ki ga ima GRS, izkoristiti in ponuditi vsem zainteresiranim.

Mirko Kunšič

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Stalna klientela

Natakarji v bifeju Sora v Škofji Loki slovijo kot sila radodarni: tudi tistemu radi ustrežejo s pijačo, ki je ima že očitno preveč. Pred časom so zaradi tega od tam spet dvakrat klicali milico. Ko so modri prišli, je šestero okajenih gostov na mile viže razsajalo, dva pa sta že omagana legla na klop. Drugič pa so bili miličniki tjakaj pozvani, ker eden od gostov ni bil voljan plačati zapitka. Žal je pred njihovim prihodom zapustil prizorišče.

Branila mu je pijačo

Ko se je Škofjeločan ondan vrnil z dela, ni bil povsem trezen, zato mu je žena očitala. Očitkom navkljub je od nekd privlekel steklenico travarice in nadaljeval s popivanjem. Ženi je prekipelo, pa mu je steklenico izrgala in vsebino zlila v umivalnik. Takrat pa je prekipelo možu - zgrabil je težak pepelnik in ga zakonski sopotnici pritisnil na obraz. Končalo se je zanj pri zdravniku, zanj pa na milici.

Čigavi so otroci

Zadnjič sta se hudo sprla koruznika iz Stare Loke. On jo je obkladal z žaljivkami in

očitki, da se hodi slačiti k sosedu, ona pa mu ni ostajala dolžna. Naposled sta razčiščevala tudi, čigavi so otroci. V jezi se jih je on kar odrekal in jih naprtil kdove koliko ljubimcem. Najstarejša hči je slišala hrup, najbrž pa tudi njegovo vsebino, pa je poklicala milico.

Vroča kri

Tudi v samskem domu Vatrostalne na Jesenicah ne stanujejo same ovčke. Eden od stanovančev, ki se ga je nedvomno preveč naložil, je razgrajal in razbijal po svojem času bivališču. Tamkajšnji vratar se je ustrašil za družbeno imovino ter javni red in mir, zato je razgrajalca javil na ustrezen naslov. Tam so mu do izteznitve priskrbeli drugo prenočišče.

Ni bil povabljen

Jeseničana je malo pred polnočjo zmotila preglasna glasba in petje iz sosesčine, zato je sosed zatožil na milico. Ko so fantje v modrem obiskali ta naslov, se jim ni zdelo praznovanje rojstnega dne nič preglasno. Bodisi da so do njihovega prihoda muziko diskretno utišali, bodisi je bil sosed le nevoščljiv družabnega dogodka, na katerega ni bil povabljen.

Merkur Kranj prav gotovo sodi med tiste delovne organizacije oziroma razstavljalce, ki obiskovalcev sejemskih prireditvev v Savskem logu med letom nikdar ne razočara. Tudi na sedanji prireditvi, na 30. Novoletnem sejmu, je Merkur poskrbel za zanimivo ponudbo. Še posebej naj vas opozorimo na izdelke bele tehnike in drobne gospodinske aparate, posodo, šivalne stroje. Posebnost na sejmu so tudi električna ročna orodja Iskre in Black & Decker, varilni aparati in motorne žage. Predstavitve električnih ročnih orodij Iskre in Black & Decker so na sejmu na programu vsak dan od 10. do 11. in 15. do 18. ure. Merkur daje na sejmu tudi 30-odstotni popust za gotovinska plačila nad 5 milijonov dinarjev. Pri nakupu nad 10 milijonov dinarjev pa dobite še novoletno darilo.

**NOVOLETNI POPUST
OD 15.
DO 29. 12. 89**

TOVARNIŠKE CENE

ODEJA ŠKOFJA LOKA, KIDRIČEVA 80, VAM
NUDI NOVOLETNI POPUST V SVOJI
INDUSTRIJSKI PRODAJALNI ZA:

**odeje, nadvloške, pregrinjala,
otroški in ostali program**

Trgovina je odprta v ponedeljek, sredo in petek
od 9. do 15. ure, v torek in četrtek od 14. do 19.
ure

Med paviljoni, ki na novoletnem sejmu v Kranju privabljajo obiskovalce, je tudi razstavno prodajni prostor Časopisno založniškega podjetja Kmečki glas. Bliža se čas obdarovanj in knjige so tudi predmet nakupa v ta namen. Pri Kmečkem glasu iz bogate ponudbe leposlovnih knjig in strokovnih priročnikov trenutno obiskovalci najbolj posegajo po priročnikih Rezano cvetje in Koktajli ter po knjigi šal Slavka Krušnika Smehi ni greh. V paviljonu Kmečkega glasa lahko tudi naročijo tednik Kmečki glas, revijo Moj mali svet in revijo Sodobno kmetijstvo, na voljo pa je še nekaj izvodov stenskega koledarja, ki kljub dotisku zopet pohaja. Foto: F. Perdan

**Zlatarna
GOLDIE**
S priloženim oglasom
vam do konca leta
nudimo 10 % popust

Stanislav Meglič
Cankarjeva 70
64240 Radovljica
SREČNO 1990

**KMETIJA
ODPRTIH
VRAT**

Na podlagi 6. člena Zakona o bankah in drugih
finančnih organizacijah odbor ustanoviteljic
LB—Gorenjske banke d. d., Kranj

SKLICUJE USTANOVNI ZBOR LJUBLJANSKE BANKE—GORENJSKE BANKE D. D., KRANJ

I. Ustanovni zbor Ljubljanske banke—Gorenjske banke d. d., Kranj bo v Kranju, v petek, 22. decembra 1989, ob 11. uri v prostorih skupščine občine Kranj (soba št. 14).

II. Za ustanovni zbor predlagamo naslednji
dnevni red:

- Otvoritev zbora in izvolitev delovnih teles
 - tričlanske delovnega predsedstva
 - tričlanske verifikacijske komisije
 - dveh overiteljev zapisnika
 - zapisnikarja
 - komisije za preštevanje glasov
- Predlog poslovnika za delo ustanovnega zbora LB—Gorenjske banke d. d., Kranj
- Poročilo predsedstva odbora ustanoviteljic LB-GBK d. d. in v. d. predsednika poslovnega odbora TBG Kranj o aktivnostih za ustanovitev LB—Gorenjske banke d. d., Kranj
- Sprejem ugotovitvenega sklepa o sprejemu sklepa o ustanovitvi LB—Gorenjske banke d. d., Kranj
- Predlog statuta LB—Gorenjske banke d. d., Kranj
- Predlog sklepa o ustanovitvi poslovnih enot in organizacijskih delov LB—Gorenjske banke d. d., Kranj
- Predlog za izvolitev članov izvršilnega odbora banke
- Predlog za izvolitev nadzornega odbora banke
- Predlog za imenovanje v. d. direktorja banke ter predlog imenovanja razpisne komisije za izvolitev direktorja banke
- Predlog poslovodne politike LB—Gorenjske banke d. d., Kranj za leto 1990
- Vprašanja in predlogi delničarjev

III. V delu ustanovnega zbora lahko sodelujejo pooblašeni predstavniki družbenopravnih oseb, ki so sprejele Sklep o ustanovitvi LB—Gorenjske banke d. d., Kranj in vplačale sredstva v ustanovitveni sklad za nakup delnic, s čimer so pridobile pravico enega glasu za eno delnico.

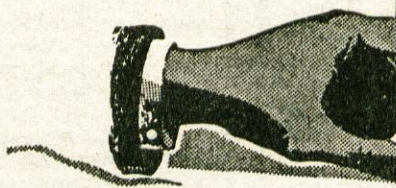
Tovariški pozdrav!

Predsednik odbora ustanoviteljic
LB—Gorenjske banke d. d.,
Kranj:

Miro Pinterič, i. r.

**Ljubljeni gredo na okrepčilen oddih.
V Dolenjske toplice, v Šmarješke toplice ali v Strunjan.**

**DARILNI BON
NOVOLETNO PRESENEČENJE**

Z darilnim bonom poklonite zdrave in sproščene dni, ki se bodo obrestovali še celo leto. Odločitev »katero zdravilišče?« bo odvisna od manjših ali večjih tegob, ki tarejo vaše ljube.

DOLENJSKE TOPLICE
so znane po vodi s temperaturo človeškega telesa in tradiciji zdravljenja revmatskih obolenj in bolečin v križu.

ŠMARJEŠKE TOPLICE
imajo prijetno toplo vodo, ki blagodejno vpliva na zdravljenje boleznih srca in ožilja, visokega pritiska in tegob psihosomatskega izvora.

ZDRAVILIŠČE STRUNJAN
seveda pomeni morsko vodo, morski zrak in morsko blato, ki učinkuje zdravilno pri živčnih obolenjih, boleznih dihalnih organov in poškodbah gibalnega sistema.

POJASNILA DOBITE

TELEFONSKO ALI OSEBNO
V RECEPCIJAH ZDRAVILIŠČ

068/65-230

DOLENJSKE TOPLICE

068/73-230

ŠMARJEŠKE TOPLICE

066/75-881

ZDRAVILIŠČE STRUNJAN

068/85-150

HOTEL GRAD OTOČEC

V VSEH POOBLAŠČENIH
TURISTIČNIH AGENCIJAH

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Barvni TV iskra azur in RAČUNALNIŠKI šah, prodam. ☎ 23-201

Prodaj dobro ohranjen TRAKTOR zator 52-11. Luže 10, Šenčur 18452

Prodaj barvni TV gorenje. Cena 150 DEM. ☎ 69-070 18464

Prodaj barvni TV iskra, star 3 leta. Cena 520 DEM. ☎ 21-102 18465

Prodaj 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO. ☎ 44-674, popoldne

Prodaj ŠTEDILNIK (2 + 2) končar, malo rabljen. ☎ 633-752 18480

Prodaj enoredni PLETILNI STROJ, emtisa, na kartice, malo rabljen. Informacije na ☎ 723-340, od 7. do 14. ure, razen sobote in nedelje 18493

Črno-bel TV iskra, ekran 44 cm, star 5 let, prodaj za 230 DEM v dinarski protivrednosti. ☎ 84-261, int. 28-16, dopoldne 18494

Prodaj nov PRALNI STROJ gorenje, tip PS 8001. Cena 65 mio. Informacije na ☎ 68-506 18495

10 odstotkov ceneje prodaj PEČ za centralno kurjavo Feromoto FF 40. Gartner, Golnik 89, ☎ 46-413

Poceni prodaj električni ŠTEDILNIK in HLADILNIK gorenje. Golnik 57, ☎ 46-270 18501

Prodaj malo rabljen ŠIVALNI STROJ bagat ruža B. ☎ 45-039, popoldan 18505

Trajnožarečo PEČ EMO, prodaj. Bogataj, C. JLA 60, Kranj 18507

Prodaj barvni TV iskra, star 3 leta. ☎ 68-137 18514

Prodaj termoakumulacijsko 3 in barvni TV, starejši letnik. Mlakar Miro, Velesovo 74, Cerklje 18517

Prodaj termoakumulacijsko PEČ, 4 KW. ☎ 82-154 18520

Prodaj nov, še zapakiran PRALNI STROJ gorenje. ☎ 621-250 18522

Prodaj RAČUNALNIK COMODORE 64 s kasetarjem. ☎ 36-188

Prodaj dve leti staro 220-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Cena ugodna. ☎ 66-031, po 14. uri 18532

Barvni TV telefonken, prenosni, daljinsko upravljanje, ekran 40 cm, prodaj. ☎ 631-370 18536

Barvni TV gorenje, ravni ekran, 56 cm, prodaj. ☎ 061/841-379, po 15. uri 18537

Prodaj barvni TV sprejemnik, Danilo Klančnik, Žigantja vas 35 ☎ 58-207

Prodaj nov, še zapakiran PRALNI STROJ gorenje. ☎ 621-250 18522

Prodaj RAČUNALNIK COMODORE 64 s kasetarjem. ☎ 36-188

Prodaj dve leti staro 220-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Cena ugodna. ☎ 66-031, po 14. uri 18532

Barvni TV telefonken, prenosni, daljinsko upravljanje, ekran 40 cm, prodaj. ☎ 631-370 18536

Barvni TV gorenje, ravni ekran, 56 cm, prodaj. ☎ 061/841-379, po 15. uri 18537

Prodaj barvni TV sprejemnik, Danilo Klančnik, Žigantja vas 35 ☎ 58-207

Prodaj nov, še zapakiran PRALNI STROJ gorenje. ☎ 621-250 18522

Prodaj RAČUNALNIK COMODORE 64 s kasetarjem. ☎ 36-188

Prodaj dve leti staro 220-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Cena ugodna. ☎ 66-031, po 14. uri 18532

Barvni TV telefonken, prenosni, daljinsko upravljanje, ekran 40 cm, prodaj. ☎ 631-370 18536

Barvni TV gorenje, ravni ekran, 56 cm, prodaj. ☎ 061/841-379, po 15. uri 18537

Prodaj barvni TV sprejemnik, Danilo Klančnik, Žigantja vas 35 ☎ 58-207

Prodaj nov, še zapakiran PRALNI STROJ gorenje. ☎ 621-250 18522

Prodaj RAČUNALNIK COMODORE 64 s kasetarjem. ☎ 36-188

Prodaj dve leti staro 220-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Cena ugodna. ☎ 66-031, po 14. uri 18532

Barvni TV telefonken, prenosni, daljinsko upravljanje, ekran 40 cm, prodaj. ☎ 631-370 18536

Barvni TV gorenje, ravni ekran, 56 cm, prodaj. ☎ 061/841-379, po 15. uri 18537

Prodaj barvni TV sprejemnik, Danilo Klančnik, Žigantja vas 35 ☎ 58-207

Prodaj nov, še zapakiran PRALNI STROJ gorenje. ☎ 621-250 18522

Prodaj RAČUNALNIK COMODORE 64 s kasetarjem. ☎ 36-188

Prodaj dve leti staro 220-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Cena ugodna. ☎ 66-031, po 14. uri 18532

Barvni TV telefonken, prenosni, daljinsko upravljanje, ekran 40 cm, prodaj. ☎ 631-370 18536

Barvni TV gorenje, ravni ekran, 56 cm, prodaj. ☎ 061/841-379, po 15. uri 18537

Prodaj barvni TV sprejemnik, Danilo Klančnik, Žigantja vas 35 ☎ 58-207

Prodaj nov, še zapakiran PRALNI STROJ gorenje. ☎ 621-250 18522

Prodaj RAČUNALNIK COMODORE 64 s kasetarjem. ☎ 36-188

Prodaj dve leti staro 220-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Cena ugodna. ☎ 66-031, po 14. uri 18532

Barvni TV telefonken, prenosni, daljinsko upravljanje, ekran 40 cm, prodaj. ☎ 631-370 18536

Barvni TV gorenje, ravni ekran, 56 cm, prodaj. ☎ 061/841-379, po 15. uri 18537

Prodaj barvni TV sprejemnik, Danilo Klančnik, Žigantja vas 35 ☎ 58-207

Prodaj nov, še zapakiran PRALNI STROJ gorenje. ☎ 621-250 18522

Prodaj RAČUNALNIK COMODORE 64 s kasetarjem. ☎ 36-188

Prodaj dve leti staro 220-litrsko zamrzovalno SKRINJO lth. Cena ugodna. ☎ 66-031, po 14. uri 18532

Barvni TV telefonken, prenosni, daljinsko upravljanje, ekran 40 cm, prodaj. ☎ 631-370 18536

Barvni TV gorenje, ravni ekran, 56 cm, prodaj. ☎ 061/841-379, po 15. uri 18537

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

Prodaj novo kovinsko CISTERNO, 4000 litrov. ☎ 48-137, popoldan 18513

Prodaj novo izvedbo klasičnega PARKETA - bor, smreka, macesen. IZDELUJEM tudi notranje in zunanje OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin. ☎ 64-103 18459

Poceni prodaj titancink ter rost-frei ŽLEBOVE. ☎ 27-200 18481

STANOVANJA

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Zamenjam družbeno STANOVANJE, 1-sobno + kabinet, za 3-sobno stanovanje. ☎ 39-982 18159

Medicinska sestra nujno išče SOBO, na relaciji Radovljica - Mojstrana. Vodnik, Zg. Gorje 17 18486

2-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m., z garažo ali brez, na Grbi v Ljubljani, prodaj. ☎ 061/267-254

2-sobno družbeno STANOVANJE zamenjam za večje. ☎ 28-812, popoldne 18096

Državno prvenstvo v standardnih plesih

Mojstrovine, ki jim ni para

Škofja Loka, 16. decembra - Gledalci, ki so se sobotno popoldne in večer odločili preživeti v športni dvorani Poden v Škofji Loki, so bili deležni izjemnega doživetja. Na državnem prvenstvu v standardnih plesih so imeli priložnost videti 72 plesnih parov iz 11 klubov iz Slovenije in drugih delov Jugoslavije.

V popoldanskem delu priveditve, ki jo je letos organiziral Študentski plesni klub Kazina iz Ljubljane, smo videli nastop podmladka: 9 parov med pionirji, 28 med mladinci in 9 med starejšimi mladinci je odplesalo pet tekmovalnih plesov, začeni z gracioznim angleškim valčkom. Sledil je temperamentni tango, pa razigrani dunajski valček, elegantni slow-fox in slednjič poskočni quick-step. Nastop ljubkih pionirskih parov je dodobra ogrel dlani obiskovalcev in obetavni mladinci so dali vse od sebe. Stroga mednarodna sodniška ekipa, v kateri so bili strokovnjaki iz Velike Britanije, Avstrije, Itali-

je in Jugoslavije, je prvo mesto med pionirji prisodila paru iz ljubljanskega plesnega kluba Urška, Urbanu Šegedinu in Patriciji Rot, ki sta se komaj dorasla šolskim klopem res virtuosno vrtela po parketu. Med starejšimi mladinci sta si naslov favoritov prislužila Rok Florjanič in Katarina Venturini iz ŠPK Kazina. V večernem delu so finale odplesali tudi mlajši mladinci, med katerimi sta letošnji naslov prvaka osvojila Zoran Rehar in Urška Gestrin iz PK Urška. Krona večera pa je bil izbrušeni nastop mojstrov med člani. Državnega prvenstva sta se udeležila tudi sedemkratna državna prvaka in

Viktorija Tomič iz Kranja, mednarodni sodnik

Tudi najmlajši kavalirji spretno sučejo plesalke.

letošnja najboljša v Srednji Evropi Peter Urkanar in Bojana Rangus iz ŠPK Kazina, ki sta nalašč za to priležila iz Velike Britanije. Tudi letos jima ni bil nihče enak in naslov prvaka je že osmič romal v iste roke.

Ceravno so standardni plesi izjemno doživetje, mikavna paša za oči pa poleg plesne umetnosti tudi očarljive toaleta plesalk (plesalci so zadržano elegantni v črnih frakih), organizatorji niso ostali zgolj pri tem. Obiskovalcem so prikazali tudi rock'n'roll akrobacije, siloviti jazz, pa temperamentna chacha in jive, posebno ljubki pa so bili Kazinini juniorji, ki se jim nedvomno obeta sijajna plesna prihodnost. Na prireditvi je bilo videti, da ima tudi ples, čeprav je bližje umetnosti kot športu, svoje navijače: največ bodrilnih klicev so bili deležni plesalci vodilnih klubov, Urške in Kazine, ki so si na koncu tudi razdelili vsa prva mesta. Ob vsem užitku je bilo gledalcem na koncu žal le tega, da škofojloški Poden za ples ni ravno najprimernejša dvorana.

Foto: F. Perdan D. Z. Zlebir

Recital članov dramsko-literarnega kluba Izza kulis

Mladostno pesimistična ljubezenska poezija

Škofja Loka, 18. decembra - Tema. V bledem soju sveč dekleta in fantje, črno opravljeni, o spremljavi kitare, izpovedujejo svoja srca, nesrečne izkušnje prvih ljubezni, mladostni pesimizem, ki se še ni sprijaznil s kompromisi, vsakdanjimi za svet odraslih. Z recitalom so se v petek predstavili člani dramsko-literarnega kluba Izza kulis, ki so ga šele dobro ustanovili v srednji družboslovno-jezikovni šoli v Škofji Loki. Predvsem o dosedanjem delu, o danes, manj o prihodnosti, se je sukal tudi naš pogovor.

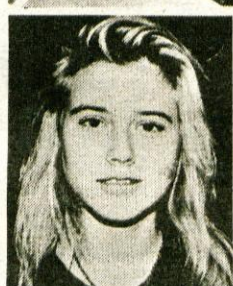

Igor Korošec, tretji letnik: »Klub smo ustanovili letos. Sprva nas je bilo okrog trideset, kasneje se jih je deset osulo, ostali smo najbolj zagreti. Naš namen je odseči čim večjo kvaliteto v ustvarjanju in poustvarjanju. Pričujoči recital je zmes obojega, med-

tem ko za naprej načrtujemo s strokovno pomočjo režiserja Žužka iz Loškega odra našudirati komedijsko predstavo. V šoli smo zaprosili za status kulturnika, podobno, kot ga imajo smučarji; to bi pomenilo, da nam ne bi bilo treba pisati vsake kontrole naloge, namesto spraševanja bi se sami javljali. Veliko upanja nimamo, morda pa le, če se bomo dokazali z delom.«

Katja Košnjek, drugi letnik: »Idejo za recital nam je dala Alenka Bole-Vrabc iz kranjske zveze kulturnih organizacij, ki nam je za začetek predlagala kabaret Toneta Pavčka. Ko smo se pozanimali, kaj je to, smo ugotovili, da bi se lahko predstavili tudi z lastnimi pesmimi. Zbrali smo 32 ljubezenskih pesmi, ki jih beremo člani kluba. Na kitaro nas spremlja Uroš Rakovec. Zakaj ljubezenske pesmi? Mladi smo, zaljubljeni, skozi pubertetniški pesimizem se vidi luč optimizma. Danes pripravljamo tri predstave za sošolce, potem bomo recital ponudili še delavski univerzi in kranjskim srednjim šolam.«

Mateja Čepin, tretji letnik: »Pesmi sem pisala že v prvem razredu, o naši kravici in podobne. Ko pa prideš v najstniška leta, ko si zaljubljen, razočaran, v svoji nesreči, pesmizmu napišeš pesmico. Potem ti včasih pade na misel, da bi pesem napisal

tudi, ko si vesel. V mladostnem doživljanju se torej rojevajo naše pesmi. Razen tega nas k temu spodbuja tudi šola, v kateri se veliko srečujemo z literaturo, poezijo, umetnostjo. Za recital so pesmi prispevali še Sabina Bertoncely, Katja Košnjek, Janez Čadež, Vesna Tišler in Igor Korošec.«

Sabina Bertoncely, četrti letnik: »Naš klub je nastal kot protitež šolskemu mladinskemu Kulturnemu društvu, ki ga vodijo profesorji in dela v glavnem za razne proslave. Njihov repertoar se ponavlja, je precej stereotipen, mi pa hočemo biti novi, izvirni, kvalitetni. Nekateri od nas nameravajo tudi študirati na AGRFT. Zato bi radi strokovnega mentorja, radi bi tudi, da bi nam kdo z AGRFT prišel predavati, da bi se čimveč naučili. Učitelji so našemu delu naklonjeni, nas opravičujejo od pouka, če je treba. Sicer pa bo recital zanje in za sošolce popolno presenečenje. Razen plakatov jim doslej nismo še ničesar pokazali.«

H. Jelovčan

Se nekaj popravkov pred začetkom tekmovanja

Mladi plesni virtuoz

Na blejski osnovni šoli

Nova zobna ambulanta

Bled, 15. decembra - Na Osnovni šoli prof. dr. Josipa Plemlja na Bledu so v petek, v počastitev Plemljevega dne odprli novo zobno ambulanto in obogatili šolski park miru s skulpturo (kralj Matjaž in Alenka), ki so jo pod vodstvom Janeza Ravnika izdelali učenci likovno-kiparskega krožka. Kot je povedal ravnatelj šole Vlado Kovač, so možnosti za zobno ambulanto nastale s prostorsko razširitvijo in posodobitvijo šole. Zdaj so v radovljjski občini že tri osnovne šole, ki imajo svoje ambulante, poleg blejske še radovljjska in leška. Ambulanta bo odprta vsak delovni dan od sedmih do desetih dopoldne. V začetku naj bi jo obiskovali le učenci blejske šole, ki so doslej hodili k zobozdravniku v zdravstveni dom, sicer pa se že dogovarjajo o tem, da bi bila na voljo tudi učencem gorjanske šole in otroci iz blejskega vrtca.

C. Z.

NOVINARSKI VEČER

Z OTVORITVIJO DVORANE

v kulturnem domu

K o r o t a n na Jezerskem

sobota, 23. decembra, ob 17. uri

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Jezersko.

Pokrovitelj: LB TBG Kranj

Odjuga pobrala umetni sneg - Kranjskogorski žičničarji so v mrzlih novembrskih in decembrskih dneh nametali na smučišča v Podkorenu - ob vlečnico Zelenci - dovolj umetnega snega. Zasedli so oba izteka pri vlečnici in žičnici v Podkorenu, tako da so se najbolj neučakani smučarji nekaj dni že kar dobro smučali. Žal pa je huda odjuga načela snežno odejo in jo v zadnjih dneh povsem pobrala, tako da so se ob izteku smučišča v Podkorenu minulo soboto smučali le najbolj vztrajni, ki izkoristijo vsako krpico snega. - Foto: D. Sedej

Praznik JLA

Kranj, Škofja Loka - Že nekaj časa so v kranjski in škofojloški občini na programu različne prireditve in srečanja v počastitev letošnjega praznika JLA. Osrednje svečanosti pa bodo ta teden.

V Kranju bo komandant Živko Juroš že danes sprejel upokojene starešine, jutri (v sredo) pa pionirje s kranjskih šol. V četrtek ob 17. uri bo v dvorani in avli občinske skupščine svečana prireditev, slavnostni govornik pa bo predsednik občinske skupščine Ivan Torkar. V vojašnici pa bo svečano postrojenje planinske brigade s centralno proslavo v petek, 22. decembra, ob 11. uri, zvečer ob 20. uri pa bo tovariško srečanje starešin, civilnih oseb v JLA, pripadnikov ZRVS, vojaških upokojencev in delavcev organov za SLO in DS v veliki dvorani Telekomu v Kranju.

Podobno bo ta teden tudi v škofojloški občini, ko se bodo že jutri na osnovnih šolah v Škofji Loki začeli tako imenovani tehnični zbori. V sredo in četrtek bo dan odprtih vrat vojašnice Jožeta Gregorčiča, vojaške starešine pa bo predsednik občinske skupščine sprejel v četrtek ob 13.30. Osrednja občinska prireditev s slavnostnim koncertom pa bo v petek, 22. decembra, ob 18. uri v dvorani gledališča Loški oder na Spodnjem trgu v Škofji Loki. Slavnostni govornik bo Jože Albreht, predsednik občinske skupščine, podelili pa bodo tudi priznanja.

A. Ž.

Konferenca potrošnikov

Nasveti inšpektorjev in pravnikov

Kranj, 15. decembra - Konferenca potrošnikov, ki je organizirana pri občinski konferenci SZDL Kranj, je po nekajletnem mrtvilu letos spomladi spez zaživela. Ne le formalno, ampak predvsem zato, ker imajo podobne konference v 23 krajevnih skupnostih kranjske občine in ker potrošniki vse bolj občutijo posledice inflacije in različnih cen, pojavov monopolnega obnašanja in tržnega nerada. Kot je povedal vodja konference Pavle Šubic, so potrošniki v glavnem nemočni, čeprav govorijo o njihovih pravicah in možnostih kar nekaj republikanskih in zveznih predpisov. Ta nemoč je še večja, odkar se večino cen oblikuje prosto in odkar ima tudi trgovina v glavnem proste roke pri oblikovanju trgovskih marž. Ker potrošniki nimajo možnosti, da bi vplivali na ceno, so se na konferenci dogovorili za nekatere ukrepe, s katerimi bi jih vsaj zaščitili pred izigravanjem in drugimi nepravilnostmi. Potrošniki imajo možnost, da se vsak dan od sedmih do osmih zjutraj posvetujejo s tržno inšpekcijo, vsak torek med 10. in 14. uro pa se lahko oglasijo v službi pravne pomoči v Delavskem domu v Kranju, kjer jim bodo svetovali, kako ravnati v primeru zapleta pri prodaji ali nakupu, pri uveljavljanju reklamacij, pri spoštovanju garancijskih pogojev in podobno. Ker je konferenca potrošnikov dobila nekaj denarja iz sklada za pospeševanje kmetijstva in zagotavljanje oskrbe, bo naročila analizo vzorcev mesa in nekaterih mesnih izdelkov, ki jih prodajajo v trgovinah kranjske občine.

C. Z.

SLOVENIJATURIST
V KRANJU na KOROŠKI c.
29

Informacije, vozovnice, izleti, počitnice in smučanje; izleti za kolektive, klube, društva, šole...

Izlet v Rosenheim v petek, 22. 12., ob 24.00

Tel: 21-946